

XII

RIETUMU

KRASTA

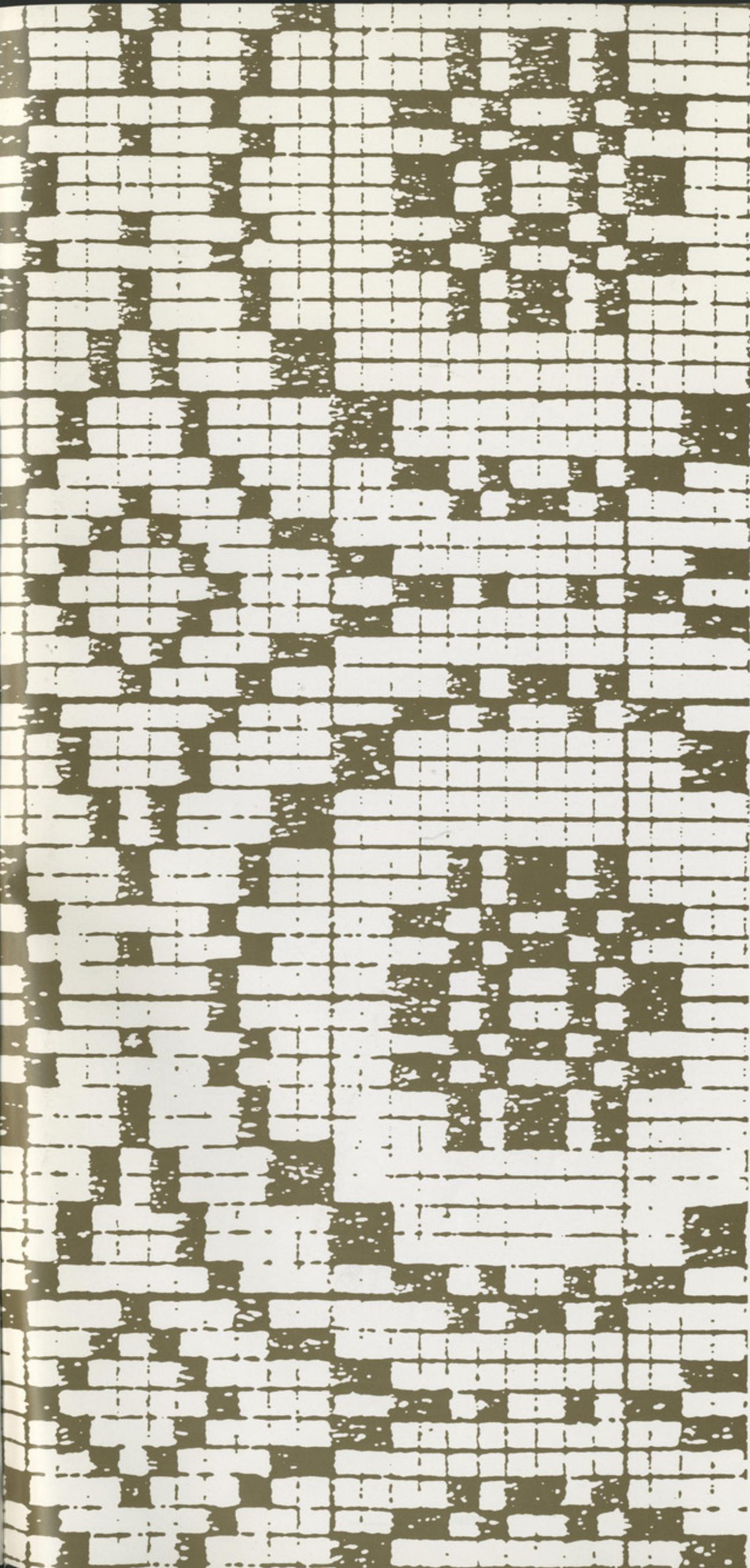
LATVIEŠU

DZIESMU

SVĒTKI

1992

VIENOTI DZIESMĀ
VIENOTI BRĪVĪBAI!

XII

WEST

COAST

LATVIAN

SONG

FESTIVAL

1992

UNITED IN SONG
UNITED IN FREEDOM!

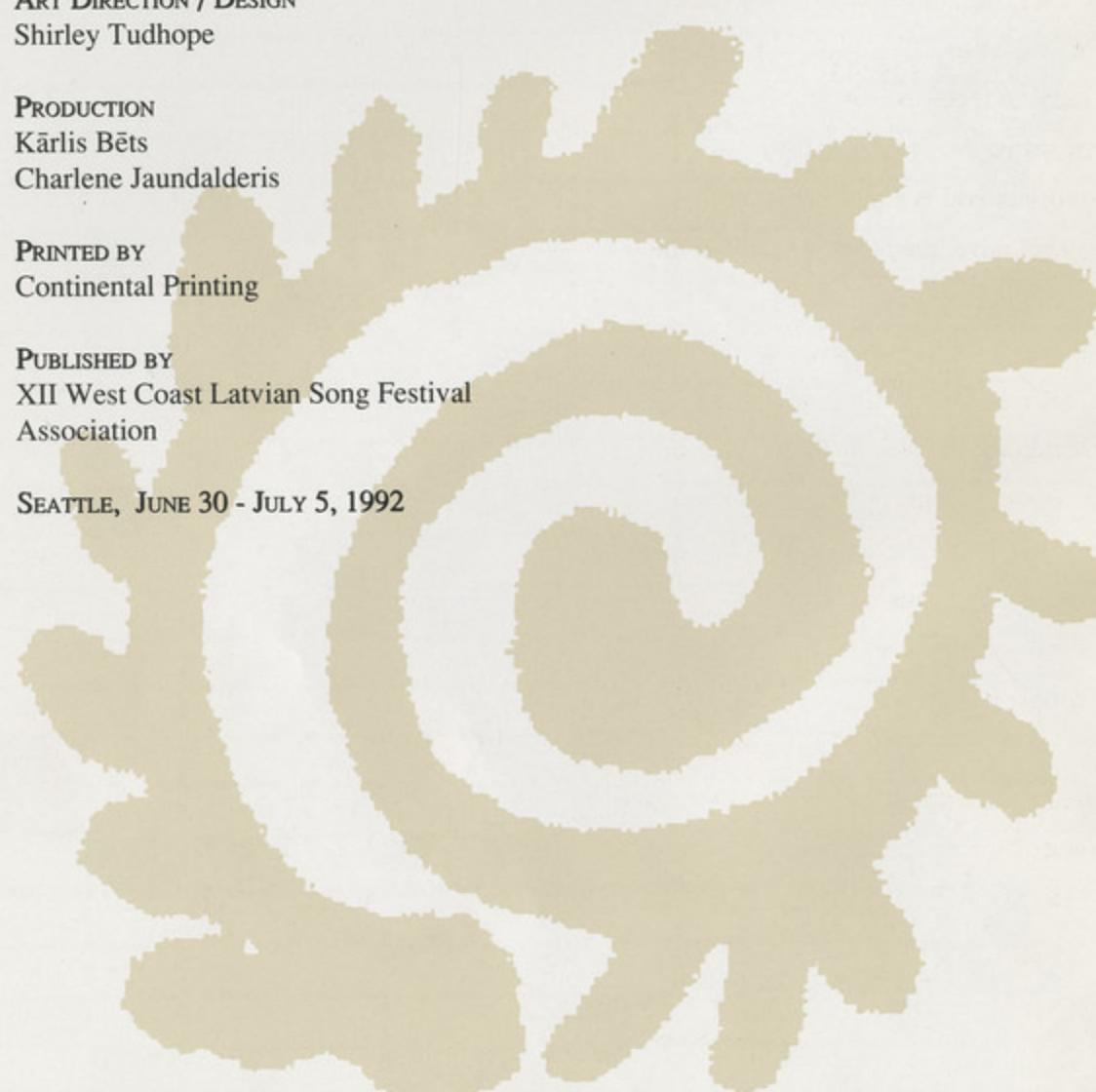
ART DIRECTION / DESIGN
Shirley Tudhope

PRODUCTION
Kārlis Bēts
Charlene Jaundalderis

PRINTED BY
Continental Printing

PUBLISHED BY
XII West Coast Latvian Song Festival
Association

SEATTLE, JUNE 30 - JULY 5, 1992

RTMM 743037/1

Bild. KR. B1/1037

VADONIS

The Twelfth West Coast Latvian Song Festival is a large undertaking with hundreds of volunteer hours put into motion. As the final hours drew near, stress levels rose. Anxiety, dubious thoughts and fatigue all played a part in the planning and staging of this event. But what an event!!! Suddenly a myriad of colors flash onto the scene, women dressed in ethnic costumes, the sounds of joyous greetings and deep discussions can be heard in the Latvian tongue. Music fills the air as voices come together and gaiety abounds as men and women swirl in exhilaration to the rhythm of the dance. Art and literature are well represented and ethnic crafts are displayed with the flavor of ancient market days. The six-day festival ends in a grandiose finale ball, where old friends and new friends reminisce over the past week's events. The Song Festival is a tradition, a necessity to be kept alive, the heart and soul of the Latvian people.

In an attempt to share this momentous occasion with the non-Latvian speaking spectators, we have included English text in various places. To everyone who worked so hard to make this event happen, a heartfelt applause is due. We especially want to thank those who helped us put Vadonis in print.

This is the first Song Festival taking place after Latvia became an independent country again. Let us all be "United in Song - United in Freedom!"

Shirley Tudhope
Ruta York,
Editors

Redaktrises / Editors
Shirley Tudhope
Ruta Liepnieks-York.

XII RIETUMU KRASTA
LATVIEŠU
DZIESMU
SVĒTKI
SIETLĀ
1992

Svētku rīcības komitejas, Sietlas latviešu organizāciju un visas Vašingtona pavalsts latviešu saimes vārdā ar pateicību apsveic XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku viesus un dalībniekus!

Latviskā dziesma saturējusi mūsu tautu kopā gan grūtos, gan gaviļu un prieka brīžos. Latviešu dziesmu svētki turpat jau 130 gadus vienojuši mūsu paaudžu paaudzes. Dziesmu spēks vienmēr stiprinājis mūsu nacionālo apziņu un kopību. Tagad, kad mūsu dzimtene ir brīva, dziesmotam spēkam būs jo liela nozīme nesaraujamu saišu radišanā starp trimdu un dzimteni.

Šogad pait 30 gadi kopš mūsu pašu Sietla kļuva par I Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku šūpuli. Šie XII Rietumu krasta dziesmu svētki ir ne vien jubilejas svētki, bet tie ir arī pirmie dziesmu svētki trimdā, kas notiek pēc Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas.

Mums, latviešiem trimdā, stāv vēl priekšā liels palīdzības darbs atjaunotās Latvijas valsts uzbūvē. Nāksim visi talkā, lai mēs varētu atkal redzēt mūsu Latviju skaistu, lepnu un ziedošu citu brīvo tautu vidū! Lai mūsu dziesmas sadzird latvieši visā pasaulē!

Dziedot dzimu, dziedot augu,
dziedot mūžu nodzīvoju!

Jānis I. Praudiņš
XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis.

On behalf of the XII West Coast Song Festival organizing committee and all the Latvians in the State of Washington, I extend a most sincere welcome and greeting to all the Song Festival guests and participants.

Singing folk songs has helped unite the Latvian people in difficult as well as joyous times. For 130 years the Song Festival has played a major role in binding generations of Latvians. The mystical force in the power of song has strengthened the national self-determination and the constant aspirations toward independence. Now that our native country has regained its independence, the expression and power in song will play a major role in creating binding ties between the native Latvians and those in other countries.

This year will commemorate the 30th year since Seattle, originally hosted the Song Festival. Seattle was the first city on the West Coast to hold the honor. This XII

West Coast Song Festival is not only an anniversary celebration, but it is also the first Song Festival held outside Latvia that will observe a free and independent Latvian State.

Latvians living outside Latvia have a monumental task ahead extending a helping hand wherever possible to aide the rebuilding process of Latvia. Let us all work together so once again Latvia can proudly take its place among the free nations of the world.

Let our joyful voices be heard
all over the world!

*"I was born singing,
Singing I grew,
I lived my life with songs anew."*

Translation of a Latvian Folk Song.

SATURS

CONTENTS

Apsveikumi / Greetings	6
Rīcības komiteja / Organizing Committee	14
Vēsture / History	19
Dziesma / Music	27
Diriģenti / Conductors	30
Kori / Choirs	35
Solisti / Soloists	42
Grupu uzvedumi / Group Performances	46
Deja / Dance	53
Teātris / Theatre	73
Literatūra / Literature	83
Rakstnieki / Authors	86
Etnografija un māksla / Ethnography and Art	95
Tautas tērpi / National Costumes	96
Māksla / Art	100
Dziesmu svētku nozīme / Logo	108
Reklāmas / Advertisements	109
Karte / Map	128

Office of the Mayor
City of Seattle

Norman B. Rice, Mayor

June 30, 1992

Dear Friends:

On behalf of the people of Seattle, I am happy to extend a warm welcome to the XII West Coast Latvian Song Festival.

Seattle is often described as one of the most livable cities in country. We pride ourselves on our wonderfully diverse community and phenomenal recreational and entertainment facilities. The Latvian-American community here plays a crucial role in the social, economic and cultural life of our city.

During your stay, I invite you to enjoy our fascinating city. The unmatched scenic beauty of Seattle's environment, our ethnic and cultural diversity, and our exciting history combine to offer you a multitude of memorable experiences.

I hope you have the opportunity to enjoy the things that make Seattle unique -- the majestic mountain ranges to the east and west, the sparkling bodies of water all around our city, the Pike Place Market, our historic Pioneer Square district, the bustling waterfront, and our newly opened Westlake Center in the heart of downtown just to name a few.

Above all, have a wonderful time in Seattle. I hope that your stay in our region will be an enjoyable one.

Sincerely,

Norman B. Rice

An equal employment opportunity - affirmative action employer.
1200 Municipal Building, 600 Fourth Avenue, Seattle, Washington 98104-1873, (FAX) 684-5360 (206) 684-4000
"Printed on Recycled Paper"

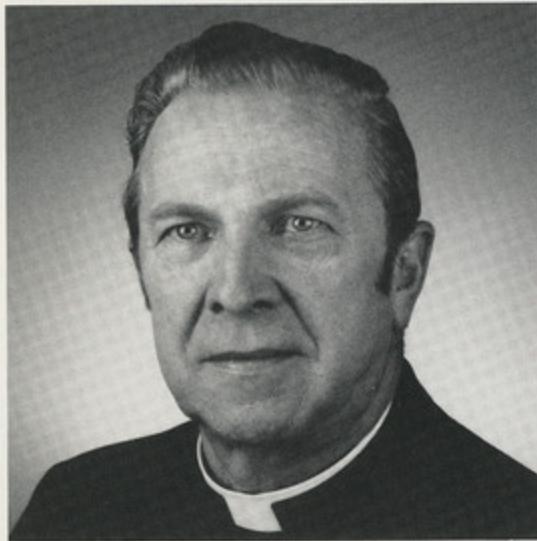

APSVEIKUMI

GREETINGS

No matter which way you turn Seattle is surrounded by spectacular views. When the weather is clear, Mt. Rainier emerges in its majestic snow-capped beauty. The Olympics to the west provide a natural shield from the harsh weather that moves in from the Pacific ocean, creating a mild maritime climate. The Cascades to the east, as well as the lush emerald forests and the shimmering bodies of water offer the uniqueness and diversity that is hard to match elsewhere.

Dziesmu svētkos vienmēr no jauna izjūtam mūsu tautas gara vērtības atplaukstam savā skaistumā, dziļumā un spēkā. Dziesma ir mūsu tautas gara spēku avots. Dziesmā izdziedam savas sāpes, dziesmā izsakām savu prieku un savu cerību. Dziesmā Dievam izteicam savu pateicību un apliecinām savu ticību. "Dziediet Dievam jaunu dziesmu!" ir 33. Dāvida dziesmā izteikts aicinājums. Jauna dziesma nav tikai jaunsacerējums vai jaunatskaņojums, bet ikviens dziesma, kas dziedāta priecīgi no sirds Dievam, ir ticības un cerības apliecinājums. Lai 12. Rietumu Krasta Dziesmu Svētkos katrs sniegums būtu kā jauna dziesma. Lai dziesmā mēs celtu tiltu pāri svešuma robežām uz dzimteni.

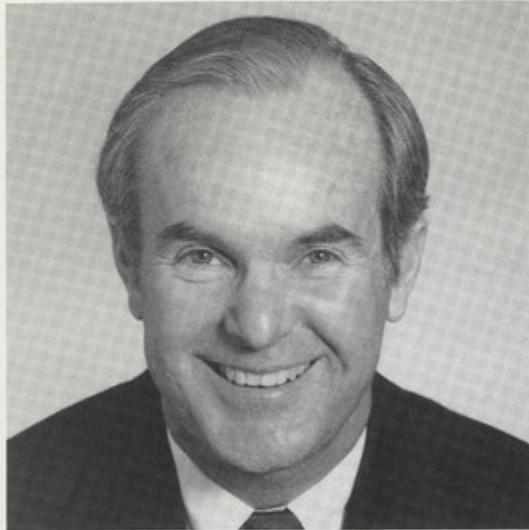
Lai dziesmu gars spirdzina, stiprina un vieno dziedātājus un klausītājus!

Prāvests Roberts Ābolīņš.

The celebration of a Song Festival brings forth a rebirth of our national values and a declaration of strength and unity that reaches new depths in each one of us. In song we find our spiritual strength. In song we realize our joy and hope, and shelter from sorrow. In song we offer thanksgiving to God and affirm our faith in Him. Psalms 33 invites us to "Sing joyfully to the Lord..." Each new song which comes from the heart, filled with faith and hope is pleasing to God. During The XII West Coast Song Festival may each performance be as an outpouring of a new song. In song let us build bridges between us and those in Latvia. Let the spirit in song refresh, strengthen and unite us all.

APSVEIKUMI

GREETINGS

STATE OF WASHINGTON
OFFICE OF THE GOVERNOR

OLYMPIA
98504-0413

BOOTH GARDNER
GOVERNOR

July 1992

MESSAGE FROM THE GOVERNOR

Welcome to the great Northwest and the wonderful city of Seattle. Washington takes great pleasure in its cultural diversity and proud ethnic heritage. The Latvian Song Festival is an exciting opportunity for the citizens of Seattle to take part in a celebration of a unique musical tradition enhanced by Latvia's newly recognized independence.

During your stay, I hope you will enjoy many of our beautiful sights and take advantage of some of our recreational opportunities, such as Seattle's impressive waterfront, the Pike Place Market, the Seattle Center and the Space Needle.

While visiting our state you may want to explore our ocean beaches, hike in some of the mountain parks, visit Mount St. Helens or take a trip across the beautiful Puget Sound.

The State of Washington extends you a warm welcome and is proud to host the Latvian community's festival.

Sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Booth Gardner".

Booth Gardner
Governor

SLADE GORTON
WASHINGTON
730 HART SENATE OFFICE BUILDING
(202) 224-3441
TOLL FREE ISSUES HOTLINE
1-800-282-8095
TDD 202-224-8273

United States Senate
WASHINGTON, DC 20510-4701

COMMITTEES
APPROPRIATIONS
COMMERCE, SCIENCE,
AND TRANSPORTATION
ETHICS
INDIAN AFFAIRS
INTELLIGENCE

June 30, 1992

Mr. Janis Praudins
XII West Coast Latvian Song Festival
Post Office Box 75089, Northgate Station
Seattle, Washington 98125-0089

Dear Mr. Praudins:

I am pleased to welcome you and members of the Latvian community to Seattle for the XII West Coast Latvian Song Festival. Given Seattle's rich cultural heritage, I believe the Northwest is an excellent site for this event.

The Latvian Song Festival presents a unique opportunity to celebrate the future of a free and independent Latvia while enjoying and recognizing a history filled with special culture. The colorful and poetic folksongs, centuries old folkdances, and original arts and crafts make the XII West Coast Latvian Song Festival an important cultural, social and educational event.

I wish only the greatest success for a wonderful celebration and look forward to sharing in the rich Latvian folklore and customs while the Song Festival is in Seattle.

Sincerely,

Slade Gorton
United States Senator

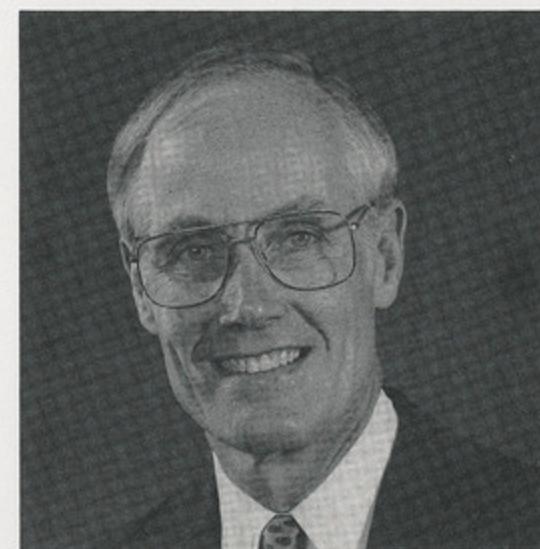
3206 JACKSON FEDERAL BUILDING
315 SECOND AVENUE
SEATTLE, WA 98174
(206) 553-0350

130 FEDERAL BUILDING
500 WEST 12TH STREET
VANCOUVER, WA 98660
(206) 696-7838

PRINTED ON RECYCLED PAPER

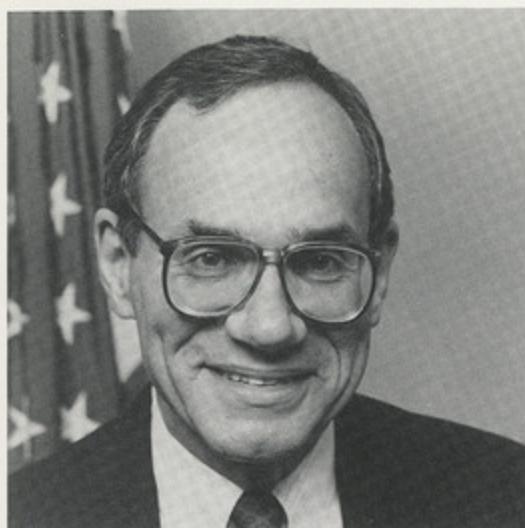
697 U.S. COURT HOUSE
W. 930 RIVERSIDE AVENUE
SPokane, WA 99201
(509) 353-2507

MORRIS BUILDING, ROOM 119
23 SOUTH WENATCHEE AVENUE
WENATCHEE, WA 98801
(509) 663-2118

APSVEIKUMI

GREETINGS

JOHN MILLER
1ST DISTRICT, WASHINGTON
322 Cannon Building
WASHINGTON, DC 20515
(202) 225-8311
DISTRICT OFFICE:
145 Third Avenue South
EDMOND, WA 98020
(206) 872-4224
(800) 872-4221
TOLL FREE
19068 JENSEN WAY NE
(P.O. Box 185)
POULSBO, WA 98370
(206) 697-3112

Congress of the United States
House of Representatives
Washington, DC 20515
February 5, 1992

COMMITTEES
BUDGET
TASK FORCE ON DEFENSE, FOREIGN
POLICY AND SPACIAL
TASK FORCE ON BUDGET PROCESS,
RECONCILIATION, AND ENFORCEMENT
FOREIGN AFFAIRS
SUBCOMMITTEES
INTERNATIONAL OPERATIONS
INTERNATIONAL ECONOMIC POLICY
AND TRADE
MERCHANT MARINE AND
FISHERIES
(ON LEAVE)

Janis Praudins, President
West Coast Latvian Song Festival
P.O. Box 75089
Seattle, WA 98125-0089

Dear Mr. Praudins and festival participants:

Greetings and welcome from Washington State's First Congressional District. Thank you for the kind invitation to speak to your group on Independence Day. June and I are looking forward to attending. As you know, the House of Representatives should be in recess during this time so it is unlikely I will be called back to Washington, D.C.

People are the essence of our communities. Festivals such as this one bring us all closer together and shrink cultural distances between our countries. I am certain this event will be well received in Seattle.

Yours truly,
John Miller
John Miller
Member of Congress

JM:dcw
Enclosure

THIS STATIONERY PRINTED ON PAPER MADE OF RECYCLED FIBERS

Kā sirmā senatnē "tautu izglāba dziesmu gars", tā arī mūsdienās dziesmu gars mums devis spēku izturēt svešumā un zem brutālas okupācijas. Kopā pulcējušies, pateiksimies Dievam par šo veselīgo dāvanu un lūgsim arī Viņa svētību, lai Viņš mūs uztur vienprātībā.

Ja mums būs vienprātība un mēs nepaļausimies svešu ļaužu kārdinājumiem, tad iznīcināt gribētāju rūgtās vērmeles būs jābauda viņiem pašiem. Mums piepildīsies mūsu tautas lūgšana, un mēs visi varēsim laimē diet - mūsu Latvijā.

Dievs, svētī Latviju!
Sveicu XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku dalībniekus un rīkotājus!

Alberts Pūpols

Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku padomes loceklis.

DIEVS, MANA TAUTA TIK MAZA,
PIE DAUGAVAS GADSIMTIEM DZIED:
JEL ĽAUJ TAI MŪŽĪGI MŪŽOS
BEZ VAGARIEM CEĻU IET.

Sveicu XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku saimi !

Andris Ritmanis

Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku padomes priekšsēdis.

APSVEIKUMI

GREETINGS

Cienījāmie XII Rietumu krasta
latviešu dziesmu svētku rīkotāji un
dalībnieki!

Aizritējuši trīs gadi kopš dziedājām
Longbīčā. Tā bija pirmā izdevība trimdas
latviešiem vienoties dziesmā ar vergu
važās vēl žņaugtās Latvijas dziedātājiem.
Toreiz kopībā cerējām gūt spēkus cīņai
dzimtenes brīvības atjaunošanai. To esam
šodien panākuši, bet darba mums vēl
daudz.

Lai dziesma mums atkal dod spēku
celt spožu un ziedošu Latviju!

Rietumkrasta XI Dziesmu svētku
rīcības komitejas vārdā sveicu XII
Rietumu krasta dziesmu svētku rīkotājus
un dalībniekus! Lai skan dziesma mūsu
brīvai Latvijai!

Arnis Tūbelis

Rietumkrasta latviešu
XI dziesmu svētku rīcības
komitejas priekšsēdis.

XII Rietumu krasta latviešu dziesmu
svētku rīcības komitejas valde.

No kreisās: Džems Apsītis, Gunārs Švarcs,
Jānis Praudiņš, Kārlis Bēts, Jānis Atvars

RĪCĪBAS KOMITEJA

ORGANIZING COMMITTEE

No kreisās: Gunārs Bluķis, Gunārs
Švarcs, Rolands Strolis, Šarlīne
Jaundāldere, Sarmīte Davidsone, Indra
Michalovska, Regīna Švarcs, Maija
Riekstiņa, Vija Rauda, Ruta Liepniece-
York, Jānis Atvars, Kārlis Bets, Jānis
Praudiņš. Trūkst: Džems Apsītis, Vilnis
Birnbaums, Leonards Švarcs.

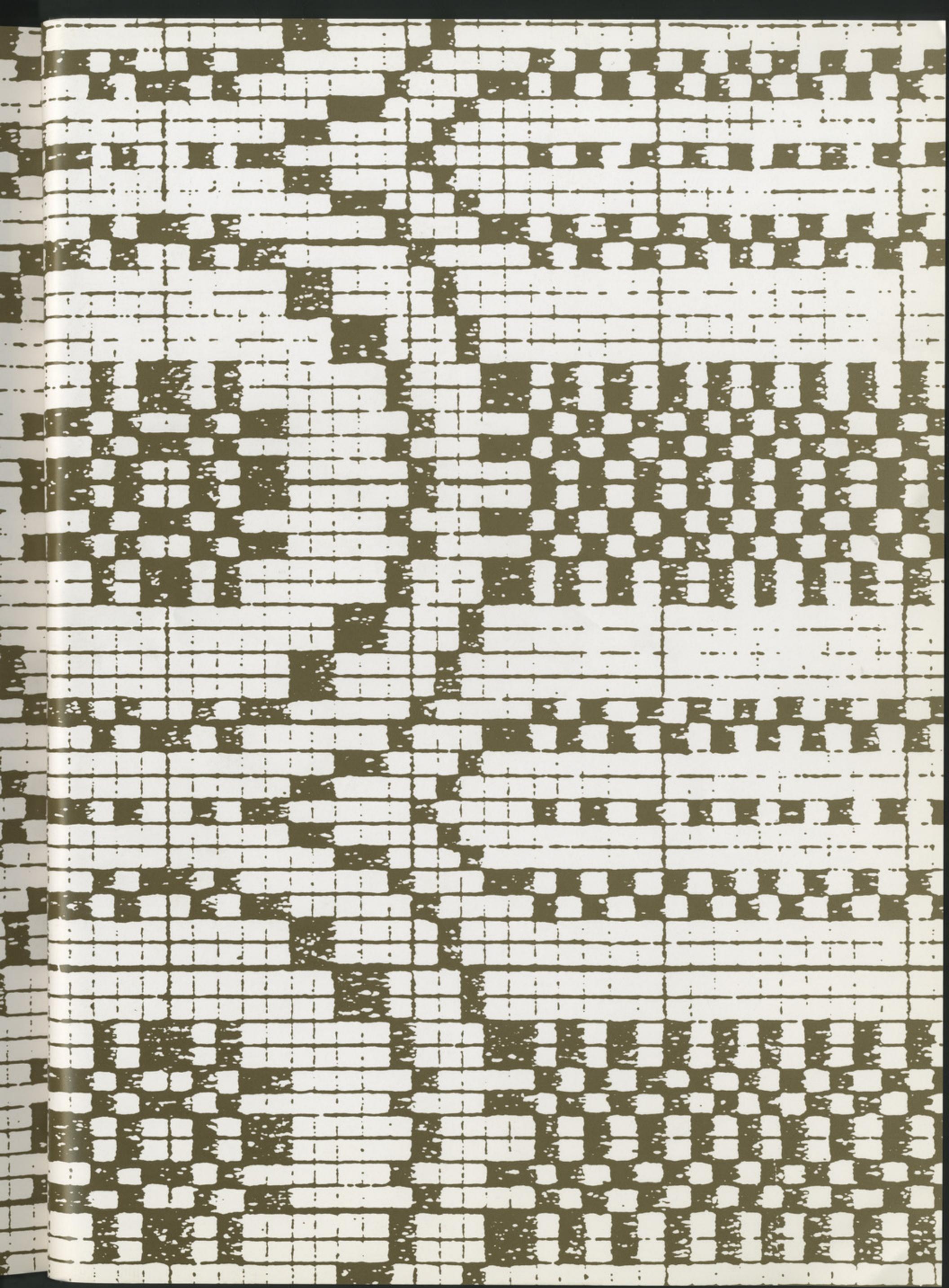
XII RIETUMU KRASTA LATVIEŠU
DZIESMU SVĒTKU RĪCĪBAS
KOMITEJA

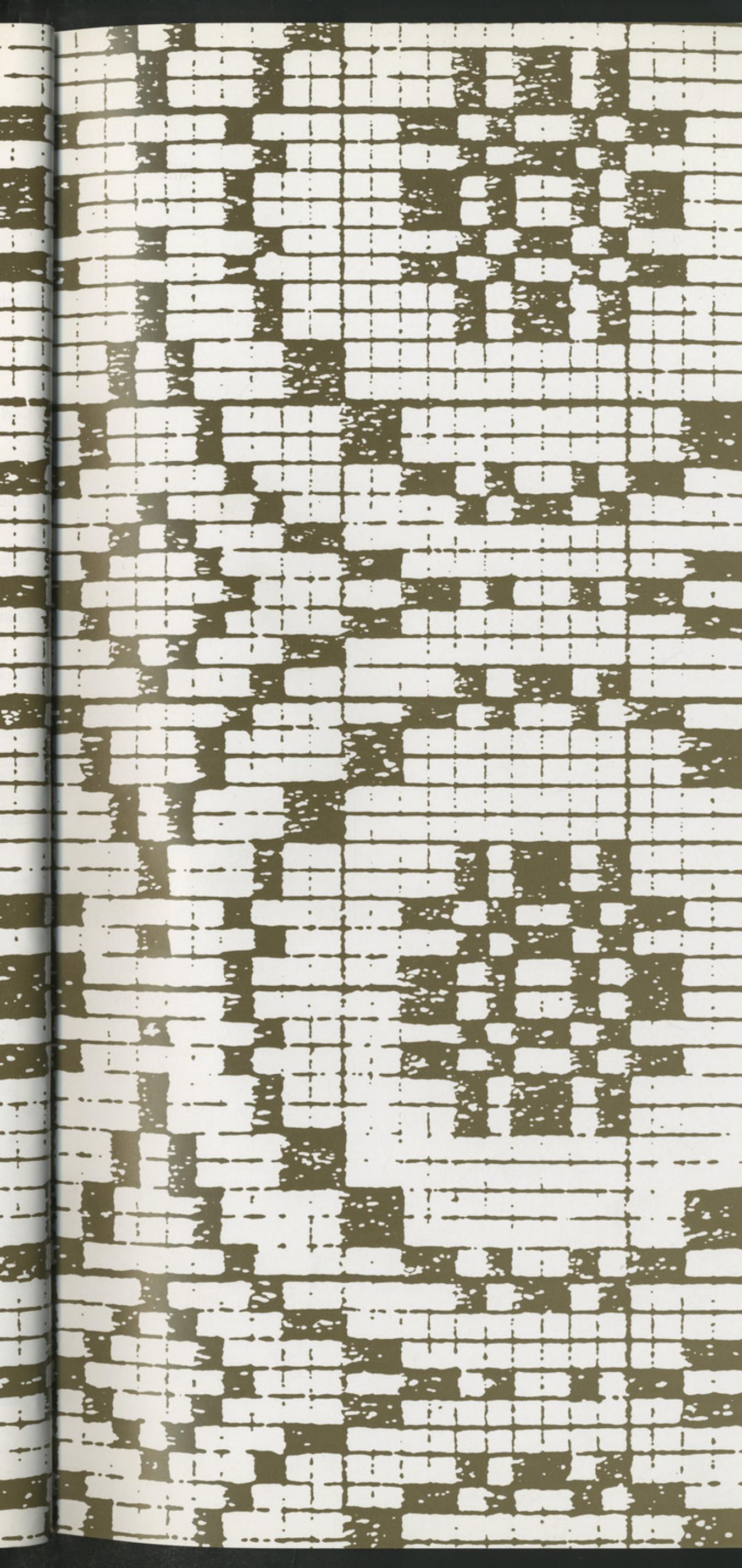

Priekšsēdis: Jānis Praudinš
Priekšsēža vietnieki: Gunārs Švarcs
Jānis Atvars
Sekretārs: Kārlis Bets
Kasieris: Džems Apsītis
Zenta Bergmanis
Ilze Kalniņš
Pauls Kalniņš
Kori / garīgais koncerts: Maija Riekstiņš
Velta Zommers
Andris Zommers
Tautas dejas: Ēriks Raisters
Vilnis Birnbaums
Mākslinieku koncerti: Sarmīte Davidson
Zane Grant
Teātris: Regīna Švarcs
Gunārs Švarcs
Estrādes koncerti: Maija Atvars
Jānis Atvars
Deju vakari (balles) Andris Rogainis
un kuģīšu izbraukumi: Ināra Rogainis
Daira Faltens
Rakstnieku cēliens: Indra Michalovskis
Jānis Straubergs
Mākslas izstāde: Vija Rauda
Kārlis E. Rekevics
Vadonis: Ruta York
Shirley Tudhope
Leonards Švarcs
Kārlis Bets
Andris Zommers
Gunārs Švarcs
Informācija presei: Leonards Švarcs
Andris Zommers
Mārite Ķeniņa-King
David Helber
Iespieddarbi: Andrejs Zutis
Žetoni: Charlene Jaundalderis
Tirdziņš: Charlene Jaundalderis
Sarīkojumu telpu pārzinis: Ilze Tomšēvics
Informācijas galds: Gunārs Blukis
Rolands Strolis
Fotografs: Audris Skuja

RĪCĪBAS KOMITEJA

ORGANIZING COMMITTEE

VĒSTURE

HISTORY

*God bless Latvia,
Our precious Fatherland,
O', bless Latvia,
Bless it always.*

*Where maidens fair and choice,
Where Latvia's sons rejoice,
Let us in freedom dwell,
In our Latvia.*

The Latvian national anthem has a special meaning to the participants and spectators alike at the XII West Coast Song Festival in Seattle. While under Soviet occupation for about 50 years, singing the national anthem in public was strictly forbidden and subject to severe penalties. Latvians from all over the world are uniting at this Song Festival to offer this prayer in thanksgiving for an independent Latvia. Even though the United States and other countries never recognized the forced incorporation of Latvia, and its neighboring countries, Estonia and Lithuania, in the Soviet Union at the end of World War II, on August 21, 1991, Latvia took its rightful place among the free nations of the world.

Latvia's heritage is four thousand years old and its language is one of the oldest in Europe. Latvia has always provided a window to Europe for trade and travel and has had close ties to the Western world. Being situated in a geographically and strategically desirable area in north-western Europe, by the Baltic sea, the Latvian people have been repeatedly subjected by conquerors for the last 800 years.

Following the collapse of Czarist Russia, Latvia regained her freedom on November 18, 1918. A two-front war against the Red Russian army and a surrogate German army had been fought for eighteen months. In the process Latvia lost a quarter-million men, most of her industry, a fourth of her buildings and half her farms. Even though the devastation was overwhelming, the Latvians worked hard and by 1935 the country was one of Europe's largest exporters of grain, dairy products and pure-bred cattle. It ranked second in Europe in publishing of books, and the number of university graduates per capita was one of the highest in the world.

At the beginning of World War II Latvia was once more invaded by the German and Soviet armies. This time the Soviet occupiers stayed close to 50 years. A corrupt election in which only the members of a special handpicked United Workers' Party could participate resulted in petition for membership in the Soviet Union. Since that time about one third of Latvia's population was forcibly deported to Siberia where thousands perished. Those who remained in Latvia were targets of unfair and cruel discrimination by the Soviets. More than 900,000 Russians, lured by better living conditions and jobs, entered Latvia and enjoyed special privileges at the expense of the Latvian people.

Today, when Latvia's independence has been restored, the Russian colonists many who are now the second generation, are objecting that their "elitist" status is declining. Those objections are without any ground. The Constitution of Latvia (from 1922), which is still in force, is considered one of the fairest among free nations. It guarantees human rights and freedoms for everybody living in Latvia. The temporary government in Latvia is paving the way for legally elected Parliament (Saeima). After general elections, Parliament and the newly appointed permanent government will set the rules and means for naturalization and citizenship of a certain part of 900,000 illegal Russian colonists.

During the hardships and the occupation of foreign powers, Latvian people have preserved their national identity through an unquenchable thirst for freedom. Expressing this yearning in song has been the basis for many folk songs. Collecting folk songs and singing them helped the fiercely independent Latvian people keep alive their ancestral traditions and culture.

VĒSTURE

HISTORY

The birthplace of the Latvian Song Festival is the northern Latvian region of Vidzeme. There, in 1864 in Dikļu Pastoral Estate Park, one of the first native Latvian ministers, Juris Neikens, gathered together 200 singers from six regional congregations and established the first Songfest. Nine years later, in 1873, the first Latvian National Song Festival in Riga evolved into a grandiose national awakening. Thousands of Latvians rose to their feet and for the first time sang the native author's (Kārlis Baumanis) song "God Bless Latvia", which later became the Latvian national anthem.

By the time Latvia regained its freedom in 1918, the Song Festival had grown into a great cultural event. Vocal artists and multi-choirs, as well as folk dancing performances and native arts and crafts were presented. The Song Festival has become a national institution that is now observed in Latvia and by Latvians in the United States, Canada, Europe and Australia.

Ruta York

Right:
Parade procession
of Song Festival
participants in costumes.
Seattle, 1962.

MAZS ATSKATS UZ LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURES GAITU

Dziesmu svētku ideju no Vācijas uz Latviju pārnese ievērojamais latviešu skolu darbinieks J.Cimze. Viņa skolnieki bija tie, kas koņu dziedāšanu un koņu dibināšanu ieviesa tautā. Kaut sākuma posmā dziedātas tika tikai garīgās vācu dziesmas, dziedāšana pati par sevi izraisīja brīvas domas un brīvības garu.

Cimzes audzēknis, viens no pirmajiem latviešu tautības mācītājiem un originālstāstu rakstītājiem Juris Neikens (1826. - 1868.) izvērtās par dedzīgāko dziesmas un dziedāšanas popularizētāju. Tā arī viņa ierosmē 1864. gada Vasaras svētkos skaistajā Dikļu mācītājmužas birzī notika pirmie novada dziesmu svētki. Vieta birzs pakalnā bija zīmīgi izraudzīta. No tā pavērās skats uz Zilā kalna teiksmaino virsotni, ko tautas teikas saista ar leģendāro Imantu, kas tur apburts dus...

Uz dziesmu svētkiem Neikens bija savervējis 120 sešu apkārtējo draudžu dziedātājus. Šo pirmo latviešu dziesmu svētku 120 dedzīgie koristi un daži tūkstoši klausītāju iznēsāja svētku ideju un dziesmu garu pa visu tēvzemi. Sekoja dziesmu svētki Matīsu draudzes Bauņu muižas parkā (1865.g.), Rūjienā, Lielās muižas ezera salā (1866.g.), Jaunpilī (1867.g.), Valkā (1868.g.). Drīz vien tie pārviežas arī jau viņpus Daugavas, Zemgalē. 1870. gadā tie ir jau vairākās vietās, pie kam Dobelē notiek pirmie Kurzemes novada vispārējie dziesmu svētki.

Dziesmu svētku tēvs Juris Neikens pats par šiem pirmajiem dziesmu svētkiem raksta: "... Svētku rītā saulīte mirdzēja caur plāniem, gaišiem padebešiem, un putnu balsis atskanēja siltā, klusā gaisā... Ľaudis tai rītā cēlās pirms saules lēkšanas, devās basām kājām uz svētku vietu pa celiņiem,

kas veda pāri plavām, pa lauku malām... Arvien plašākos pulkos tie salasījās, gan kājām, gan zirgos, līdz pēdīgi lasījās tāds ļaužu pulks, kā reti redzēts..."

Šo pašu dziesmu svētku 75 gadu atceres svētkos, 1939. gada vasarā, Dikļu Dziesmu svētku parka Neikena kalniņā valsts un ministru prezidents Kārlis Ulmanis atklāja 75. g. jubilejas svētkus. Uz tiem vilcieni un automobili bija aizvienājuši 150 koņus ar 5000 dziedātājiem no Rīgas, Jelgavas, Ventspils, Rēzeknes un citām Latvijas pilsētām. Klausītāju pulki sniedzās desmitos tūkstošos.

No 1873. gada 26. līdz 29. jūnijam Pirmajos vispārējos dziesmu svētkos Rīgā piedalījās 45 jauktie un vīru koņi ar vairāk kā 1000 dziedātājiem. Programma sadalījās līdzīgi garīgās un laicīgās dziesmās. No 16 laicīgām dziesmām programmā 11 bija tautas dziesmas. Koncerta beigās atskanēja Baumaņu Kārļa tikko komponētā dziesma "Dievs, svētī Baltiju", ko sajūsmītie klausītāju desmiti tūkstoši dziedāja līdzi, kājās piecēlušies. Vēlāk šī Baumaņu Kārļa dziesma kļuva par Latvijas himnu "Dievs, svētī Latviju".

Otrie Vispārējie dziesmu svētki notika Rīgā 1880. gadā jau ar 70 koņiem un 1624 dziedātājiem. Vairākas dziesmas pavadīja simfoniskais orķestris.

Trešie Dziesmu svētki arī notika Rīgā 1888. gadā. Piedalījās 117 koņi ar 2618 dziedātājiem. Programmā bija 11 garīgas (5 latviešu autoru) un 20 laicīgas (16 latviešu autoru) dziesmas. Tur jau stingrāk izcēlās A. Jurjāna, E. Vignera, Jāzepa Vītolu u.c. ievērojami vārdi. Dziesmu kaņos godalgoja 14 koņus. Pirmo reizi atskanēja A. Jurjāna kantāti "Tēvijai".

Ceturtie Dziesmu svētki 1895. gadā notika Jelgavā, kur piedalījās 203 koņi ar 4000 dziedātājiem un 14 stīgu vai pūtēju

orķestri ar 200 mūzikantiem.

Piekto Dziesmu svētkos Rīgā 1910. gadā, sabiedriskā atslābuma dēļ pēc 1905. gada revolūcijas, piedalījās tikai 82 koņi ar 2300 dziedātājiem. Tur pirmo reizi laicīgo dziesmu programmā bija tikai latviešu autoru dziesmas: J. Vītola, E. Dārziņa, A. Kalniņa, E. Melngaila, K. Baumaņa, A. Jurjāna u.c.. 100 vīru lielais simfoniskais orķestrīs atskanēja J. Vītola simfonisko tēlojumu "Līgo", A. Kalniņa "Pie Staburaga" un citus jaundarbus.

Ar šiem svētkiem noslēdzās pirmais lielais posms latviešu dziesmu svētku vēsturē. Sekoja Pasaules karš, un dziesmu svētku gadu desmitos jūsmotās un spārnotās nacionālās idejas atrada piepildījumu Brīvības cīņās un neatkarīgās Latvijas valsts nodibināšanā.

Pirmajos neatkarības gados dziesmu svētki nenotika, bet risinājās gan strauja koņu atjaunošana. Pirmo izpausmi tas atrada 1922. gada Jaunatnes dziesmu svētkos Rīgā ar 126 koņiem un 3000 dziedātājiem. Virsdiriģenti bija populārais Teodors Reiters un Emīls Melngailis. 1923. gadā Rīgā Esplanādes laukumā notika pirmo vispārējo dziesmu svētku 50 gadu atcerēi veltītas dziesmu dienas.

Sestie Vispārējie dziesmu svētki notika Rīgā, 1926. gada jūnijā, Esplanādes laukumā. Piedalījās 154 jaukti koņi un 4 vīru koņi ar 6526 dziedātājiem, 16 kaņa orķestri ar 420 mūzikiem. Dziesmu sacensībās godalgoja trīs J. Vītola, trīs A. Kalniņa, vienu Jāzepa Mediņa un vienu H. Ores dziesmu.

Septītie Dziesmu svētki Rīgā notika 1931. gada jūnijā. Piedalījās 282 koņi ar 12,000 dziedātājiem. Virsdiriģenti bija P. Jozuus, E. Melngailis, T. Reiters, T. Kalniņš. Programmā 53 dziesmas, ieskaitot divas lietuvju un divas igauņu dziesmas.

VĒSTURE

HISTORY

Astotos Dziesmu svētkos piedalījās 200 koŗi ar 11,000 dziedātājiem.

Devītie Dziesmu svētki 1938. gadā sasniedza daudzus rekordus. Vispirms, tie notika jaunajā Uzvaras laukumā. Impozants bija 400 koŗu (16,000) dziedātāju svētku gājiens uz Uzvaras laukumu. Trīs dienās atskaloja 17 autoru 30 dziesmas. Konkursā godalgoja 3 kantātes: B. Barisona "Dzimtenei", Jāzepa Vītola "Svētku kantāti" un J. Graubiņa "Līksmības dziesmu".

Bez vispārējiem dziesmu svētkiem Latvijā ikgadus notika vairākas novadu dziesmu dienas. Lielākie un dziļāk atmiņā iespiedušies 3. Latgales apgabala dziesmu svētki Daugavpilī 1940. gada 16. jūnijā. Tie izvērtās par pēdējiem latviešu dziesmu svētkiem pirms Latvijas okupācijas. Piedalījās 8000 jūsmīgi dziedātāji, un atklāšanā savu pēdējo lielo runu teica valsts prezidents Kārlis Ulmanis.

Latviešu dziesmu svētku kustība tika galīgi apslāpēta komūnistu okupācijas pirmajos gados. Vācu laikā notika atsevišķas novadu dziesmu dienas: Rīgā, Daugavpilī, Smiltenē, Ogrē.

1948. gadā, pēc Maskavas direktīvām, notika 1. Padomju Latvijas dziesmu svētki. Goda viesi un "patroni" bija Maskavas dižbiedri. Programmā bija koŗu dziesmas, latviešu autoriem savās "kantātēs" bija jāskandina gods un slava pasaules lielākajam bendem Josifam Staļinam un tā rokas puišiem. Tāpat tika skaļi apdziedāta "varen plašā" vergu zeme un "draudzīgo padomju republiku kopība"... It kā par izsmieku! Maskava šos dziesmu svētkus apzīmēja par 1. vispārējo latviešu dziesmu svētku 75. gada dienas atceres svētkiem. Laikam nokaunējušies, paši 2. Padomju Latvijas dziesmu svētku rīkotāji tos jau atklāti nosauca par "padomju varas" 10 gadu jubilejas

svētkiem. Tie notika 1950. g., un ar tiem atzīmēja latviešu tautas "atbrīvošanu" no nacionālo "plūtokratu jūga"! Pēc tam ik pa 5 gadiem notika padomju varas dziesmu svētki Rīgā. 1955. g. Meža Parkā uzcēla pat speciālu dziesmu svētku estrādi, gan tikai 10,000 dziedātājiem un 30,000 klausītājiem. Bet jau 1965. gadā padomju dziesmu svētku dalībnieku bija tik daudz, ka vajadzēja ņemt palīgā Dinamo un Daugavas stadionus. Šajos, pēc skaita 5., padomju dziesmu svētkos piedalījās 12,000 dziedātāji, 17 orķestri ar 530 dalībniekiem un 132 deju ansambļi. No tiem gan tikai 12 tautas deju ansambļi. Tātad 120 deju ansambļiem ar tuvu pie 2000 dejotājiem vajadzēja milzīgu vairumu jaunu deju. Kopš tā laika sākās plašu apmēru jaundeju "ražošana". Vajadzēja jaundejas komsoņa, sarkanarmiešu un dažāda veida krievu-latviešu jauktiem ansambļiem.

Uz brīdi apslāpētā latviešu dziesmu svētku kustība no jauna atplauka bēglu nometnēs Vācijā. Jau 1946. gadā notika 4 dziesmu dienas Vācijas amerikāņujoslā: Fišbachā, Ansbachā, Baireitā un Eichstatē. Visās kopā tās nosauca par Franku novada Latviešu dziesmu dienām. Tur uzstājās 13 koŗi ar 700 dziedātājiem. Klausītāju kopskaitu vērtēja uz 30,000! Hanavas Dziesmu dienās piedalījās 8 koŗi ar 365 dziedātājiem. Gadu vēlāk, 1947. gadā Eslingenā, pie Nekāras latviešu dziesmu dienās piedalījās 25 koŗi, ar 1000 dziedātājiem.

Britu joslā, Gestachtē 1946. gada Dziesmu dienās piedalījās 6 koŗi ar 300 dziedātājiem un 1948. gadā Lībekā 10 koŗi ar 400 dziedātājiem.

Pirma Vispārējo latviešu dziesmu svētku 75 g. atceres svētki notika 1948. gadā Fišbachā ar 21 kori un 700 dziedātājiem. Četrās svētku dienās bez

koju koncertiem notika Vircburgas, Fišbachas un Augsburgas teātru izrādes, tēlotājas mākslas un latviskās daiļrades izstādes un filmu izrādes.

Trimdas latviešiem izceļojot no Vācijas uz jaunām patvēruma zemēm, līdz ar latviešu organizāciju dibināšanu sākās arī rosmīga koju izveidošana. Kā Kanādas, tā ASV austrumkrasta lielākajos latviešu centros pirmie dziesmu svētki notika jau 1953. gadā.

Pirmie ASV latviešu vispārējie dziesmu svētki notika 1953. gadā Čikāgā. Piedalījās 22 koji ar 650 dziedātājiem un 5,000 klausītājiem. Pēc tam vispārējie dziesmu svētki ASV notika ik pa 5 gadiem. 2. Dziesmu svētki notika Nujorkā, 3., 4. un 5. - Klīvlandē. Caurmērā tajos piedalījās ap 1000 dziedātāju un 10,000 un pat vairāk klausītāju. Pēc Klīvlandes ASV vispārējie dziesmu svētki pārviedās uz Bostonu, Milvokiem, Indianoli.

Kanadā 1. Vispārējie Latviešu dziesmu svētki notika 1953. gadā Toronto ar 9 kojiem un 290 dziedātājiem (ap 3200 klausītāju). 2. Dziesmu svētkos Toronto 1957. gadā jau piedalījās 22 koji ar 680 dziedātājiem un 5000 klausītājiem kopkoncertā. Arī turpmākie vispārējie Kanadas dziesmu svētki ik pa 4 gadiem notika Toronto. 1981. gadā kopkoncerta klausītāju skaitu vērtēja uz 10,000. 9. Kanādas dziesmu svētki 1991. gadā, ar savu plašo programmu aizņēma 9 dienas. Tanis pirmo reizi piedalījās arī ansamblī no Latvijas.

Jaunatnes Dziesmu svētki notikuši kā Kanāda, tā ASV. I - 1975. gadā Montreālā ar 14 jaunatnes kojiem, 11 deju grupām un 6 koklētāju ansamblīem. II - 1977.g. Ročesterā, ASV ar 21 kori, 16 deju grupām, 7 koklētāju ansamblīem. III - atkal Montreālā un IV - Klīvlandē jau ar 450 dziedātājiem utt..

Austrālijā Apvienoto koju svētki notikuši kopīgi ar gadskārtējām Kultūras dienām. Pirmie šādi svētki notika jau 1951. gadā Sidnejā, II - Melnburnā, III - Adelaidē, IV - Brisbenā. Pēc tam šis Kultūras un Dziesmu dienu aplis atkal atkārtojās. 1973. gadā Dziesmu dienās jau dziedāja pāri par 400 dziedātāju, un klausītāju bija tuvu pie 3000.

Eiropā I Vispārējie dziesmu svētki notika Hamburgā, Vācijā 1964. gadā. Tie atbalsoja I latviešu dziesmu svētku atceri pirms 100 gadiem Dikļu mācītājmuižas birzī. Piedalījās 25 koji. Klausītāju bija ap 3000. II notika Hanoverā, III - Ķelnē, 1973. gadā. IV Eiropas dziesmu svētki notika Londonā ar 24 kojiem, 425 dziedātājiem un 3400 klausītājiem. V - Līdsā 1982. gadā.

Anglijā notika arī vesela virkne Dziesmu dienu. Vairākas no tām Londonā, Lesterē, Mančesterā, Bradfordā. Klausītāju skaits tajos svārstījās no 3000 līdz 5000. Vairākas dziesmu dienas notika arī Vācijā.

Pirmās Pasaules Brīvo Latviešu dziesmu dienas notika 1979. gadā Visbijā, Gotlandē. Piedalījās 35 koji, 660 dziedātāji un tuvu pie 4000 klausītāji.

Atgriežoties pie ASV, vairākas dziesmu dienas notika starp vispārējiem dziesmu svētkiem. Jāpiemin Milvoku un

Indianopoles dziesmu dienas un vesela virkne dziesmu dienu Mičiganas pavalsts jaunatnes centrā "Gaļezers". Pirmie tur notika 1967. g. ar 260 dziedātājiem un 2000 klausītājiem. "Gaļezera" dziesmu dienas notiek ik pa 2 vai 3 gadiem. 1971 gadā tur jau piedalījās 325 dziedātāji un klausītājos bija ap 3000 cilvēku.

Ierobežotā telpa, diemžēl, neatļauj plašāk pakavēties pie latviešu dziesmotās saimes rosmēm, nedz arī uzkaitīt visas latviešu dziesmu dienas. Taču katrā ziņā vēl jāpiemin Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku 30 gadu gaitas, kas savu svētīgo sākumu piedzīvoja Sietlā 1962. gadā.

Kā jau pārskatā redzam, ASV austrumu apgabalos un Kanādā latviešu ieceļotāji no Vācijas ātri sagrupējās lielākos centros. Tur tad arī laviešu dziesmu svētkus sāka rīkot jau 1950-tos gados. Rietumu piekrastē lielākas izklaides un mazāka latviešu skaita dēļ par dziesmu svētkiem sāka domāt tikai 60-to gadu sākumā. 1961. gada februārī Vašingtona pavalsts enerģisko darbinieku apspriedē nolēma rīkot I Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkus 1962. gada jūnijā. Priekšdarbus nekavējoties sāka veikt rīcības komiteja 11 vīru sastāvā. Uzņēmumā redzam pirmo svētku rīcības komiteju. No tās mūžībā aizgājuši: Harijs

Mindenbergs, Kārlis Āboliņš, Kārlis Šleicers, Voldemārs Pētersons, Pēteris Sīmanis. Rīcības komitejai lielā mērā palīgā nāca arī nelaiķis komponists Wolfgangs Dārziņš, kura māmūzikas profesoram bija labi sakari Vašingtona universitātes mūzikas skolā. Tā arī ar mūzikas skolas palīdzību tika iegūtas svētku telpas un arī studentu mītnes, kur izvietot dalībniekus un viesus.

Tā I Rietumu krasta latviešu dziesmu svētki izskanēja Vašingtona universitātes "Meany Hall" lielajā zālē. 9 koŗi ar pāri par 200 dziedātājiem iepriecināja vairāk kā 2000 klausītājus, kuru vidū bija arī labs pulciņš amerikānu.

II Rietumu krasta dziesmu svētki notika Portlandē 1965. gadā. Piedalījās 13 koŗi ar 275 dziedātājiem un 3000 klausītājiem (1000 no tiem amerikāni).

III Dziesmu svētki notika Sanfrancisko, 1967. gadā ar 12 koŗiem, 423 dziedātājiem un 3000 klausītājiem. IV -

Losandželosā 1970. g. ar 130 dziedātājiem. V - Vankūverā (B.K.) 1972. g. ar 11 koŗiem un 220 dziedātājiem. VI - Sietlā 1975. gadā ar 300 dziedātājiem un 2500 klausītājiem. VII - Losandželosā ar 200 dziedātājiem un 1600 klausītājiem. IX - Portlandē ar 300 dziedātājiem un 3000 klausītājiem. X -

Vankūverā (B.K.) 1989. g. piedalījās pirmais koris no Latvijas - "Ave Sol". XI - Losandželosā un tagad XII, 30 gadu jubilejas dziesmu svētki, atkal Sietlā.

Šis konspektīvais latviešu dziesmu svētku pārskats skaidri liecina, ka okupācijas varas pārtrauktās latviešu kultūras rosmes dzimtenē ar lielu neatlaidību tika turpinātas bēgļu gaitās. Vācijā un vēl jo plašāk jaunās patvēruma zemēs abpus okeānam. Turpat jau 5 gadu desmitus, gadu no gada, gan vispārējo dziesmu svētku, gan novadu dziesmu dienu organizēšanā strādā simtiem un

tūkstošiem energisku latviešu sabiedrisko darbinieku visās pasaules malās. Viņu darba iznākumā desmitiem tūkstošiem latviešu sanāk kopā, lai stiprinātu un apliecinātu savu piederību latviešu tautai. Taču tā nav vienīgā latviešu dziesmu svētku nozīme. Katru gadu, vai nu vienā vai vairākos novados, rīcības komitejas raujas vaiga sviedros, organizējot svētkus, koŗi mēnešu mēnešiem skandina dziesmas mēģinājumos, tautas deju grupas vingrina ik nedēļas savu veiklību un iznesību gan senās tautas dejās, gan jaunākās izgudrotās versijās. Mākslinieki gatavo jaunus darbus svētku izstādēm, daiļrades meistari darina krāšņus lietišķās mākslas vai daiļamatniecības priekšmetus, teātrinieki iestudē jaunas lugas, skaņraži komponē jaunas dziesmas un kantātes, rakstnieki gatavojās savu darbu klāstiemi Rakstnieku cēlieniem. Starptautisku ievērību izpelnījušies latviešu solisti atgriežas savos dziesmu svētkos, lai tautiešiem demonstrētu savus sasniegumus. Dzimtenei pamazām atbrīvojoties no okupācijas militārām važām un padomju iekārtas žņaugiem, sakari ar dzimteni kļūst arvien ciešāki.

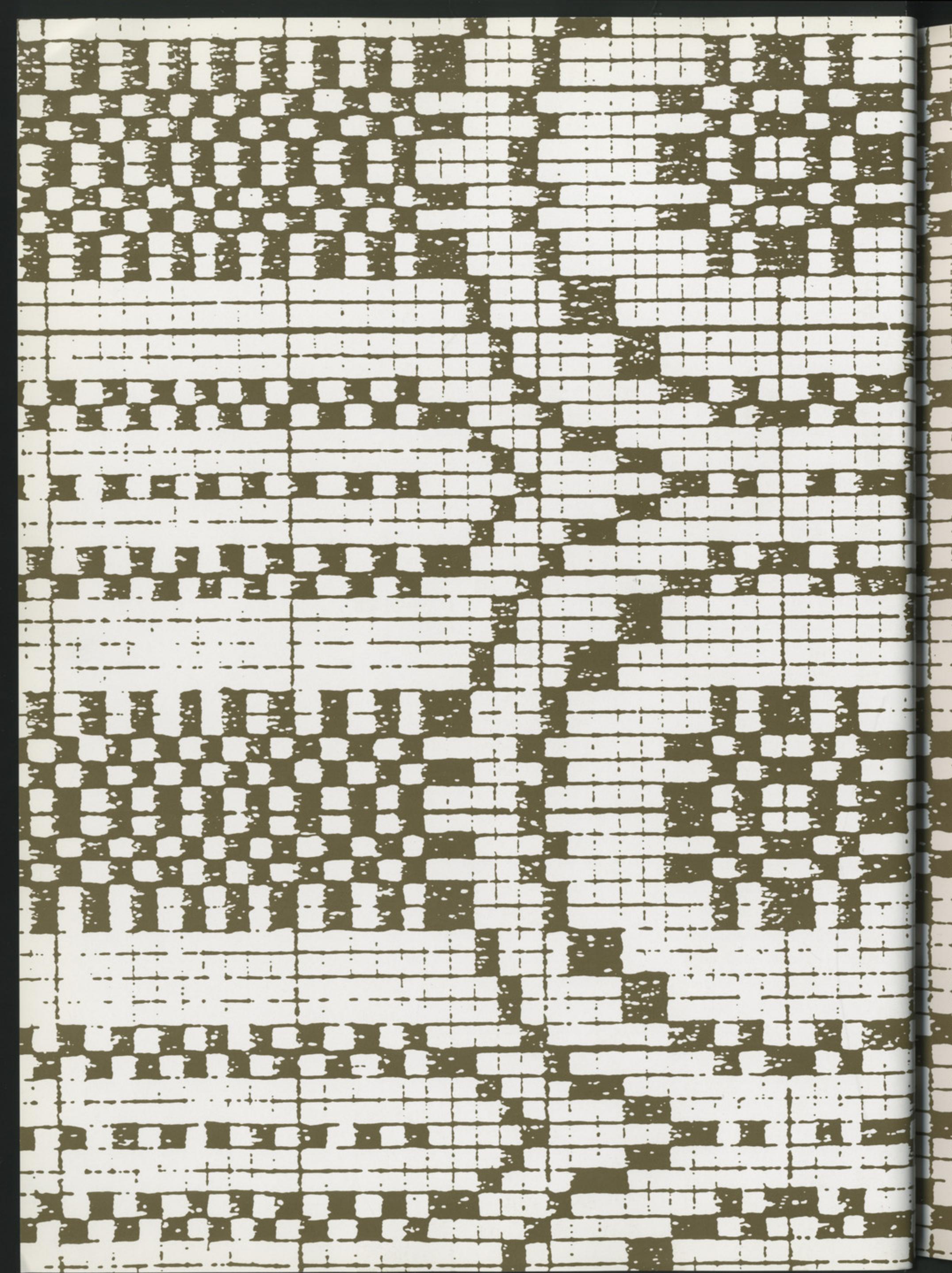
Pašā Sietlā, dziesmu svētku jūsmas stiprināta, Ilgas Gravas dibināta vasaras vidusskola "Kursa" devusi daudz nevien Sietlas, bet visas rietumpiekraistes jaunatnes izglītības veicināšanā. Miervaldis Janševics ar Rietumkrasta Latviesu Izglītības Centru radījis paliekamu un skaistu mājvietu latviešu jaunatnes izglītībai un sanāksmēm. "Kursā" un centrā izglītotie jaunieši devuši jaunus spēkus latviešu sabiedriskā, kultūras un jo sevišķi latvisko dziesmu un deju popularizēšanas laukā. Tāpat tie daudz darījuši un dara sadarbībā ar visas pasaules latviešiem, ieskaitot dzimteni.

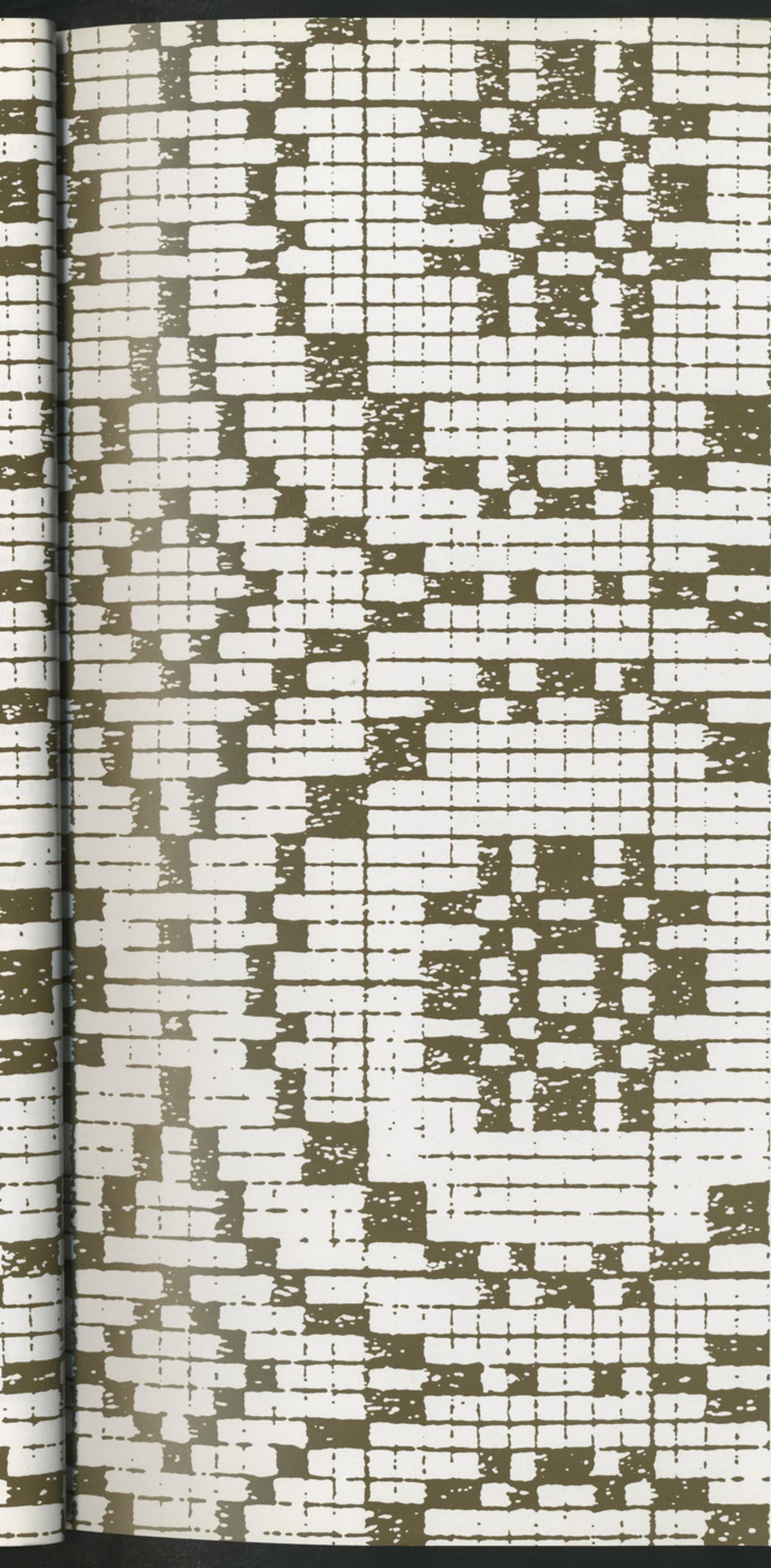
L. Švarcs

VĒSTURE

HISTORY

Left:
Held in Seattle, The "First" West Coast song festival's organizing committee.

DZIESMA

MUSIC

UNITED IN SONG - UNITED FOR FREEDOM

In song we find the soul of the Latvian people. Older than written history, it IS our history.

The first songs were scarcely little more than chants using two or three tones. But they were a vehicle to pass the folklore and morals through the generations. Each generation built upon those first elements by adding its particular dimensions. Latvia went through waves of succeeding occupations and each left their influence on the songs' structures. Germans, Swedes, Poles, Russians, and others contributed elements of harmony, meter, and melodic style. The Latvians adopted those bits of each that fit them best and thus created their own unique sound and meter.

In over 1 million folk songs, no element of life is left out. In song is found the joy of a warm summer day and a gentle breeze as well as fear from pounding thunder and rain. In song is the care-free delight of a child, the stern reprimanding of a stepmother, the cries of an orphan to his family beyond the sun. From texts of songs we can easily see every detail of life from birth through death, from oppression to freedom. Inanimate trees, flowers, twigs, rocks, rivers, rain and so on, are given underlying interpretations of man, woman, life, freedom, domination - in such a

manner so that even when the people were overrun by foreign rule, they could express their indomitable spirit as they sang beloved songs of birch trees, of the sea, of the River Daugava. In song their hopes and dreams lived and conquered all obstacles before them. Song gave them comfort and solace. Song gave them spirit and courage in war. Song is the Spirit of Latvia.

Maija Riekstiņš.

DZIESMA

VIENOTI DZIESMĀ - VIENOTI BRĪVĪBAI

Dziesmās atspoguļojas latviešu tautas dvēsele. Tās glabā sevī mūsu tautas tradicijas, mūsu tautas vēsturi. Kaut pašās senākās dziesmas izskanēja tikai pāris izsaucienos un nedaudzos toņos, tās, pāriedamas no paaudzes uz paaudzi, kļuva plašākas un dziļākas savās dimensijās.

Kopš gadu simteņiem latviešu zemei pāri gājuši visādi sveši, nežēlīgi kaŗa pulki, atstādami aiz sevis milzīgu iznīcību, postažu, verdzību. Svešo iekarotāju vidū bija gan krievi, vācieši, zviedri, poji u.c.. Katri no tiem atstājuši dziļas ietekmes latviešu dzīvē un zināmā mērā arī dziesmās, to stilā, harmonijā, melodijās... Latvieši patapināja no šim ietekmēm to, kas iepatikās, un piemēroja savam dziesmu pūram.

Latviešu tautas dziesmu miljonos - vienā no bagātākām pasaulei - apdziedāta cilvēka dzīve no dzimšanas brīža līdz

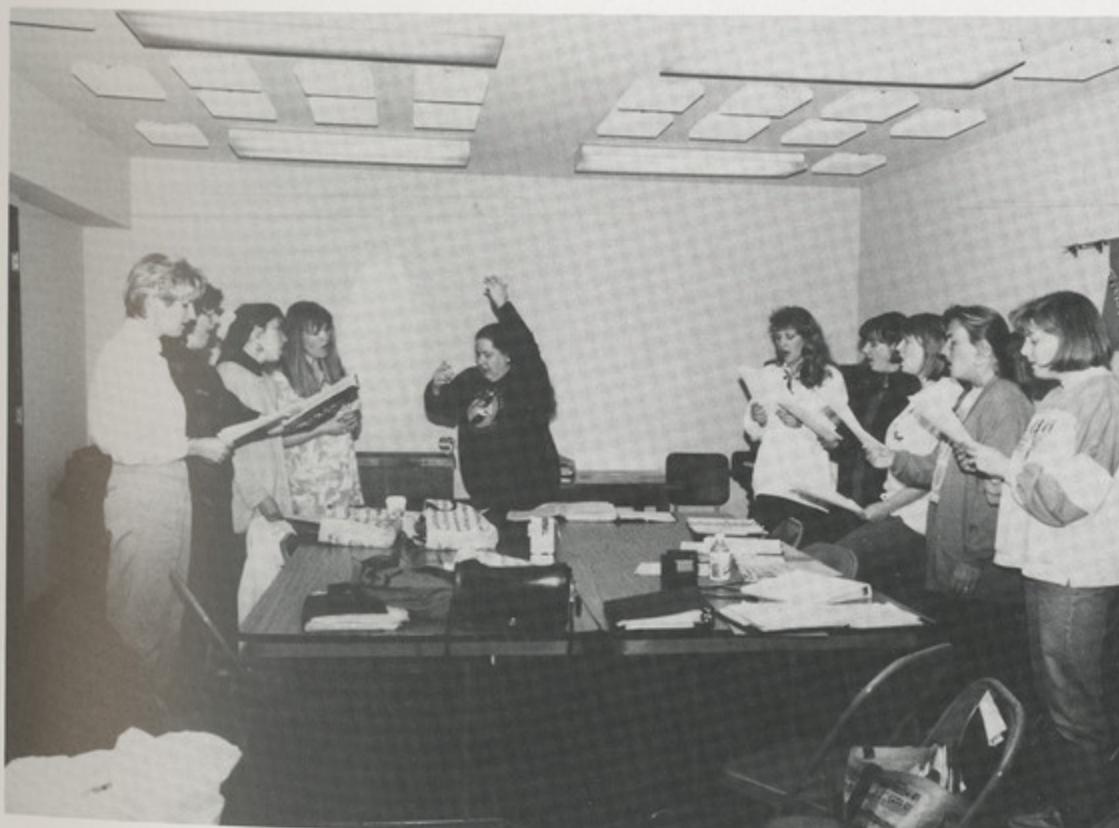
kapa malai. Dziesmās izskan gan prieks par vasaras vēsmu, gan dārdoša pērkona negantā bāršanās. Tajās izteikta bērna bezbēdīgā sajūsma, pamātes niknā rāšanās, bārenīša skumjas un bēdas par aizsaulē aizsauktiem vecākiem ... Katrs koks, puķe, akmens, upīte un ezers pauž cilvēka jūtas un izjūtas...

Dziesmās par Latvijas bērziem, Baltijas jūru, Daugavu un saviem senču varoņiem latvieši cauri smagajiem verdzības un okupācijas laikiem spēja saglabāt savu nesalaužamo ticību brīvībai. Dziesmas palīdzēja pārdzīvot grūtos laikus, palīdzēja uzturēt ticību, drosmi un, par visām lietām, latvisku garu.

Lai līgo lepnā dziesma mūžu mūžos!

Maija Riekstiņš.

MUSIC

Left:
Seattle choir practice

Right:
"Sigulda" practice

MAIJA RIEKSTIŅA, XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku mūzikālās daļas vadītāja un svētku kopkoncerta virsdiriģente, savu mūzikas studiju pirmā posmā, 1967. gadā beidz "Sherwood Music Institute", iegūstot klaviešu skolotājas diplomu. Turpinādama savas mūzikas studijas, viņa 1972. gadā Vašingtona universitātē Sietlā iegūst BM gradu klaviešu spēles un dziedāšanas nozarēs un BA gradu bērnu mūzikas mācīšanā un diriģēšanā - ar skolotājas tiesībām. Tālāk papildinājusies klaviešu spēles mākslā pie Nīla O'Douna (Neal O'Doan), Aidas Deksteres (Ida Harries Dexter), dziedāšanā pie Florences Mesleres (Florence Messler) un diriģēšanā pie Rodnija Eichenbergera (Rodney Eichenberger) Vašingtona universitātē.

Maija Riekstiņa dzimus 1950. g. Takomā, Vašingtona pavalstī. Maija mācījusi mūziku skolās un pasniegusi privātas klaviešu stundas jau 26 gadus. Bijusi Sietlas draudzes ērģelniece 10 gadus, vadījusi sieviešu ansamblī "Sigulda" 6 gadus un Sietlas latviešu kori beidzamos 2

gadus. Astoņus gadus mācījusi mūziku vasaras nometnē "Mežotne", un 1970. gadā Rietumu krasta dziesmu svētkos Losandželosā diriģējusi Jaunatnes kori.

Maija sevišķi ieinteresēta etniskās mūzikas zinībās (ethnomusicology). Viņa komponējusi vairākus skaņdarbus, anranžējusi mūziku koņiem un sieviešu ansamblim "Sigulda", un speciāli XII Rietumu krasta dziesmu svētku Garīgajam koncertam komponējusi kantāti "Es dziedāšu savam Dievam". Maija ar vīru Jāni un 13 gadus veco dēlu Valdi dzīvo Vašingtona pavalstī, Edmondas pilsētā, Sietlas pievārtē.

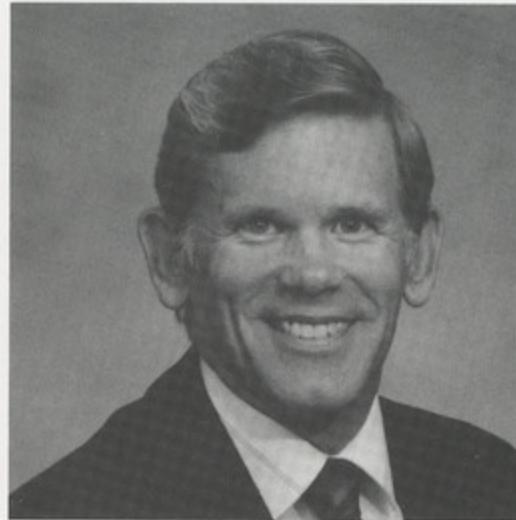
DIRIGENTI

CONDUCTORS

DAIRA CILNE, XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku virsdiriģente, par savām dzīves un darba gaitām īsumā izsakās: Esmu dzimusī Rīgā 1944. gada Līgo svētkos. Kopš 1949. gada dzīvoju Losandželosā. Kā visi latviešu bērni spēlēju klavieres, deklamēju dzejoļus, gāju latviešu skoliņā, spēlēju teātri, dejoju tautas dejas, dziedāju korī. No šīm nodarbībām mana lielā mīlestība ir koris. Sāku dziedāt 11 gadu vecumā, un nu jau 20 gadus diriģēju. (Korī arī satiku savu vīru Juri!) Esmu piedalījusies kā virsdiriģente vairākos rietumu krasta, ASV (Milvokos) un Jaunatnes dziesmu svētkos. Diriģēju arī Latvijas dziesmu svētkos Rīgā 1990. gadā, un ir grūti atrast vārdus šo pārdzīvojumu aprakstīt: dziesmotā Rīga, tautas sanākšana kopā pēc 46 gadiem, "Dievs, svētī Latviju" pirmo reiz tur - tas bija vienreizējs prieks un gods tur būt.

Otrā mīlestība man ir skola: mācu dziedāšanu nu jau otrai paaudzei Losandželosas latviešu skoliņā! Pa vasarām esmu bijusi lektore mūzikas, 2 x 2 un Dienvidamerikas jaunatnes apvienotās nometnēs. Biju RVV "Kursas" direktore, un patlaban vadu Abrenes vasaras skolu Francijā. Mūsu ģimenē ir izauguši trīs bērni: Jānis, Katrīna un Mārtiņš, un vēl aug ceturtais - Miķelis.

ELLIS R. FRENCH, Ziemeļu Kalifornijas latviešu koņa diriģents, ieguvis Ph.D. gradu izglītibas (vispārējā skolu un mācību) nozarē un MA gradu mūzikas mācīšanā Stanforda universitātē. Viņam ir arī Vašingtona universitātē iegūtais MA grads mūzikas kompozīcijā un Pacific Luterānu universitātes BA grads mūzikas teorijā.

Ellis darbojies kā diriģents kopš 1956. gada. Īpaši pievērsies koņu vadīšanai orķestru pavadībā. Mācījis mūziku skolās. Sesus gadus vadījis mūzikas nodaļu "Thiel" koledžā, Grīnvillē, Pensilvānijā. Gadu gaitā diriģējis "barbershop" kvartetus, baznīcas koņus, bērnu korus un Vašingtona universitātes mūzikas skolas eksperimentālo koru. Nēmis dalību arī dažādās izglītības un mākslas veicināšanas komitejās un darba grupās gan Pensilvānijā, gan Kalifornijā.

Viņš spēlē dažādus mūzikas instrumentus un koledžas gados piepelnījis skolas naudu ar mūzicēšanu un dziesmām.

PĒTERIS GALINŠ dzimis 1930.
gada Ziemassvētku vakā Rīgā.

Ar koņu vadišanu sācis darboties jau 17 gadu vecumā. 1951. gadā viņš nodibina un vada vīru kori Sietlā, un 1953. gadā, pēc pārcelšanās uz Bostonu, viņš tur nodibina Trimdas draudzes kori, kuŗu turpina diriģēt līdz 1960. gadam, kad, atkal atgriežoties Sietlā, saistās ar Vašingtona pavalsts latviešu biedrības kori. Šī koņa mūzikālo vadību un diriģenta pienākumus veic 28 gadus līdz 1990. gadam.

Pēteris Galinš bijis visu iepriekšējo Rietumu krasta dziesmu svētku virsdiriģents un šajos XII Rietumu krasta dziesmu svētkos viņš sveicina visu latviešu dziesmoto saimi un ar gandarījumu atceras to dienu, kad pirms 30 gadiem koņi pulcējās šeit Sietlā pirmajiem Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkiem.

ANDREJS JANSONS, XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku Goda virsdiriģents, diriģents, komponists, oboists. Dzimis Rīgā 1938. gadā. Studējis Itālijas valsts konservatorijā Venēcijā. Ieguvis gradus Džuilliarda mūzikas skolā, Manhatanas mūzikas skolā un Rutgersa universitātē.

Spēlējis Pittsburghas, Baltimoras, "American Symphony" orķestros, "Metropolitan" un Nujorkas pilsētas operās, "American Ballet" teātrī un "Joffrey" baleta orķestros.

Kopš 1987. gada bijis pastāvīgs viesu diriģents Latvijas Nacionālā operā. Tajā pašā gadā angažēts kā "Bronx Arts" orķestra galvenais viesu diriģents un Fordham universitātes koņa diriģents. Kopš 1976. gada Nujorkas latviešu koņa mākslinieciskais vadītājs un galvenais diriģents.

Kā viesis diriģējis Liepājas simfonisko orķestri, Lietuvas valsts simfonisko orķestri, Maskavas simfonetes orķestri, Milvoku simfonisko orķestri, Nirnbergas simfonisko orķestri, Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, "Philharmonia Hungarica" orķestri, Jaunanglijas kamerorķestri, Latvijas radiofona kori un Latvijas valsts akadēmisko kori.

Bijis virsdiriģents Gotlandes dziesmu dienās, Sanfrancisko, Toronto un Latvijas

dziesmu svētkos, kā arī Montreālas un Šerbrukas Jaunatnes dziesmu svētkos.

Viņa galvenie darbi: 6 dziesmu spēles: Meža teika, Sarkangalvīte, Sprīdītis, "A Brush With Magic", Homo Novus un Gundega; ap 60 dziesmas un tautas dziesmu apdares balsij, korim un dažādiem instrumentiem; darbi pūtēju kvintetam, koklēm, mūzika lugām; instrumentācija Bruno Skultes simfoniskai poēmai "Daugava" un Jāņa Kalniņa kantātei "Asins tīrums"; instrumentācijas pasūtinājumi "Joffrey" baletam; koklēšanas mācību grāmatas "Koklēšana" un "Koklēšana II"; apceres par koklēšanu un latviešu folkloru etnomūzikoloģijas periodikā. Disertācija par latviešu mūzikas klasifikācijas problēmām.

DIRIĢENTI

CONDUCTORS

LOLITA RITMANE, XII Rietumu
krasta latviešu dziesmu svētku
virsdiriģente un komponiste dzimusi
1962. gadā.

Lolita ir radījusi daudz solo un koņa
dziesmu, kantāti, orķestra mūziku un
mūziku filmām.

Saņēmusi dažādus apbalvojumus un
goda rakstus, kā pēdējo - Goppera fonda
balvu mūzikā par dziesmu spēli "Tas
vakars piektdienā". Ar pēdējo viesojās arī
Latvijā 1990. gadā, ko tur noklausījās un
noskatījās tūkstošiem latviešu.

Lolita dzīvo tuvu pie Holivudas, kur
jau samērā ilgus gadus strādā filmu
sabiedrību mūzikas nodalījās, galvenkārt
pie "Warner Brothers". Piedalījusies
orķestrēšanā filmām "Robin Hood",
"Hudson Hawk" un citām, kā arī
televīzijas izrādēm "China Beach",
"Father Dowling" un citām. Komponējusi
mūziku arī vairākām īsfilmām, ieskaitot
Disneja filmai "A New Game".

Šodien abi ar vīru Marku "diriģē" un
apmāca savu mazo dēlu Andriņi, kuŗš
nesen ieradās šajā skaistajā pasaulē.

Sajos dziesmu svētkos, lielajā
koncertā, dzirdēsiet Lolitai pasūtināto
dziesmu "Jaunai dienai" ar Zinaīdas
Lazdas un tēva Andra vārdiem.

Ausmas Līdaces estrādes koncertā
skanēs vairākas Lolitas dziesmas.

KĀRLIS JURISONS, XII Rietumu
krasta latviešu dziesmu svētku
virsdiriģents, dzimis Portlandē 1961. gadā.

Beidzis "Marylhurst" koledžu 1984.
gadā ar gradu klaviešu un ērģeļu mūzikā.

Piedalījies vairākos dziesmu svētkos
gan kā tautas dejotājs, gan kā korists. Kā
diriģents pirmo reizi uzstājies Brīvdabas
latviešu dziesmu dienās Rietumkrasta
Latviešu Izglītības Centrā Šeltonā. Kā
virsdiriģents uzstājies Losandželosas
latviešu dziesmu svētkos 1989. gadā.
Diriģenta prombūtnes laikā vada Zviedru
vīru kori Portlandē, kā arī baznīcas kori,
kuŗā spēlē ērģeles.

KORI

CHOIRS

"Rotas" koris sācis dziedāt jau 1951. gadā, bet savus pastāvēšanas gadus skaita no 1953. gada, kad "Rotas" koris deva savu pirmo koncertu. Korī vēl šodien ir seši dziedātāji no šī koncerta dalībniekiem, starp tiem arī tagadējais koņa priekšnieks Staņislavs Kviesis. Ar "Rotas" vārdu koris dzied no 1954. gada.

Koņa dibinātājs bija diriģents Valdis Aldiņš, kas kori vadīja līdz aiziešanai mūžībā 1979. gada rudenī. No 1980. gada kori vada diriģente Irina Kupče.

Koris ir piedalījies visos Amerikas un visos, sākot ar otrajiem, Kanādas dziesmu svētkos, divās pasaules izstādēs: 1964. gadā Nujorkā un 1967. gadā Montreālā, Kanadā.

1965. gadā dziesmu svētkos Kanadā koris dziedāja jaundarbu koncertā un saņēma ceļojošo balvu "Dziesmu vairogu" un gleznu, un 1967. gadā dziesmu svētkos Klīvlandē saņēma divas balvas.

Koris ir sadarbojies arī ar citiem koņiem, sniedzot koncertus kopīgi un atsevišķi: Bostonā, Hamiltonā, Kanadā un, pēdējā laikā kopīgi ar Nujorkas kori, atskaņojot Bruno Skultes "Daugavu" Nujorkā, Bostonā un Toronto 1977. un 1978. gadā, Alfrēda Kalniņa operu "Baņuta" Nujorkā un Milvokos 1982. un 1983. gadā un Alfrēda Kalniņa operu "Salenieki" Nujorkā 1987. gadā. Daļa

koristu ir arī piedalījušies dziesmu svētkos Eiropā un dziesmu dienās Gājezerā.

1973. gadā koris sagatavoja un izdeva senu Jāņu melodiju skaņu plati "Rota - Līgo!"

Koris dziedājis dievkalpojumos, svinīgos aktos un arī sarīkojumos kaimiņu pilsētās. Īsu laiku darbojās arī neliels kokļu ansamblis, kas sastādījās no pašiem koristiem.

Dziedātāju skaits pēdējā laikā ir stipri samazinājies. Patlaban korī ir 20 dziedātāju. Koņa valdē darbojas: Staņislavs Kviesis - priekšnieks, Tālivaldis Dzenis - sekretārs, Vilnis Strazds - kasieris, Dorīte Dzene un Silvija Grifina - locekles.

Irina Kupče

COVENTRY, CONNECTICUT

"Rotas" koris

not shown

Far Left:
Tā Latvju tauta,
kura dzied

Song Festival
Choir participants

Losandželosas koris: Pirmā rindā no kreisās: Katrīna Cilne, Annele Rūtenberga, Ieva Audēja, Madara Stinkule, Astrīda Winterberg, Astrīda Griswold, Andra Ose ar Andri Mattson klēpī, Brigitā Puķīte, Kristīna Subača, Mīkelis Cilnis. Otrā rindā: Guna Griswold, Ingūna Galviņa, Rūta Ratermane, Lara Pence, Sandra Zeidenberga, Daira Cilne, Tamāra Rūse, Dace Kārkliņa, Līva Andrejeva, Anita Puķīte, Astra Moora. Trešā rindā: Līga Winterberg, Lolita Ritmane-Mattson, Zenta Andersone, Maruta Ratermane, Ludmilla Barone, Ksenija Kinder, Velta Šteinberga, Omula Pence, Stella Kušķēvica, Biruta Šulca, Rota Boršteina. Ceturtā rindā: Mark Mattson, Edvīns Rūsis, Andis Nīkurs, Dan Griswold, Jānis Taube, sr., Valdis Puķīte, Uģis Puķīte, Anda Andersone. Piektā rindā: Juris Cilnis, Arnis Tolks, Guntis Kušķēvics, Ervīns Ramanis, Ints Luters, Jānis Taube, jr., Dāvis Reints, Ilmars Bastjānis.

Portlandes latviešu koris: Pirmā rindā no kreisās: Edīte Reba, Ruta Bambergs, Dace Garuts, Rita Šrams, Elija Russel, Kārlis Jurisons, Māra Reynolds, Rita Sēja, Ilga Eglītis, Juta Kurmiņš, Ināra Beitlers, Vija Bambe. Otrā rindā: Ansis Ūdris (koņa priekšnieks), Andis Garuts, Edgars Petrēvics, Tālis Sēja, Viktors Jurisons, Jānis Kurmiņš, Kārlis Bambe, Visvaldis Bokums, Juris Orle un Kārlis Kalniņš. Trūkst: Elīta Hill, Lolita Šrams, Asja Ritmanis, Anna Reynolds, Andris Ritmanis, Stefans Šrams.

Losandželosas koris iesācis darbību 1950. gados. Pirmais diriģents bija Olafs Stumbris. Viņam seko Timotejs Fetlers un Andrejs Kurmiņš. Tagadējā diriģente ir Daira Cilne. Koņa priekšnieks: Dāvis Reins; priekšnieka palīdzē: Andra Ose. Koris piedalījies Rietumu krasta dziesmu svētkos, ASV vispārīgos dziesmu svētkos, Kanādas dziesmu svētkos un 1990. gadā Latvijas dziesmu svētkos Rīgā. Dziedāja arī Draudžu dienās atklāšanas dievkalpojumā Doma baznīcā un arī Jaunās Ģertrūdes baznīcā.

Uzņēmumā trūkst: Mārtiņš Cilnis, Brigita Ritmane-Jameson, Nora Mičule, Māra Rozentāle, Artūrs Rūsis, Rūta Samta, Voldemārs Upenieks, Māra Zommere.

LOS ANGELES, CALIFORNIA Losandželosas koris

Diriģente: Daira Cilne

Portlandes latviešu koris savu darbību ievadija 1950. gada 14.jūnijā ar uzstāšanos pirmajā latviešu dievkalpojumā Portlandē. 1959. gadā tas uzstājās plašākai amerikāņu publikai Oregonas simtgades svinībās. Koris piedalījies visos Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkos, kā arī citos latviešu dziesmu svētkos. Tā pirmais diriģents no 1950. gada līdz 1974. gadam bija Arvīds Berķis. Tad Brigita Ritmane no 1974. gada līdz 1984. gadam. Kopš 1984. gada kori vada Kārlis Jurisons.

PORTLAND, OREGON Portlandes latviešu koris

Diriģents: Kārlis Jurisons

Ziemeļkalifornijas latviešu koris: Pirmā rindā no kreisās: Elmārs Osītis, Sigrīda Reinis. Otrā rindā: Benita Puķīte, Alisa Ozola, Astrīda Sēja, Andrejs Grīslis (koņa priekšnieks), Irēna Kalniņa, Sandra Ģimis, Benita Wosich. Trešā rindā: Izabella Osīte, Guna Simone, Dace Rapa, Maija Helmūte, Helga Gulbe, Dzintra Grīsle, Ilze Rozenberga. Ceturtā rindā: Aivars Savelis, Daumants Simons, Dzintars Graudups, Jānis Zariņš, Stanis Wozich, Guntis Rapa, Vitauts Ozols.

Sietlas Latviešu Biedrības koris. Pirmā rindā no kreisās: Patsy Zāmele, Zenta Pētersone, Edīte Rīdzeniece, Lidiņa Lūks, Maija Riekstiņa, Laila Galīņa, Zenta Bergmane, Velta Zommere. Otrā rindā: Evie Edwards, Valda Sankale, Maija Atvare, Dīna Mačs, Līviņa Circene, Lauma Meneka, Lidiņa Draveniece, Aina Upeniece. Trešā rindā: Ilma Apsīte, Mirdza Lazdiņa, Zelma Ābele, Inese Ābere, Nora Ābelīte, Daila Aploka, Vija Ozola. Ceturtā rindā: Zigurds Zīvarts, Jahnis Ābelīte, Jānis Sankalis, Ādolfs Ābele, Jānis Straubergs, Pēteris Pētersons, Andris Zommers, Valdis Sankalis, Edvīns Circenis, Džems Apsītis, Jānis Atvars.

Ziemeļkalifornijas latviešu kori
noorganizēja 1964. gadā, kad tas arī
piedalījās II Rietumu krasta latviešu
dziesmu svētkos Portlandē. Pēc tam koris
ir piedalījies visos turpmākos Rietumu
krasta latviešu dziesmu svētkos. Atsevišķi
dziedātāji piedalījušies arī ASV un
Kanādas lielajos latviešu dziesmu
svētkos. Septiņi dziedātāji 1990. gada
vasarā piedalījās Latvijas dziesmu
svētkos. Koņa sastāvs bijis visai mainīgs.
Tā ap 1967. gadu korī bija ap 95
dziedātāji, bet patlaban to skaits sadilis uz
25. Kori nodibināja un ilgus gadus vadīja
diriģents Leonards Bērziņš, pēc viņa
Rasma Rekšāne un Vija Adamoviča.
Tagad kori diriģē Eliss Frenčs (Ellis
French), un tās priekšnieks ir Andrejs
Grīslis.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA
**Ziemeļ-Kalifornijas
latviešu koris**

Diriģents: Ellis French

Sietlas Latviešu Biedrības koris
dibināts 1953. gadā. Pirmais diriģents bija
Jānis Dūmiņš. Ar 1955. gadu diriģenta
pienākumus uzņemās Pēteris Pētersons.
1961. gadā koņa diriģenta pienākumus
pārņēma Pēteris Galiņš un Joti ražīgi tos
pildīja 28 gadus. Kopš 1990. gada koņa
diriģente ir Maija Riekstiņa.

Koris ir piedalījies visos Rietumu
krasta latviešu dziesmu svētkos, kā arī
sniedzis koncertus Sietlā, tuvākās kaimiņu
pilsētās, Vankūverā, B.C. un plašākai
amerikāņu publikai, piedaloties kopā ar
citiem Sietlas etniskiem koņiem.

Koris ir dziedājis gan laicīgus, gan

reliģiskus, kā latviešu tā arī cittautu
komponistu darbus.

Kā palīgdiriģenti ir darbojušies
Edvīns Rūsis un Pauls Berkolds.
Lai latviešu dziesma mūžam skan!
Uzņēmumā trūkst: Maija Ikstruma,
Imants Ikstrums, Diāna Chism, Dagmāra
Bitnera, Juris Pētersons, Daiga Galiņa,
Benita Jaundāldere, Ruta Geringer, Janīna
Zute.

SEATTLE, WASHINGTON
**Sietlas Latviešu
Biedrības koris**

Diriģente: Maija Riekstiņš

Takomas latviešu koris. Pirmā rindā no kreisās: Alise Felzenberga, Valija Sproģe, Rasma Krūmiņa, Fanija Matīsa, Līvija Vērzemniece, Anna Krasta, Rita Šinka. Otrā rindā: Zenta Aksele, Ģertrūde Cālīte, Zenta Brička, Ausma Muižniece, Dzintra Valdniece, Valentīna Rekēvica, Ārija Mikelsone, Rūta Timma. Trešā rindā: Jānis Muižnieks, Imants Timma, Rūdolfs Matīss, Arvīds Āboļiņš, Marģeris Šmits, Ernests Krasts, Vilnis Noriņš, Anatolijs Michalovskis, Edmunds Rekēvics, Juris Sproģis. Trūkst: Mirjama Laukere, Ilona Noriņa.

TACOMA, WASHINGTON
Takomas latviešu koris

Dirigente: Fanija Matīsa

Takomas latviešu koris dibināts
1961. gadā, un tas piedalījies visos
Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkos.
Fanija Matīsa, kas ir pirmā šī koņa
dirigente, ievadījusi ceļu citām sieviešu
dirigentēm latviešu dziesmu svētkos
Amerikā. Kādreizējais koņa priekšnieks
Arvīds Ābolīns 90 gadu vecumā joprojams
dzied koņi. Kori arvien vēl diriģē Fanija
Matīsa, un koņa priekšniece ir Rasma
Krūmiņa.

PAULS BERKOLDS, bass baritons,
dzimis Sietlā, ASV.

Izglītojies Vašingtonas valsts universitātēs mūzikas fakultātē. Beidzis ar uzslavu dziedāšanas klasi. Tālāk izglītību guvis Santa Fe un Sietlas operas jauno mākslinieku sagatavošanas kurso. Dziedājis vairākās ASV operās: Hustonā, Detroitā, Deitonā, Orlando, Vašingtonā un Nujorkā. 1989. gadā uzstājies Rīgā, dziedot Eskamiljo lomu "Karmenā" Latvijas Nacionālā Operā, kā arī Dailes Teātrī, tēlojot Raini dziesmu spēlē "Tango Lugāno". Dziedājis patstāvīgos koncertos gandrīz visos latviešu centros ASV un Kanadā. Piedalījies kā solists dziesmu svētkos Losandželosā, Indianāpolē, Toronto, Montreālā, Ročesterā, Brisbanē un Minsterē. 1988. gadā iedziedājis

skaņuplatēs latviešu solo dziesmas.

Par Paulu Berkoldu labas atsauksmes sniedz laikrakstu mākslas kritiķi visur, kur viņš uzstājies. Tā "Washington Post" cildina viņa dabīgo un bagātīgo balsi un apzīmē viņa dziedāšanu par izcilu (superb). Franču "Le Carrousel" 1991. gadā raksta: "... Mikado bija liels sasniegums ... sevišķi Pauls Berkolds ... sniegdamis profesionālisma un augstākās kvalitātes interpretācijas mācības stundu ..." Tā varētu turpināt garā virknē, bet visumā ktrs izsaka to pašu - Pauls Berkolds ir nepārspējams (superb)!

No Paula Berkolda nākamās sezonas angažementiem varētu izcelt Figaro lomu "Figaro kāzās", Bazilio "Seviļas Bārddzinī" un Arkelu "Peleas un Melisandē".

BRIGITA (ZIRNIS) JERUMANIS,
koloratūrsoprāns, ir dzimus Rīgā un
uzaugusi Nujorkā.

Interese dziedāšanā izpaužas jau Bruklinas vidusskolas korī. Viņa nem nopietnu dalību vietējā mūzikas korālī un teātrī. Viņa beidz Bruklinas koledžu balss un izrunas specialitātē.

Pārceļoties uz Kaliforniju, atsāk dziedāšanas studijas Glendāles koledžā un parallelē tam papildinās dziedāšanā privātās studijās pie radio zvaigznes Vildas Bernardes un pie operdziedoņa Ronalds Andersons.

Vairākus gadus māksliniece piedalās Glendāles un Pasadēnas koņos, turklāt arī kā soliste. Kā soliste izpilda liturģisko programmu Gledāles "Holy Family" katoļu baznīcā, kā arī bieži viesojas kā soliste Losandželosas latviešu ev. luterānu baznīcā.

Māksliniece koncertē latviešu centros ASV un amerikāņu sabiedrisko organizāciju sarīkojumos.

SOLISTI

SOLOISTS

ARTŪRS OZOLIŅŠ dzimis Lībekā, Vācijā. Uzstādāmies lielos pasaules mūzikas centros, viņš nekautrējas savās programmās un intervījās mūzikas žurnālos uzsvērt, ka viņa vecāki ir latvieši un, šķiet, piederība mazajai latviešu tautai nebūt nav mazinājusi viņa izcilo, pasaules klases klavieļu virtuoza slavu.

“... Dzīļā mūzikālā izpratne un izcilā technika līdz ar konsistentu reputāciju pacēlusī Artūru Ozoliņu ievērojamāko mūslaiku klavieļu virtuozu lokā ...” ar tādiem un līdzīgiem novērtējumiem koncertu audiences un mūzikas kritiķi visos kontinentos cildina latviešu klavieļu mākslinieka mūzikālo enerģiju,

Tēlo Lalitas lomu Lolitas Ritmanes dziesmu spēlē “Tas vakars piektdienā”, kuras pirmizrāde bija 1989. gada Dziesmu svētkos Losandželosā. 1990. gada vasarā divu nedēļu turnejā ar estrādes koncertu un dziesmu spēli “Tas vakars piektdienā” koncertē Latvijā.

1991. gada septembrī māksliniece uzstājas garīgā koncertā Doma baznīcā un sniedz laicīgus koncertus Vāgnera zālē Rīgā un citās Latvijas lielākajās pilsētās.

intelektuālo skaidrību un jūtu savilpojumu, kādu izraisa viņa priekšnesumi.

Savas klaviešu studijas Artūrs Ozoliņš uzsāk agrā jaunībā, dzīvodams ar vecākiem Buenosairesā. Cienīt un milēt klavieres viņš iemācījies no vecās mātes un mātes, kuļas abas bijušas labi izglītotas pianistes.

Trīspadsmit gadu vecumā jaunais latviešu pianists iestājas Kanādas Karāliskā konservātorijā, kur kādu laiku viņa skolotājs ir Tālivaldis Ķeniņš un vēlāk Alberto Guerrero. Jau pēc pirmā gada Valters Saskinds (Susskind) aicina viņu debitēt ar Toronto simfonisko orķestri. Ar leģendārā Pablo Kasāla (Casal) ieteikumu viņš kļūst par Nadias Boulangeres un Vlado Perlemutera privātskolnieku Parīzē. Turpina klaviešu studijas Nujorkā pie Nadias Reisenbergas, un 1967. gadā graduējas no Mannes mūzikas koledžas ar augstākām atzīmēm skolas vēsturē.

Kopš savas debijas ar Toronto simfonisko orķestri 1961. gadā, A. Ozoliņš ar šo orķestri uzstājies vairāk kā 50 reizes. Sadarbībā ar to radušās arī vairākas izcilas skaņu plates. Ar šo pašu, Toronto simfonisko orķestri, Andrijū Dēvisa (Andrew Davis) vadībā viņš uzstājies arī Kenedija centrā un "Carnegie Hall" koncertos.

Pāris pēdējos gadu desmitos Artūrs Ozoliņš koncertējis visās lielākās mūzikas zālēs Ziemeļu un Dienvidamerikā, Eiropā un Austrālijā. Lai minam kaut "Avery Fisher Hall" un "Alice Tully Hall" Nujorkā, "Queen Elizabeth Hall" Londonā, "Šostakoviča zāli" Pēterpilī, Operas namu Sidnejā, "Champs-Elysees" teātrī Parīzē, "Sala Verdi" Milānā, "Schauspielhaus" Berlīnē. Pāris pēdējās sezona viņš uzstājies ar Karalisko Filharmonijas orķestri Londonā, kā arī ar Stokholmas,

Oslo un Barselonas filharmoniskiem orķestriem.

1991. gada jūlijā Artūrs Ozoliņš vienas nedēļas laikā divas reizes uzstājies Toronto "Roy Thomson Hall" ar latviešu komponista Tālivalža Ķeniņa klaviešu koncerta pirmatskaņojumu un Rachmaņinova "3. Koncerto" ar Gunteru Herbigu un Toronto simfonisko orķestri.

Viņa sasniegumu klāstu varētu tā turpināt ilgi un vēl ilgāk, ja gribētu uzskaitīt cildinājumus, kādus viņam veltījusi pasaules mūzikas prese.

Gribētos dažos vārdos vēl pieminēt zīmīgo atgadījumu viņa labdarības koncertā pirms pāris gadiem Denverā. "The Denver Post" mūzikas redaktors Glens Giffins savu recenziju ievada ar paskaidrojumu, ka, tā kā koncerts bijis veltīts Denveras apkārtnes latviešu skolas atbalstam, tad tā programma bijusi rakstīta kā latviešu, tā angļu valodā. Viņam, protams, nesaprotama, taču dīvaina un komiska izlikusies latviešu valodas rakstība: "Artūra Ozoliņa klavieru koncerts" - zem burta "n" esot ielikts kommats; nez kādēļ, komponista "Chopin" vārds esot pārtaisīts par Šopēnu, utt.. "Bet", viņš turpina "kaut vārdu rakstība valodas sagrozījumu dēļ izlikusies jocīga, mūzika bijusi lieliska, neapstrīdamī lieliska!" Analizēdams un cildinādams koncerta mūzikālo augstvērtību, viņš nobeidz savu recenziju ar vārdiem: "... Es neticu, ka jebkad vēl savā mūžā dzirdēšu šo Sonātu (runa ir par Rachmaņinova B Minor Op. 36 Sonātu) tik lieliskā atskaņojumā... ar tādu technisku gatavību un tik dziļu mūzikālo izjūtu..."

L.Šv.

LAILA SALINA, meco-soprāns, ieguvusi bakalaura gradu ar uzslavu Jaunanglijas Konservatorijā un maģistra gradu Nujorkas Valsts universitātē, Stounibrukā. Papildinājusies Aspens Mūzikas Festivālā un Cīriches Internacionālā operstudijā.

Cīriches opernamā tēlojusi Zulmu (L'Italian in Algieri), Enriketu (I Puritani), Arsamenes (Xerxes) un ir bijusi soliste "Opera Factory" turnejā pa Šveici. Karmenas lomu dziedājusi Latvijas Nacionālā Operā, kā arī Nujorkas Operas ansamblī (New York Opera Ensemble). Dziedājusi galvenās lomas trijās amerikāņu operu pirmizrādēs: S. Silvermaņa (Silverman) "Love and Science", R. Kerija (Curry) "Rimshot" un R. Kaminga (Cumings) "The Picnic". Beidzamā gadā tēlojusi Mersedesi

SOLISTI

SOLOISTS

(Carmen), Floru (La Traviata) un Trešo Dāmu (The Magic Flute) ar Konektikutas operu (Connecticut Grand Opera).

Cīrches Simfoniskā orķestra koncertsērijā dziedājusi solo Bramsa Alta Rapsodijā un Toronto "Roy Thompson" zālē bijusi soliste P. Plakida "Trīs dziesmas vējam un asinīm" pirmskaņojumā ar orķestri. Dziedājusi galvenās lomas A. Jansona dziesmu spēlēs "Homo novus" un "Gundega", kā arī D. Št auveres, B. Rubesas dziesmu spēlēs "Varoñdarbi" un "Tango Lugano". Sniegusi kocertus Amerikā, Kanadā, Vācijā, Anglijā un Latvijā. Ir pazīstama kā modernās mūzikas izpildītāja un ir atskalojusi daudzus jaunus kamermūzikas darbus.

"Izcila savas dziedāšanas, stila izjūtās un priekšnesuma intensitātē bija Laila Saliņa savā Arsamenes lomā ...", "Neue Zuericher Zeitung", Šveicē.

"... Saliņa jaunkundze ir saistoša un pievilcīga dziedātāja, kuŗa piešķir vārdiem un teikumiem krāsinību un spēcīgu pārdzīvojumu ...", "Peter G. Davis, 'The New York Times'.

"Kas iespiedies atmiņā no mūsu ... koncertdzīves? Lailas Saliņas dziedātās mūsdienu latviešu komponistu dziesmas "Ave Sol" koncertzālē. Tik dabisku, organisku 20. gadsimta mūzikas piemērotu priekšnesumu man nācās dzirdēt pirmo reizi ...", Anita Uzulniece, Literatūra un Māksla.

AUSMA LĪDACE un "CITY RAIN".

Reizē ar Sietlas dziesmu svētku jubileju arī estrādes koncerta soliste Ausma Līdace atskatās uz ievērojamu posmu savā karjērā - uz 20 dziesmai veltītiem gadiem. 1972. gadā viņa meiteņu kvinteta "Staburadzes" sastāvā pirmo reizi koncertē Sietlā un citos Rietumu krasta latviešu centros. Un jau pēc pāris gadiem "Staburadzes" sasniegūšas tik augstu līmeni, ka kvintets ar labiem panākumiem viesojas trijos kontinentos: latviešu centros Amerikā, Eiropā, Austrālijā. 1982. gadā Melburnā, Austrālijā "Staburadzes" dzied savu pēdējo koncertu. Meitenes izaugušas par sievietēm, un to dzīves ceļi prasa sadališanos.

Ausmai mīlestība pret dziesmu un dziedāšanu iegūlusies dziļāk pie sirds. Viņa iestājas "Shoreline" koledžas dziedāšanas klasē un dzied arī koledžas džesa ansamblī. Vēlāk viņa pāriet uz "Cornish" institūtu un studē dziedāšanu pie Luizes Marlijas (Louise Marley).

1986. gadā Ausma sastāda instrumentālu ansamblī no vietējiem mūziķiem, un jau kā nobriedusi soliste 1987. gadā uzstājas ar koncertiem Sietlā un pārējās Rietumu krasta pilsētās. 1988. gadā koncertē Vispārējos latviešu dziesmu svētkos Indianopolē un gadu pēc tam uzstājas koncertos Klīvlandē, Toronto un Kalamazū.

No kreisās: Evie Edwards, Jānis Sīpols, Ausma Līdace, Māra Upenieks, Devin Giles, Bruce Elsing, Karina Berkholtz, Bill Chism.

1990. gadā atvejas iespēja koncerta turnejai Latvijā, kur viņa jau uzstājas ar savu pārveidoto ansamblī, kas nosaukts par "City Rain" (vārds acīmredzot atvasināts viņas dzimtās pilsētas Sietlas dabas iespaidā - "Pilsēta lietū").

Latvijā Ausma ar savu "City Rain" viesojas visos četros novados: 10 dienās uzstājas izpārdotās zālēs 12 koncertos un nobeidz savu Latvijas turneju ar diviem koncertiem latviešu mūzikas "svētnīcas" - Rīgas Filharmonijas zālē.

Pēc atgriešanās no panākumiem apveltītā Latvijas braucienā un nelielas atelpas, "City Rain" pārgrupējas.

Ansambļa vadību pārņem Karīna Berkholtze, kuļa ciešā sadarbībā ar Ausmu sagatavo jaunu progammu XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku Estrādes koncertam. Progamma veltīta latviešu komponistiem, galvenokārt jauniem skaņu meistariem, jaunām dziesmām kabarē

gaumē ar noslieci uz moderno amerikānu un dienvidamerikānu dziesmu stilu.

Līdztekus ansambļa vadītājas pienākumiem Karīna Berkholtze veic arī klaviešu un vokālos pavadijumus. Vēl kā vokālisti ansamblī piedalās: Evie Edwards, Māra Upeniece un Jānis Sīpols. Ķitaru spēlē Bill Chism, basa ģitāru Greg Blount, sintezātoru Jānis Sīpols un ritma instrumentus Devin Giles, kuļa izcilo virtuozi tāti sevišķi apbrīnoja un apjūsmoja klausītāji Latvijas koncertos.

Ausma Līdace citu latviešu dziedātāju vidū īpatnēji izceļas ar savu spilgti izteikto kontralta balsi. Viņa jūtas "joti ērti" arī kontralta zemākajos reģistros. Latvijas mūzikas kritiķus, tāpat klausītāju tūkstošus sevišķi sajūsmīnājis Ausmas Līdaces emociju pilnais dziedājums un solistes apbrīnojamā saskaņa ar pārējiem mūzicētājiem.

L.Šv.

Seattle, Washington

Ausma Lidace and
"City Rain"

“ORNAMENTS”, Latvijas mūzikas ansamblis, sācis kopēju mūzicēšanu 1975. gadā, pievēršoties latviešu tautas mūzikas apdarēm. 1981. gadā tautas dziesmas apdare “Puiši, puiši” iekļūst populārāko melodiju aptaujas “Mikrofons” finālā. Ar to brīdi sākas ansambļa straujā karjera. Visās Latvijas malās ir pieprasījums pēc “Ornamenta” koncertiem, to sūta uz ārzemēm, lai ar jautriem latviešu mūzicējumiem zem sociālisma karogiem pierādītu pasaulei, cik labi dzīvot Padomju Latvijā. Tomēr paši mūzikanti uzskata, ka par valsts naudu apceļot pasauli un atgādināt ar latviešu dziesmām par mazo Latviju kaut kur pie Baltijas jūras, nav nemaz tik slikti. Un tā “Ornaments” ir pabijis Spānijā, Francijā, Vācijā, Anglijā, Zviedrijā, Somijā, Polijā, Čehoslovākijā, Irakā, Jordānā, Alžīrā, Beninā, Vietnamā, Japānā, Austrālijā, Kanadā un Amerikā.

Šajās braucieno reizēs ir sastapti daudzi latvieši, kas dzīvo brīvajā pasaulei, gūti kontakti un draugi. Nozīmīgākās uzstāšanās bijušas “Expo 86” Vankūverā, Kanadā, “Expo 88” Brisbanē, Austrālijā, un 1989. gadā “Folk and Country Music” festivalā Vankūverā, Kanadā. Šajā pat laikā tiek iespēlētas divas skaņu plates ar E.Vintera un Brāļu Laivinieku dziesmām. Ir spēlēts ap 1000 koncertos Latvijā. Ansamblis filmējies un ieskaņojis mūziku

No kreisās: Bruno Ostrovskis, Viktors Macko, Ingus Feldmanis, Uģis Pētersons, Felikss Staņevičs, Romualds Ostrovskis un Alberts Vilcāns.

Rīgas kinostudijas filmai "Īsa pamācība mīlēšanā".

Par "Ornamentu" Latvijas televīzija uzņēmusi koncertfilmu "Puiši no Ornamenta". Vārdu sakot, bija viss, lai iekļūtu Latvijas Padomju Enciklopēdijā un tajā stagnācijas gadu piemineklī arī stāv "Ornamenta" fotogrāfija, kurā mūzikanti redzami senās Babilonijas pilsētas drupu fonā Irakā. Tagad, kad drupās ir sagruvusi Padomju impērija, viss tiek pārvērtēts, un vecās autoritātes un panākumi nav cieņā.

"Ornamentam" par godu jāsaka, ka tas ir spējis saglabāt savu popularitāti un dzīves priecīgo mūzicēšanas veidu ar krietnu devu humora un aktierisko meistarību. Par to liecina arī desmitiem

līdzīgi ansambļi un kapelles, kas spēlē līdzīgā veidā un pat spēlē "Ornamenta" dziesmas, kas sāk dzīvot otru dzīvi. Vairāk kā 15 gadi uz skatuves - var teikt, ka "Ornaments" kļuvis par sava veida klasiku latviešu popmūzikā.

Laba māka izprast un uzturēt kontaktu ar publiku ir Viktoram Macko, brīnišķīgas balss un liela mūzikāla talanta īpašniekam Ingum Feldmanim, klaviešu un vijoles virtuoзам Uģim Pētersonam, kā arī brājiem Bruno un Romualdam Ostrovskiem un Albertam Velcānam. Koncertā, kas skanēs šoreiz Sietlā, tiks piedāvātas dažādu laiku dažādas dziesmas, varbūt to varētu saukt par "Ornamenta" 15 gadu jubilejas programmu.

Riga, Latvija

Mūzikas ansamblis
"Ornaments"

Pirmā rindā no kreisās: Velta Bensons,
Inese Graudiņš, Māra Upenieks. Otrā rindā:
Valda Upenieks, Ausma Upenieks, Rita
Rubenis, Evie Edwards, Christy Rauda.
Trešā rindā: Inese Raisters, Karina Berkholtz,
Maija Riekstiņš, Linda Freimanis.

“SIGULDA”, dibināts 1986. gada sākumā ar piecām dziedātājām, jaunām mātēm, kuļas izjuta savās dzīvēs īpašu trūkumu, ko ģimene un darbs nevarēja aizpildīt. Tanī laikā mēģinājumos piedalījās ne tikai dziedātājas, bet arī visi vienpadsmīt bērni.

Ansamblis pirmo reizi uzstājās Pūpolu svētdienas dievkalpojumā 1986. gada pavasarī. Līdz gada beigām ansamblim bija pievienojušās vēl trīs dziedātājas un, ar nopietnāku pievēršanos repertuāram, bērni arvien biežāk tika atstāti mājās. Tagad ansamblis uzstājas ar 7 - 10 dziedātājām, sastāvam mainoties atkarībā no ģimenes prasībām. Kopējais bērnu skaits jau krietni pieaudzis!

“Sigulda” iestudē garīgas dziesmas latviešu un latīņu valodās, tautas dziesmas no vairākiem vēstures posmiem un arī populāra žanra dziesmas. Aranžējumus un dziesmas, pēc vajadzības

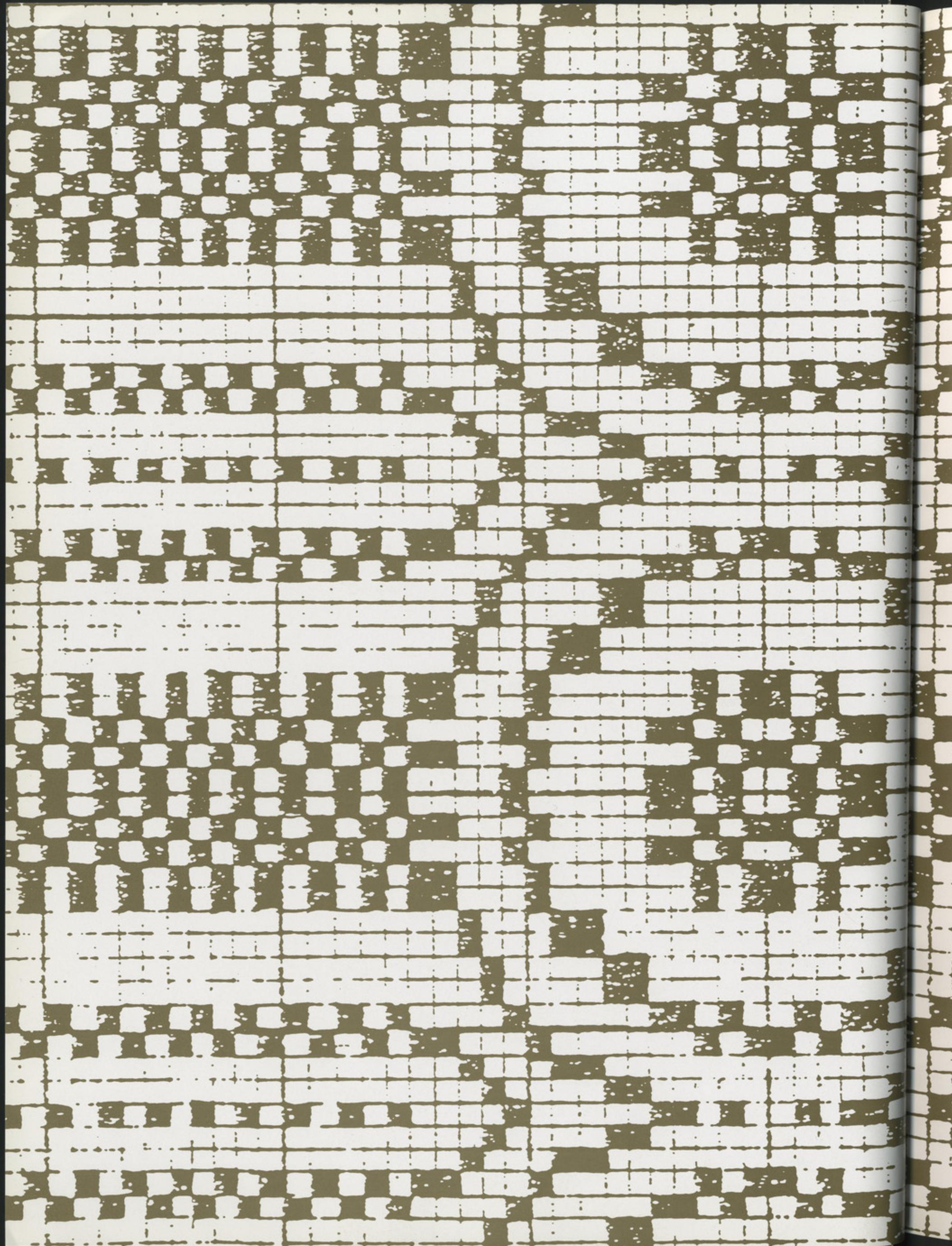
“Siguldas” balsīm piemērojot, veic Maija Riekstiņa, Māra Upeniece un Karina Berkholtza.

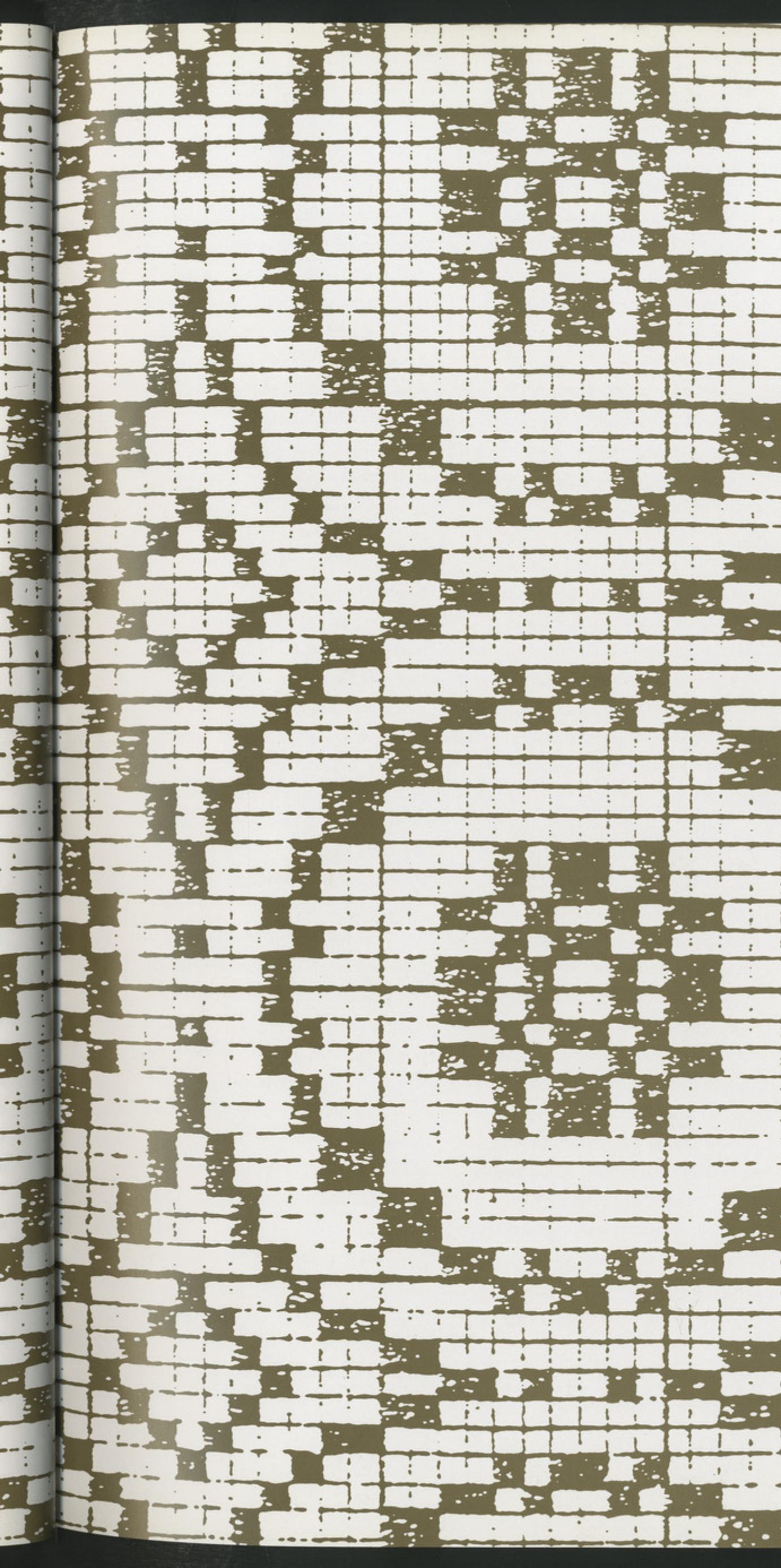
Ansamblis regulāri piedalās draudzes dievkalpojumos, neatkarības atceres aktos, Daugavas Vanagu sarīkojumos, dažādos latviešu un baltiešu sarīkojumos, tradicionālos svecīšu dievkalpojumos pirms Ziemassvētkiem un dažkārt arī sarīkojumos amerikāņu publikai.

“Sigulda” ir sniegusi arī vairākus patstāvīgus koncertus Sietlā, Portlandē un Vankūverā, Britu Kolumbijā.

Seattle, Washington

“Sigulda”
vadītāja: Maija Riekstiņš

DEJA

DANCE

TAUTISKO DEJU VIENĪBAS

Esiet sveicināti, latviešu tautisko deju cienītāji!

Tautas deju nozares vadītāji ir piestrādājuši un rūpējušies, lai dejotājiem un skatītājiem sniegtu vairākus vienreizējus svētku pārdzīvojumus.

Šo svētku deju priekšnesumos piedalās ap 250 dejotāji, 14 līdz 17 vienības, kas jau rudenī sāka gatavot svētku deju repertuāru. Dalībnieki divās koncerta programmās izpildīs 45 dejas, kuļas veidojuši vai pierakstījuši 25 choreografi.

Mūsdieni tautisko deju vienības Latvijā un svešumā darbojas, vadoties no diviem galveniem mērķiem. Pirmais: saglabāt tautas folkloras mantojumu - mūsu tradicionālās, etnografiskās dejas un to dejošanas stilu. Otrais: paplašināt latviešu jaunrades deju pūru, izveidojot un popularizējot oriģinālas latviskas choreografijas.

Jau pirms gandrīz diviem gadiem izveidoja pamatidejas diviem iecerētiem koncertiem. Šo svētku apmeklētājiem ir iespēja izbaudīt ne tikai vienu, bet divus tautisko deju sarīkojumus, ar krasī atšķirīgām programmām.

Bez Tautas deju lieluzveduma, pirmo reizi Rietumu krasta dziesmu svētkos notiek arī Jaundeju koncerts: "Deja 92". Skatuves izrādē piedalīsies radošas deju vienības no Ziemeļamerikas, un pirmo reizi latviešu dziesmu svētkos ASV ceram sagaidīt arī trīs ansambļus no Latvijas: "Bitīti", "Danci" un "Liesmu". Katrs ansamblis dižosies ar savām visjaunākām, šiem svētkiem izveidotām choreografijām. "Deja 92" laikā publikai būs iespēja izraudzīt savu milāko jaundeju, kuļai koncerta noslēgumā piešķirs "Skatītāju balvu". Apbalvos arī pašu dejotāju trīs vispopulārākās choreografijas.

Kontrastā plašā Tautas deju lieluzvedumā savīsies iemīlotas tradicionālās tautas dejas un to apdares ar plaši pazīstamām latviešu jaunrades dejām. Plašā inscenējuma ietvaros skatītāji arēnas laukumā redzēs vairākas Latvijā populāras dejas, kuļām būs "ārzemju latviešu" dziesmu svētku pirmizrādes.

Latviešu tautas dejas, tāpat kā dainas, ir saglabājušās, pateicoties mūsu tautas mutvārdu tradicijām. Tikai 19. gadsimta vidū iesāka latviešu tautas dejas dokumentēt, vispirms interesējoties galvenokārt par to mūzikālo pavadījumu. Pazīstam tikai mazu daļu no mūsu lielā tautas deju skaita. Kad Johanna Rinka un Jānis Ošs tās intensīvi pierakstīja 1930-os gados, daudzas vecākās dejas jau bija aizmirstas, to dejotāji aizsaulē. Daudzās tautas dejās, kas ir saglabājušās, ievērojami ļoti seni elementi. Jaunākās dejās (no 18. g.s.) atspoguļojas tā laika dejošanas gaume Eiropā, kaut gan svešie ietekmējumi gandrīz vienmēr tika "latviskoti".

Tradicionālās etnografiskās dejas ir mūsu pēckara choreografu stūrakmens, mūsu jaunrades deju pamats. Dabīgi, ka ārzemju latviešiem, 50 gadus šķirti dejojot, ir izveidojušies daždažādi dejošanas stili. Svešas vides un varas ir atstājušas savus iespaidus. Izraisīs diskusijas par to, kas "pareizāks", pievilcīgāks. Pielietojot izdomu, latviešu jaundeju veidotāji visā pasaulē vēl ilgi radīs oriģinālas latviskas dejas.

Pats svarīgākais šajos svētkos ir tas, ka, vienoti brīvībā, varēsim beidzot sadancot ar mūsu Latvijas deju draugiem. Turpmāk kopīgi glabāsim un papildināsim mūsu latviešu tautisko deju pūru!

V. B.

VILNIS BIRNBAUMS, dzimis 1962. gadā Sietlā, ASV. Tautisko deju ansambla "Trejdeksnītis" ilggadīgs dejotājs. Piedalījies MLG un 2 x 2 deju grupās. Bērnībā līdztekus tautas dejām mācījies arī baletu, džesa dejošanu. Pasniedzis latviešu deju vasaras vidusskolā "Kursa" (1981., 1984., 1985.). Sietlas "Trejdeksnīša" vadītājs no 1986. gada. Tautas deju koncerta vadītājs I Brīvdabas dziesmu dienās rietumkrastā Kursā 1987. g. Vairāku deju uzvedumu inscenētājs un choreografs. IX Latviešu dziesmu svētkos Kanadā, Toronto 1991. g. viņa jaundeja "Sījā auzas, tautu meita" ieguva 1. vietu Jaundeju skatē raksturdeju kategorijā. XII Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku tautas deju nozares mākslinieciskais vadītājs, lieluzveduma virsvadītājs. Svētku jaundeju koncertā "Deja 92" "Trejdeksnītis" izpildīs viņa veidotās "Rieteņa viesulis" un "Uz dāldeļa riņķi griež". Tautas deju lieluzvedumam choreografējis prologu "Šķīr, Dieviņi, lietus, gaiss" un finālu "Lai tālu skan!"

DEJĀ

DANCE

Top Right:
Seattle Dance Group
"SIEVĀS" during practice

Bottom Right:
Seattle Dance Group
"TREJDEKSNĪTIS"

LATVIAN FOLK DANCE

Folk dance performances have been an integral part of the West Coast Latvian Song Festivals since the first one was held in Seattle in 1962. The twelfth festival will feature several "firsts" in the folk dancing area.

We are honored to be the first to host folk dance groups from Latvia at a song festival in the United States. Three groups from the capital city of Riga will be participating in the festival. These include *Bitīte*, a youth dance group, *Dancis*, an alumni group from the University of Latvia, and *Liesma*, one of Latvia's premiere semi-professional dance troupes. We are also pleased to be the first west coast festival to present a separate New Choreographies Concert. The audience will

have the opportunity to vote for their favorite choreography, which will receive an award at the end of the concert. The Folk Dance Spectacular will truly be a unique event as its format is inspired by the dance festivals in Latvia.

The origin of Latvian folk dancing is lost in pre-Christian times. The first documentation of dancing in Latvia came from the annals of a wandering Jesuit monk in 1606. Dancing was an important part of the celebration of life's major events, particularly "christenings", weddings and funeral ceremonies. Dancing was also important in the process of selecting a husband or wife. Most of the traditional dances performed today still retain many of the primitive elements from those early

dances, although some modernization has occurred. Looking carefully, one can see the influence of 18th century European dances, such as the French Quadrilles (literally four-pair dances). But even these incorporated elements have been modified to be uniquely Latvian in nature.

The dances have been passed from generation to generation, and only in the mid-19th century were any finally written down. Some of the older dances have been lost because a concerted effort to document Latvian folk dance was not made until the 1930's.

The simplest and most primitive of the dance steps are the walking (*gājiena*) and light running (*tecīgus*) steps, because these were the easiest steps to master. In the 18th

DANCE

and 19th centuries, the more complex steps such as the polka (from Czechoslovakia) and the slide step called gallops (from Hungary) were incorporated into Latvian dance. Often, only one, or at most two, types of steps are used in a given dance. Only in the last 50 years have dances that utilize complex combinations of the basic steps been choreographed.

Latvian dances are extremely structured and symmetrical and the steps very precise and repeating. Most Latvian folk dances are meant for a specific number of pairs (usually four or eight) and do not involve line dance elements, as in many other cultures. They also do not, for the most part, feature some of the more athletic footwork of, for example, Slavic dances, although they often are lively.

The basic premise of Latvian dances is for the dancers to form many of the same designs that are found on the dancers' traditional folk costumes. You should be able to see the *dārziņš* (a circle, but literally translated it means the garden), the *sudmaliņas* (windmill) and *zvaigznīte* (star) designs. More complex patterns, such as *skujīņa* (a herringbone-like design representing fir boughs) and *pērkopraksts* (a zig-zag line representing lightning), can be formed with multiple groups of dancers, such as in the Folk Dance Spectacular. Look carefully at the interweaving of the patterns and the transition from one design to the next.

There will be two folk dance presentations during the festival. The first, on Wednesday evening, will be the New Choreographies Concert, which will

feature new works developed from distinctly Latvian element. Many of these dances will have been choreographed specifically for this festival and will be premieres. The second, on Friday afternoon will be the Folk Dance Spectacular, in which more than 200 dancers will perform traditional folk dances, as well as several regionally accepted choreographies, all tied together into a unique presentation.

On behalf of the many dancers, choreographers, dance group leaders and many hard working volunteers, we welcome you to the XII West Coast Latvian Song Festival folk dance concerts. We hope that you enjoy the performances and if you carry a little bit of our culture with you after the Song Festival, we will have been successful in our goals of entertainment and education.

Eriks Raisters,
Folk Dance Administrator.

Far Left:
Los Angeles dance group
during a performance

"DZELMIEŠI". Pirmā rindā no kreisās: Kristīna Eriņa, Kristīna Priede, Anita Pekarek, Diana Abula, Larisa Saleniece, Ilona Dimante, Laura Kūlāna, Benita Plūme, Inga Kalniņa, Daina Smidchena, Anita Anšmita, Solveiga Brunovska. Otrā rindā: Edvīns Roze, Dāvids Blumbergs, Andris Velme, Andis Dimants, Kārlis Baginskis, Imants Ejup, Aldis Kiršteins, Ēriks Antēns, Haralds Gaiķis, Aleksandrs Kalniņš, Aleksis Briedis. Trūkst: Renāte Reinfelda, Ēriks Kīns, Larisa Ose, Ariāna Vilciņa, Kārlis Plūme, Ivars Strautmanis.

"VIRPULĪTIS". Pirmā rindā no kreisās: Māra Bērziņa, Ēriks Veinbergs, Julia Veinberga, Katharine Heukels. Otrā rindā: Ingrīda Jergensen, Anita Zaķe-Humeyumptewa, Gayle Veinberga, Astra Mangule, Astrida Tobiss. Trešā rinda: Aleks Humeyumptewa, Grants Heukels, Mārtiņš Rubenis, Pauls Crook, Alberts Veinbergs, Kims Šifers, Aivars Tobiss, Ēriks Humeyumptewa. Uzņēmumā trūkst: Anita Mangule, Daiga Sakša, Aina Gēmute.

Čikāgas latviešu tautas deju ansamblis "Dzelmieši" dibināti 1951. gada novembrī Valda un Elvīras Dzelmes vadībā. No tā arī cēlies nosaukums "Dzelmieši". Grupa sākās četru pārū sastāvā, pa laikam sasniegdama pat 40 dalībnieku apmērus. Pašlaik "Dzelmiešos" dejo 14 pāri. "Dzelmieši" uzstājušies daudzos ASV un Kanadas latviešu centros, kā arī Latvijas deju svētkos un iecerējuši dejot arī nākamos Latvijas deju svētkos. Viens no "Dzelmiešu" lielajiem sasniegumiem bija pirmā vieta latviešu tautas deju sacensībās Milvokū dziesmu svētkos. Aprīlī "Dzelmieši" nosvinēja savu 40 gadu darbības jubileju ar izrādi un balli.

CHICAGO, ILLINOIS
"Dzelmieši"

Vaditājs: Edvins Rūsis

Denveras tautas deju grupu "Virpulītis" 1970. gadā dibinājusi Rudīte Jaunarāja. Dalībnieku skaits no 15 līdz 22 dejotājiem.

Apbalvojumi: 1987. gadā - "Underline Publishing Co." pārsteiguma balva par Gitas Gēmutes choreografēto deju "Dancis 86"; 1991. gadā - Toronto dziesmu svētkos otrā vieta jaundeju skates rakstura deju kategorijā par Alekša Humeyumptewa "Jātnieces dēliņš biju".

DENVER, COLORADO
"Virpulītis"

Vaditājs:
Aleks Humeyumptewa

"JUKUMS". No kreisās: Vizma Dzilna, Daina Spalviņa, Larisa Done, Laila Šmidchena, Agris Grīnbergs, Gita Gēmute, Ivārs Sīka, Anna-Minna Pāvulāne, Andris Blaka, Edvīns Melbārdis, Ēriks Kronītis, Zanda Kreituss, Valdis Kaugars, Dana Blankenship, Māra Melbārde, Anita Tuma, Arturs Ziemelis, Andis Dimants, Larisa Austriņa. Uzņēmumā trūkst: Anita Freimane, Raimonds Grīviņš, Samuels Knochs III.

"MAZAIS PĒRKONĪTIS".
No kreisās: Brigita Puķīte, Miķelis Cilnis,
Anita Puķīte, Madra Stinkuls.

Kalamazū deju kopa "Jukums" tika dibināta 1991. gada februārī Gitas Gēmutes vadībā. Darbību uzsākot, bijām gan tie, kas mācījās pirmos dejas soļus, kā arī tie, kuŗi ir jau pāris gadu desmitus dejojuši. "Jukumu" dibinot, galvenais mērķis bija uzstāšanās Kanādas dziesmu svētkos Toronto. Paspējām mērķi sasniegt ar lielu sajūsmu. Kopš dziesmu svētkiem grupu vada Edvīns Melbārdis. Esam bieži uzstājušies latviešu un amerikāņu sarīkojumos.

Kāpēc nosaucām mūsu deju kopu par "Jukumu"? Nu, starp citu, lai varam katru gadu devītā decembrī svinēt kopas vārda dienu!

KALAMAZOO, MICHIGAN
"Jukums"

Vadītājs: Edvīns Melbārdis

LOS ANGELES, CALIFORNIA
"Mazais Pērkonītis"

Vadītāja: Anita Puķite

"PĒRKONĪTIS". Pirmā rindā no kreisās: Annele Rūtenberga, Līzīte Dumpe, Diāna Dumpe, Katrīna Cilne, Velta Sanele. Otrā rindā: Mārtiņš Andersons, Kristīne Subača, Roberts Ābele, Sigita Auziņa. Trešā un ceturtā rindā: Sandra Zeidenberga, Ervīns Ramanis, Ilīna Audēja, Laura Vanags, Pēteris Linde, Anita Tūbele, Andris Segliņš, Maruta Taube, Līga Segliņa, Anita Puķīte, Ints Luters, Valdis Puķīte, Līva Andrejeva. Uzņēmumā trūkst: Ādams Blāķis, Atis Blāķis, Dace Dābola - Reimane, Sarmis Luters, Astra Pētersone, Uģis Puķīte, Eduards Reimanis.

"SPRIGULĪTIS". Pirmā rindā no kreisās: Māra Hall, Tija Cherry, Elīta Hill, Melanija Russell. Otrā rindā: Lolita Šrams, Tālis Sēja, Didzis Beitlers, Viktors Jurisons, Daina Upīte, Elizabete Russell. Trūkst: Baiba Lackey, Stefans Šrams.

Losandželosas "Pērkonītis" ir visvecākā (vienu laiku arī vienīgā) tautas deju kopa rietumu krastā. Losandželosas latviešu jaunieši sāka sadancoties jau ap 1951. gadu, bet "Pērkonītis" kā deju vienība Mirdzas Lapenieces vadībā nodibinājās tikai 1959. gadā. Piecdesmitos gados dejas iestudēja Arturs Šmits un Zelma Ābele, vēlāk darbojās arī Ludmila Raistere, Spodra Lejniece un Jānis Ērglis-Smaļcovs.

Mirdzas Lapenieces vadībā notika vairāki lieli patstāvīgi sarīkojumi, to skaitā "Balta nāca tautu meita", ar ko "Pērkonītis" uzstājās atsevišķā priekšnesumā II. Rietumu krasta latviešu

dziesmu svētkos Portlandē 1965. gadā. Losandželosas dejotāji ir piedalījušies visos rietumu krasta svētkos, kā arī daudzos citos festivalos Ziemeļamerikā un Eiropā. Pēdējos gados dejas apmācījušas: Loma Sprūde, Silvija Zemjāne un Nora Mičule. Sekojot Arnolda Jansona, Ženijas Sprūdes un Rolanda Gudrupa pēdās, kā pavadītāja tagad rosās Stella Kušķevica. Kopas "Pērkonītis" vadītāja ir Diāna Dumpe.

LOS ANGELES, CALIFORNIA "Pērkonītis"

Vadītāja: Diāna Dumpe

Portlandes "Sprigulītis" dibināts sešdesmitos gados H. Saukanta vadībā. Tas gadiem ilgi piedalījies vairākos dziesmu un deju svētkos gan latviešu, gan amerikāņu, gan starptautiskos uzvedumos.

"Sprigulītī" piedalās divpadsmit dejotāji, un tas darbojas Oregonas Latviešu Biedrības pasparnē.

Patreizējie "Sprigulīša" vadītāji ir Viktors Jurisons un Tālis Sēja, abi dzimuši Portlandē un dejojuši no bērnu dārza dienām. Viņi arī studējuši deju mākslu latviešu vasaras vidusskolās.

PORTLAND, OREGON "Sprigulītis"

Vadītāji:
Viktors Jurisons,
Tālis Sēja

"BITĪTE". No kreisās: Arleta Vikāne, Agija Ozola, Agnese Šteina, Baiba Veilande, Estere Siliņa, Ilze Strode, Ilze Kristjansena, Inese Zeidmane, Inese Purmale, Gunita Smirnova, Nora Krauja , Andris Gailis, Edmunds Čakars, Ernests Jaunzenmieks, Ilgvars Pirogs, Guntis Andersons, Mārtiņš Kupčs, Didzis Šulcs, Kārlis Āminis, Imants Frīde, Jānis Kušners.

"RITENĪTIS". Pirmā rindā no kreisās: Sandra Zalte, Marisa Ramāne, Irēne Kalniņa, Astrīda Sēja. Otrā rindā: Jēkabs Zalte, Aleksandra Ozols, Anita Zvirbule, Alīssa Ozols, Elmārs Osītis. Trešā rindā: Līga Blāķis, Edvīns Pūris, Daina Ābele, Monika Zalte, Lija Zalte, Skaidrīte Leja, Kārlis Celle, Lauma Simmons. Ceturtā rindā: Vija Adamovičs, Sandra Gross, Andrejs Adamovičs, Dace Rapa, Guntis Rapa, Astrīda Ramāne. Piektā rindā: Daumants Simons, Ilze Birzniece, Jānis Birznieks. Trūkst: Pēteris Bīns, Andis Bluķis, Juris Bluķis, Alda Jurēvics, Lija Nollendorfa, Kirtsten Simons, Pēteris Smiltiņš, Raimonds Slaidiņš.

RĪGA, LATVIJA
"Bitīte"

Vadītāja: Indra Filipsone

1978. gadā Indras Filipsones vadībā kultūras namā "Ziemeļblāzma" Rīgā sāka darboties neliela bērnu deju grupa.

No 1983. gada par savām mājām dejotāji sāka dēvēt zvejnieku saimniecību "Auda" Atlantijas ielā 32, Rīgā.

Šajos gados ansamblis ir audzis skaitliski un pilnveidojies mākslinieciski. Patreiz ansamblī ņem dalību 240 dejotāji vecumā no 3 līdz 40 gadiem.

Viena no deju grupām ir Jauniešu Deju Ansamblis. Tajā patreiz dejo 15 puiši un 20 meitas. Šīs grupas dejotāji ir vairākkārtēji republikas skolēnu dziesmu un deju svētku laureāti. Grupa aktīvi koncertē gan veidojot patstāvīgas programmas, gan iekļaujoties visas kopgrupas darbībā, dejojot kā Latvijas skatītājiem, tā arī ārpus republikas robežām.

Sanfrancisko tautas deju grupa "Ritenītis" tika dibināts 1966. gadā. Grupas dibinātāji bija: Pēteris Slavinskis, Elza Reinberga, Aija Reinberga-Turaida. Patreizējā vadītāja ir Anita Zvirbule. "Ritenītis" ir piedalījies visos Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkos, daudzos citos dziesmu svētkos ASV un Kanadā, kā arī X Latviešu deju svētkos Rīgā 1990. gadā. Daudzkārt dejojis Kalifornijas internacionālos festivālos.

"Ritenīša" galvenais mērķis ir latviešu izcelsmes jauniešos radīt tautas deju dejošanas prieku un rosināt tiem iemīlot savas tautas tradīcijas un kultūru.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA
"Ritenītis"

Vadītāja: Anita Zvirbule

"SIETLAS SIEVAS". Pirmā rindā no kreisās: Janīna Zutis, Līvija Circenis, Irēna Beleičiks, Velta Zommers, Lidija Gubenis. Otrā rindā: Sofija Walker, Brigita Michelsons, Vallija Freimanis, Zaiga Alksne-Phillips, Valda Sankalis, Vija Rauda, Aina Upenieks, Zenta Bergmanis. Uzņēmumā trūkst: Janīna Celitāne, Rasma Krūmiņš, Herta Pētersons, Ilze Segliņš, Anita Upenieks.

"TREJDEKSNĪTIS". Pirmā rindā no kreisās: Andrea Drougas, Māra Circene, Daira Faltena, Anda Apsīte, Larisa Copeland, Ingrīda Michelsons. Otrā rindā: Mārtiņš Bērziņš, Ēriks Raisters, Ēriks Atvars, Pēteris Līviņš. Trešā rindā: Dina Mačs, Vilnis Birnbaums, Inese Raistere. Ceturtā rindā: Miķeļis Christopher, Aija Christopher, Lauris Apsītis, Anita Straupiece, Gunārs Rauda, Māra Upeniece, Pauls Keire, Zenta Birnbauma, Jānis Upenieks. Uzņēmumā trūkst: Mārite Kēniņa, Viktors Otlāns.

SEATTLE, WASHINGTON
"Sietlas Sievas"

Vadītāja: Irēne Beleičiks

"Sietlas Sievu" tautas deju grupa Irēnas Beleičikas vadībā sāka darboties turpat jau pirms divdesmit gadiem. Pirmā uzstāšanās bija VI Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkos Sietlā 1975. gadā. Grupa ir uzstājusies Portlandē, Sanfrancisko, Milvokos, Indianapole, Brīvdabas dziesmu dienās Rietumkrasta Latviešu Izglītības Centrā. Bez tam grupa kuplinājusi dažādus Sietlas latviešu sarīkojumus un vairākkārt uzstājusies Sietlas "Scandinavian Heritage" muzejā.

Sietlas tautas deju ansamblis "Trejdeksnītis" dibināts pirms trīsdesmit gadiem, 1962. gadā. To dibināja un līdz 1975. gadam vadīja Irēne Beleičika. No 1976. gada līdz 1985. gadam vadītāja bija Inese Graudiņa. Kopš 1986. gada ansambli vada Vilnis Birnbaums.

"Trejdeksnītis" piedalījies visos Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkos, vairākos Vispārējos dziesmu svētkos ASV un Kanādā, kā arī X Latviešu deju svētkos, Rīgā, 1990. gadā.

Jaundeju skatē IX Latviešu dziesmu svētkos Toronto, Kanadā 1991. gadā ansambļa vadītāja choreografija "Sijā auzas tautu meita" ieguva pirmo vietu

raksturdeju kategorijā. "Trejdeksnītis" uzstājies "Expo 74" un "Expo 86", vairākās etnisko kultūru izstādēs un vairākas reizes "Northwest Folklife" festivalā.

Pēdējos divos gados ansamblis izpelnījies lielu atzinību, sniegdamš piecus patstāvīgus uzvedumus, to starpā Kurzemes novada deju uzvedumu "Raibi cimdi rudenim" 1990. gadā.

Šo koncertu ietvaros "Trejdeksnīša" četrdesmit dejotāju lielā grupa iestudējusi ap 65 dejas, no kuņām 25 ir tautas dejas un vairāk kā 40 dejas ir ar latvisku choreografiju.

SEATTLE, WASHINGTON
"Trejdeksnītis"

Vadītājs: Vilnis Birnbaums

“ZVĀRGULĪŠI”. Pirmā rindā no kreisās: Marisa Way-Rogainis, Christopher Gilge, Silvija Upeniece, Pēteris Gilge, Martiņš Līdacis, Eduards Raisters, Jenifer Gilge, Brolen Freimanis. Otrā rindā: Marlēna Otlāne, Brianna Freimane, Natalie Freimane, Ārija Linauta, Nikola Pētersone, Liāna Bērziņa, Kelly Spāde, Gita Linauta, Iāna Pelēke, Vija Pelēke, Māra Burnell. Trešā rindā: Laura Bērziņa, Pēters Otlāns, Nikola Otlāne, Aldis Raisters, Roberts Graudiņš, Arnis Upenieks, Markus Līdacis, Talitha Tippett. Ceturtā rindā: Inese Raistere, Lukas Pētersons, Diāna Pētersone, Edgars Graudiņš, Fritz Holmquist, Erin Edwards, Aleksandra Graudiņa, Māra Upeniece. Uzņēmumā trūkst: Monika Hanley, Taage Holmquist.

“DIŽDANCIS”. Pirmā rindā no kreisās: Zigurds Miezītis, Dace Veinberga, Maruta Freimute, Roberts Freimuts. Otrā rindā: Guntis Līcis, Alberts Vītols, Māris Līcis.

Sietlas bērnu tautas deju kopa
“Zvārgulīši” nodibinājās 1991. gada
pavasarī ansambļa “Trejdeksnītis”
paspārnē. Kopā piedalās dejotāji gadu
gājumā no četriem līdz četrpadsmit
gadiem. “Zvārgulīši” ir piedalījušies jau
divos “Trejdeksnīša” uzvedumos ar lielu
entuziasmu un dejas prieku.

Vadītājas Inese Raistere un Māra
Upeniece ir dejojušas no bērnu kājām un
ir Sietlas tautas deju ansambļa
“Trejdeksnītis” dalībnieces. Vārds
“Zvārgulīši” tika izmeklēts, jo mazie
dejotāji turas klāt pie “Trejdeksnīša”
lieliem dejotājiem un ražo lielu troksni
tāpat kā zvārgulīši pie “Trejdekšņa”.

SEATTLE, WASHINGTON
“Zvārgulīši”

Vadītājas:
Inese Raistere,
Māra Upeniece

TORONTO, CANADA
“Diždancis”

Vadītājs: Zigurds Miezītis

Toronto tautas deju grupa
“Diždancis” šīs vasaras beigās atskatīsies
uz 44 gadu darbību! “Diždanča” dejotāji
ir piedalījušies dziesmu svētkos Kanadā,
ASV, Eiropā: Visbijas salā, Hanoverā un
ar lielu pārdzīvojumu - Rīgā.

Latviešu etnografiskā deja ir skaista,
ko ar lepnumu “Diždancis” rāda visiem,
tā daudzinot Latvijas vārdu.

"Liesma". Pirmā rindā no kreisās:

Klaudijs Zīberts, Silvija Laukmane,
Andrejs Laukmanis - lauku kapellas
vadītājs, Haralds Bārzdiņš, Kārlis
Bimbers.

Otrā rindā : Marika Simonova, Una
Kalnaķivule, Inita Dovmane, Ginta
Opmane, Ilona Kuzmina, Zane Kārkliņa,
Ilona Laine, Anda Silāja, Elita Munica,
Ligita Veisa, Inita Matisone, Renāte Linde,
Renāte Augstkalna, Kristīne Rozīte.

Trešā rindā: Inita Vāciete, Ineta
Bespaļenova, Inta Krūmiņa, Edīte Jansone,
Māra Gailīte, Ineta Grīsle, Zigrīda
Teivāne, Santa Gailiša, Aija Breikša, Aija
Teibe, Inita Siliņa, Inita Danosa.

Ceturtā rindā: Imants Magone -
ansambļa vadītājs, Atis Krasts, Ronalds
Liepiņš, Ilmārs Lauberts, Alvis Ulmanis,
Aldis Šimis, Kaspars Dovmanis, Andrejs
Vanags, Jānis Augulis, Olga Žitluhina,
Baiba Jekšiņa.

Piektā rindā: Ivars Kuklis, Pēteris
Liepiņš, Arnis Opmanis, Mārtiņš
Gaitnieks, Juris Iljiško, Māris Rudzītis,
Oskars Gotautas, Ainārs Pauniņš, Vilis
Brēmanis, Ģirts Blumbergs, Rihards
Rimšāns, Armands Lazdiņš, Ingmārs
Freidenfelds, Aivis Verpakovskis un Jānis
Stepānovs.

Savs izteikts stils, izpildījuma maniere, līdz pilnībai nostrādāta katra deja, plaš mākslas diapazons, drosmīgi meklējumi mūsdienu modernajā choreografijā, augsts fantazijs lidojums, īpatnēji un tikai viņiem raksturīgi tautas deju traktējumi, kas balstās uz tautas folkloras izpratni - tas viss raksturo tautas deju ansamblī "Liesma".

Jau vairāk kā 45 gadus (ansamblis dibināts 1946. gadā) strādā tautas deju ansamblis "Liesma". Tikai divi mākslinieciskie vadītāji ir bijuši visos šajos gados. To dibina un pirmos 15 gadus vada Arvīds Donass, bet no 1961. gada līdz šim laikam to vada Imants Magone. Vairāk kā 60 dejotāji, sava vokālā grupa un lauku kapella, bērnu tautas deju ansamblis "Dzirkstelīte" ar vairāk kā 150 audzēkņiem - tie ir cilvēki, kuļus apvieno mīlestība uz latviešu tautas dziesmu un deju.

No 1974. gada "Liesma" ieņem vadošo vietu Latvijas republikas deju ansamblu vidū. Piedaloties divos pasaules jaunatnes un studentu festivālu tautas mākslas konkursos (Berlīnē - 1973. g., Maskavā - 1985. g.), "Liesma" apbalvota ar zelta medaļu un laureāta nosaukumu. Piedaloties starptautiskajā izstādē "Fotopia - 81" Japānā ansamblis

tika atzīts kā labākais starp 58 pasaules valstu tautas mākslas ansambļiem, kuŗi koncertēja izstādē. 1987. gada Segedas straptautiskajā tautas deju fokloras festivalā Ungārijā "Liesma" ieguva "Grand Prix". 1988. gadā uzvarēja staptautiskajā Klīvlandas tautas mākslas festivalā Lielbritānijā. Šajā festivalā vēl atsevišķi pirmās vietas ieguva ansambla vokālā grupa un lauku kapella.

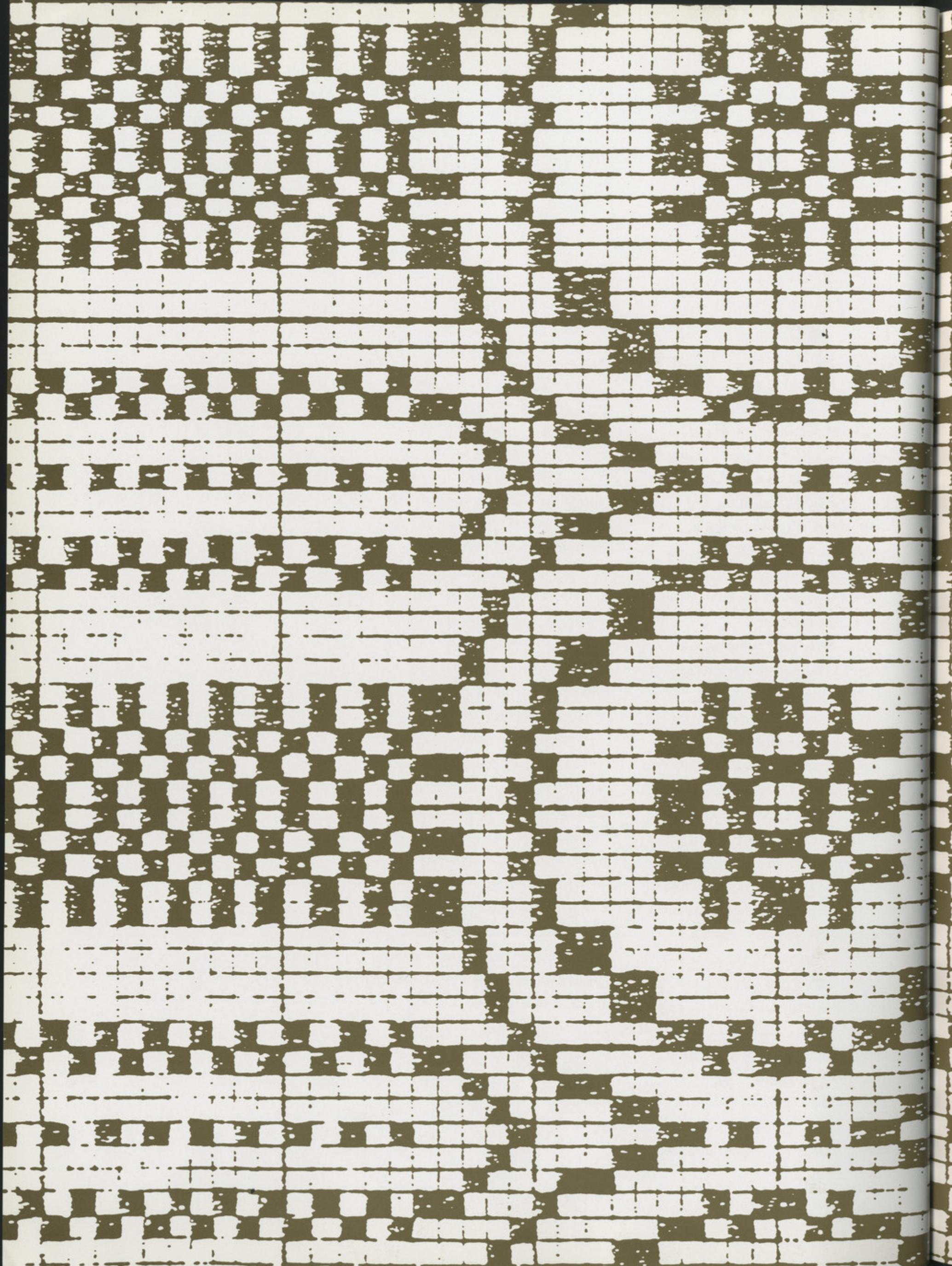
Ar ansambla "Liesmas" dejas prasmi pazīstami daudzu pasaules valstu skatītāji. Ansambla mākslai applaudējuši skatītāji Polijā, Vācijā, Somijā, Čehoslovākijā, Bulgārijā, Beļģijā, Francijā, Šveicē, Āfrikas valstīs, Islandē, Japānā, Kubā, Kanadā un Lielbritānijā. "Liesmas" kocertprogrammas uzņemtas Latvijas TV filmās "Dejas aksioma", "Dejotprieks", "Senais Dancis" u.c..

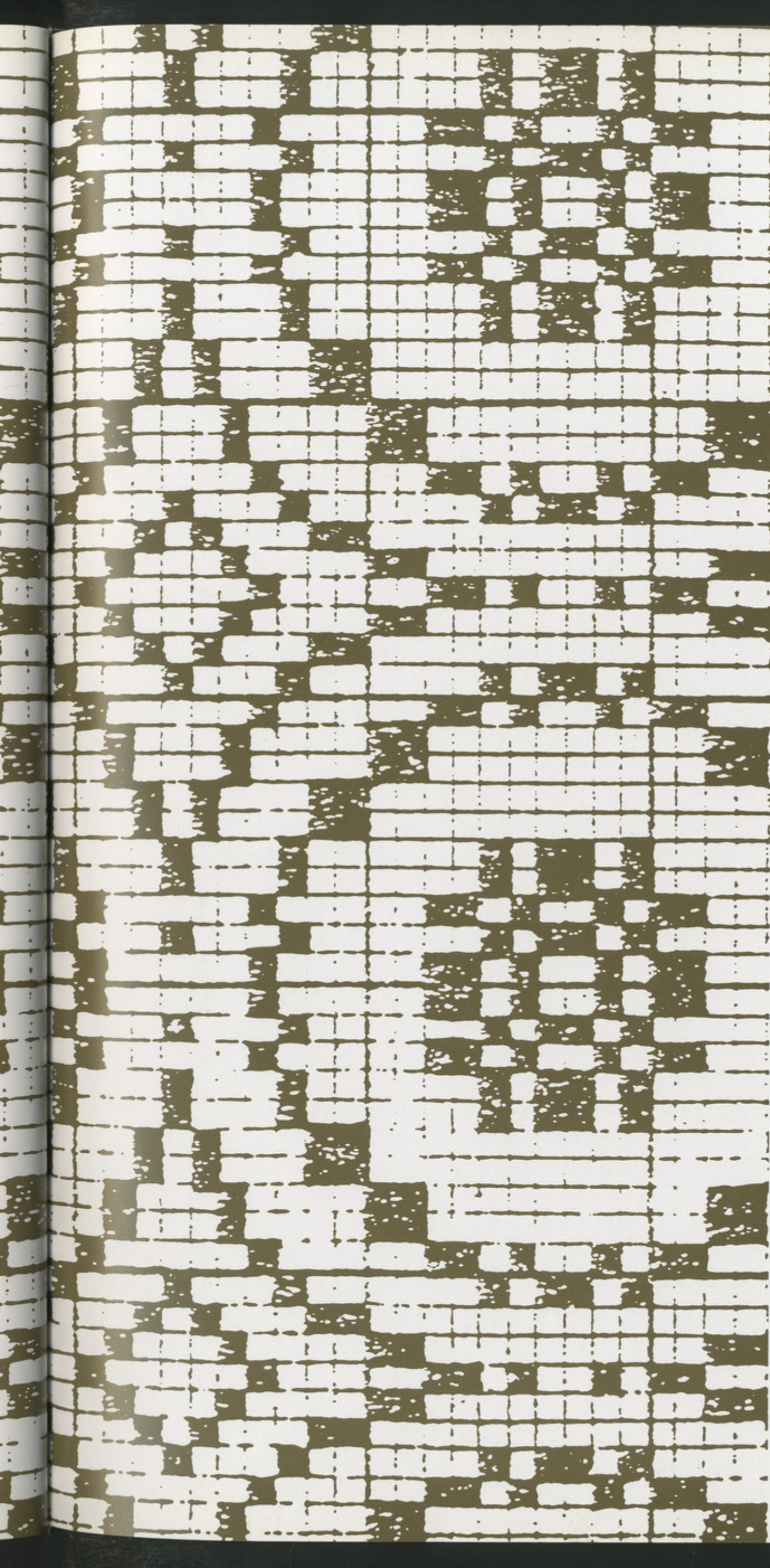
Ansambla dalībnieku kontingentu sastāda Rīgas pilsētas skolu, studējošā un strādājošā jaunatne.

Tautas deju ansambla "Liesma" pašaizliedzīgais darbs tuvojas augstas profesionālītātes līmenim amatieru mākslā. Tas ir ansambla vadības un paidagogu veiktā darba pierādījums.

RĪGA, LATVIJA
"Liesma"

Vadītājs: Andrejs Laukmanis

TEĀTRIS

THEATRE

XII Rietumkrasta Dziesmu Svētkos
uzstājas Valmieras teātris ar Lelde
Stumbres lugu "Nākošpavasar" un
Sanfrancisko "mazais teātris" ar
Raimonda Staprāna lugu "Mieles".

Lelde Stambre ir viena no Latvijas populārākām jaunajām lugu rakstniecēm. "Nākošpavasar" ir liriska un simpatiska luga par to, kā inteliģenti pilsētnieki iekārtojas laukos, lai nezaudētu dabisko saikni ar zemi. Līdztekus dažādām neparastām, pat komiskām līkstām, kas neierastajos apstākļos sagaida divus jaunus, izstudējošus cilvēkus - Nilu un Kristu - cauri lugai vijas cilvēcīgais prātojums un minējums, kad piepildīsies tas, ko sola cerību pilnais vārdiņš "nākošpavasar". Pēteris Lūcis vadīja Valmieras teātri 34 gadus līdz savai nāvei 1991. g. jūnijā. Teātrī ir 38 aktieri un tas ir apceļojis vairums Latvijas pilsētu, kā arī viesojies Igaunijā.

Raimonds Staprāns pārveidoja Gunta Zariņa romānu "Mieles" lugā, lai gan romānam un lugai ir daudz atšķirību. Luga balstās uz to pašu veco trijstūri, kur precēta sieviete iemīlas citā vīrietī, šoreiz gados jaunākā. Laimonis un Brigita Siliņi ir vadījuši "mazo teātri" 26 gadus. Teātris ir viesojies Amerikas, Kanadas, Eiropas un Austrālijas latviešu centros, kā arī uzstājies Rīgā uz Nacionālā un Dailes Teātra skatuvēm.

During the XII West Coast Latvian Song Festival, spectators are able to enjoy two plays. "Next Spring", written by Lelde Stambre, is presented by the Valmieras Theater from Latvia. Raimonds Staprāns play "Mieles" is presented by the San Francisco "Little Theater".

Lelde Stambre is one of the most popular present day Latvian playwrights. "Next Spring" has an appealing and interesting theme. In order to stay closer to nature, two young, well-educated people from the city, Neal and Krista, move to the country which results in unexpected and comical consequences. Throughout the play, the question looms: "When will our hopes and dreams be realized?" The answer, of course, is: "Come next spring!"

Peteris Lucis directed the Valmieras Theater for 34 years until his death in June, 1991. The Theater has 38 actors and has traveled all over Latvia and Estonia.

Playwright Raimonds Staprāns has adapted his play "Mieles" from Guntis Zarins book by the same name. The book is based on the eternal triangle where a married woman falls in love with another man, who, in this case, is much younger. Laimonis and Brigita Silins have directed the San Francisco "Little Theater" for 26 years. The Theater has traveled to many Latvian centers in the United States, Canada and Europe.

Ruta York

SAN FRANCISCO "MAZĀ

TEĀTRĀ" uzvedumi pārsteidz, satrauc, izaicina!

Apliecinot teātra mākslas dionisisko svētku spēļu aizsākumus, "mazais teātris" nu jau 26 gadus savam repertuāram ir izvēlējies neparastas lugas. Nebūsim pārsteigti, ja reiz uz skatuves ieraudzīsim izskrejam satīru kori āžu ādas kostīmos! Visus šos gadus katrs jauns "mazā teātrā" uzvedums bija svētki un slavas dziesma latviešu valodai un latviešu teātra mākslai trimdā - diasporā. Sākuma gados tas bija nevaldāms spēles prieks, kas saveda ansambli kopā, vēlāk tas kļuva jau par apzinātu cīniņu izsisties katrā izrādē līdz profesionālam līmenim, un daudzkārt tas "mazajam teātrim" arī spozi izdevās.

"mazajam teātrim" pieder virkne pasaules pirmizrāžu: Anšlava Egliša satīriskais "Leo", komēdijas "Māris un Baiba" un "Karmen, Karmen", Raimonda Staprāna kontraversiālā "Sasalšana", vēsturiski skaudrā "Četras dienas jūnijā", Leldes Stumbres laikmetīgi traģiskā "Roze" u.c.

"mazais teātris" kā pirmais par spīti ķengām un uzbrukumiem trimdā iestudēja šodienas Latvijas drāmaturgu darbus: Harija Gulbja "Kaminā klusi dzied vējs"

(1978.), pēc tam Leldes Stumbres "Ipolitu" un "Andersonu", Māras Zālītes "Pilna Māras istabiņa" un uzņēma un kārtoja izrādes Rīgas Nacionālā Teātra un Dailes Teātra aktieņu turnejām pa ASV, kopš 1979. gada.

Sanfrancisko "mazais teātris" ar saviem iestudējumiem daudzkārt ir viesojies ASV, Kanādas latviešu centros un divās turnejās braucis arī uz Austrāliju un Eiropu. Kā pirmsais no trimdaas ansambļiem "mazais teātris" ir uzstājies Latvijā uz Nacionālā un Dailes Teātra skatuviem Rīgā, un izrāde notikusi arī Tallinā turienes latviešiem.

"mazajam teātrim" ir izveidojies siksniņš spēles stilis, kāpināts temps, funkcionāls skatuviskais ietērps, kas piemērots turnejām. Nav šaubu, ka arī Kalifornijas dienvidnieciskās sadzīves formas, maigie klīmatiskie apstākļi un apkārtējā "vīna kultūra" ir atstājusi savu iespaidu daļiņu.

"mazā teātra" dalībnieki. Pirmā rindā no kreisās: Brigita Siliņa, Izabella Osīte.
Otrā rindā no kreisās: Raimonds Staprāns,
Ilona Staprāne, Armiņs Staprāns, režisors
Laimonis Siliņš.

TEĀTRIS

THEATRE

Sanfrancisko "mazais teātris" ir
citādāks!

"mazā teātra" atspere un dvēsele ir
Laimonis un Brigita Siliņi, kuļu
nenogurdināmais entuziasms spējis visus
šos gadus aizraut sev līdzi aktieņus un
technisko personālu, veidojot izrādes, kas
atrod kontaktu ar latviešu skatītājiem
visās pasaules malās. Gadiem ejot, šis
darbs ir kļuvis sarežģītāks. Piemēram,
arvien biežāk jāatsakās no
lieluzvedumiem un jāsamierinājas ar
kamerlugām, jo grūtāk un grūtāk ir atrast
piemērotus aktieņus, kuļus nu jau vairākas
reizes režisors Siliņš ir "aizņēmies" no
Latvijas aktieņu saimes. Kā veidosies
Sanfrancisko "mazā teātņa" darbība
nākotnē? Gaidīsim!

Gvido Augsts.

Left:
San Francisco
Theatre performers

TEĀTRIS

THEATRE

Left:
Performers of
the Valmieras Theatre
in Latvia.

Valmieras teātra viesizrādes

L. Stumbres "Nākošpavasar" dalībnieki.

Pirmā rindā no kreisās: Māra Ķimele -
režisore, Dace Eversa, Inese Ramute,
Nikolajs Ērglis, Rita Meirāne. Otrā rindā:
Aigars Vilims, Agris Māsēns, Ināra
Ieviņa, Pēteris Sūcis - direktors.

VALMIERAS TEĀTRIS

“... Valmiera ir viena no skaistākajām Ziemeļlatvijas pilsētām, Gaujas abos krastos ar 30,000 iedzīvotājiem un senām teātra tradicijām ...”, tā iesāk savu izsmejošo pārskatu par Valmieras teātri laiku griežos šī teātra literārās daļas vadītāja Austra Skudra.

Centīsimies iegūt mazu ieskatu Valmieras teātra vēsturē ar dažiem epizodiskiem izvilkumiem no Austras Skudras plašā pārskata.

Jau 1818. gadā netālu no Valmieras, Dikļu muižas šķūnī notikusi pirmā teātra izrāde latviešu valodā. Tur dzimts Jaudīm izrādīta Šillera luga “Laupītāji”, ko pārtulkojis un iestudējis septiņpadsmit gadus vecais muižas sulainis Jānis Peitāns.

Kad 1885. gadā Valmierā uzceļ latviešu biedrības namu, tajā izveidojas spēcīga teātra mīlētāju kopa. Savas lugas uz Valmieras skatuves spēlēja Rudolfs Blaumanis, pats iestudēja “Indrānum” un tēloja Kauķēnu, bet “Uguni” bija barons. Uz Valmieras teātra skatuves savas teātra gaitas sākusi Ludmila Špīlberga, viesojušies arī citi ievērojami aktieji, arī Dace Akmentiņa un Aleksis Mierlauks.

Trīsdesmitos gados Valmieras teātris klūst par Ziemeļvidzemes kultūras centru. Ar viesizrādēm tas viesojies daudzos novados.

Otrā pasaules kara laikā Valmieras pilsēta nodeg gandrīz vai līdz pamatiem. Taču jau 1944. gadā Žaņa Vīnkalna režījā teātra vecajā koka ēkā, kas apbrīnojamā kārtā izglābusies no uguns posta, skatuves gaismu ierauga Raiņa luga “Pūt, vējiņi!”

1947. gadā no Karagandas vergu nometnes atgriežas režisore Anna Lācis, Bertolda Brechta domu biedre un līdzgaitniece. Līdz ar viņu teātrī iezīmējas jauni vaibsti. Viņa iestudē lugas, kas atspoguļo sabiedriski-politiskas aktualitātes. Pievēršas lielā mērā arī klasiķiem - Gogolim, Ibsenam, Goldoni un citiem. Viņas iestudēto Raiņa lugu “Mīla stiprāka par nāvi” uzved Siguldas pils drupās dabiskā dekorācijā, Turaidas Rozes vēsturiskajā nāves vietā. Jau blakus Annas Lāces satīriski asajiem iestudējumiem dzimst režisora Pētera Lūča sirsnīgi pieklusinātie cilvēka iekšējās pasaules izgaismojumi. Kad 1957. gadā Anna Lācis aiziet pensijā, par galveno režisoru kļūst Pēteris Lūcis.

Vislielāko populāritāti Valmieras teātrim sagādā latviešu klasiķu iestudējumi: “Mērnieku laiki”, “Trīnes grēki”, “Seši mazi bundzinieki”, “Sievu kaļš ar Belcebulu”, “Dzimtene” un “Bandava”. Pēdējos gados necerēti lielus panākumus gūst Anšlava Egliša “Pēc kaut kā cēla, nezināma” un V.Sauleskalna “Meldermeitiņa”, kas jau tuvojas izrāžu trešajam simtam.

Pēteris Lūcis vada Valmieras teātri 34 gadus, līdz pat savai nāves stundai 1991. gada jūlijā. Viņa pēdejais iestudējums ir

somu autora A. Jerviluomas tautas luga "Ziemeļnieki", kuļas notikumi - brīvības cīņas - sasaucas ar mūsdienu situāciju Latvijā. Aizsaulē aiziet latviešu režijas vecmeistars, domādams par nākotni, ar Anšlava Eglīša lugu krājumu padusē.

Pašlaik teātrim ir 38 aktieji un viens štata režisors. Pa laikam Valmieras teātri viesojas pazīstami latviešu filmu un citu teātru režisori, pat no Igaunijas. Pats teātris, bez tikpat kā visu Latvijas pilsētu pārceļošanas, viesojies arī ziemeļkaimiņu galvas pilsētā Tallinā un dažās Vilandes apgabala pilsētās.

Valmieras teātra "dzelzs" repertuāra vairāk kā 25 lugu vidū ir Deglava "Rīga", Raiņa "Daugava", E. Vulfa "Svētki Skangalē", R. Blaumaņa "Pazudušais dēls", K. Skalbes "Kaķīša dzirnavas", M. Ziverta "Ķīnas vāze", "Tīreļpurvs", "Pēdējā laiva", A. Eglīša "Pēc kaut kā cēla, nezināma", Leldes Stumbres "Nākošpavasar" un daudzas citas.

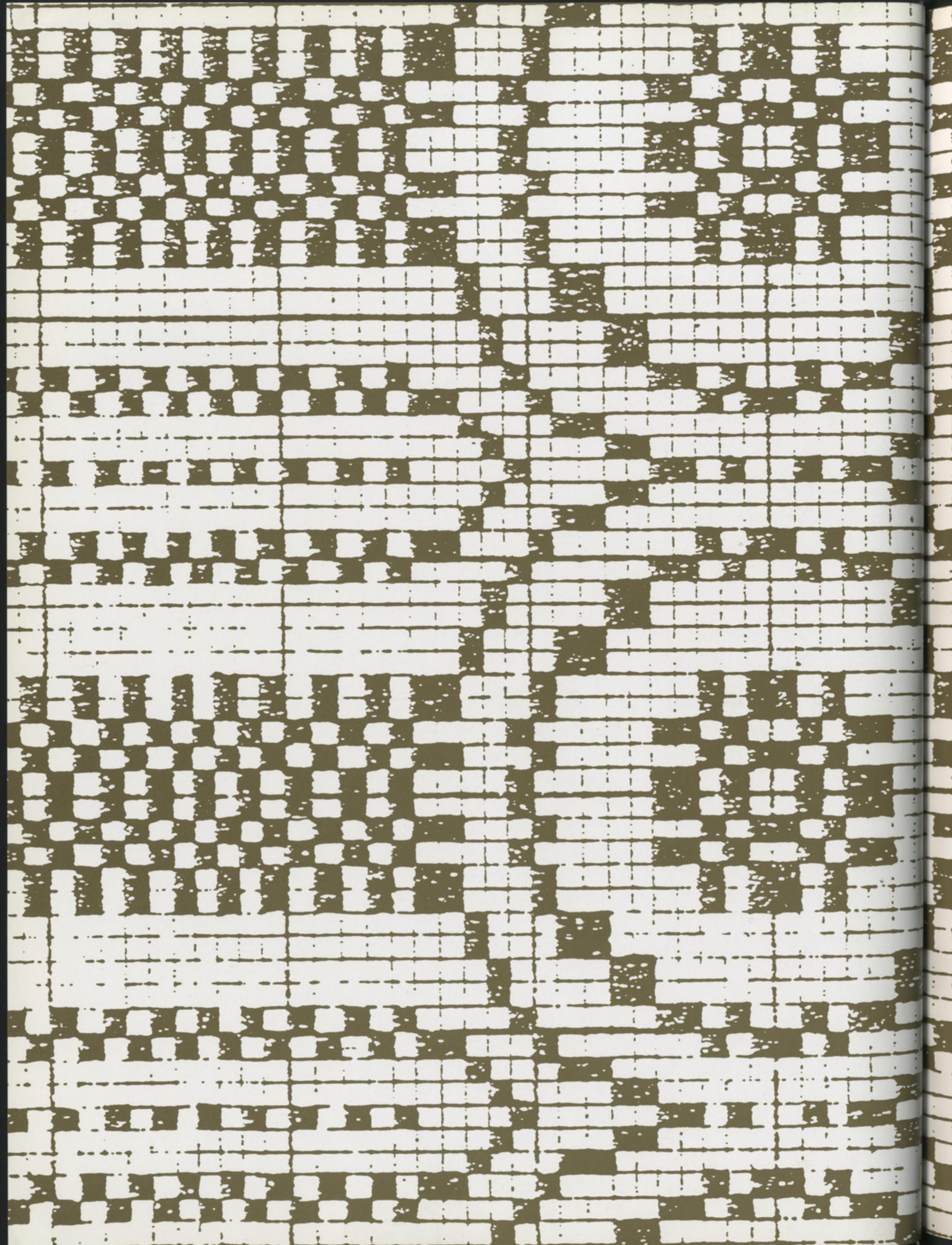
"Nākošpavasar" ir otrā Leldes Stumbres luga Valmieras teātrī. Pirmā, "Jānis", apbalvota ar Andreja Pumpura prēmiju. Abas lugas iestudējusi Māra Ķimele, Annas Lāces mazmeita, režisore, kuļas mākslas pamattēma ir dzīves galveno, nezūdošo vērtību apliecināšana.

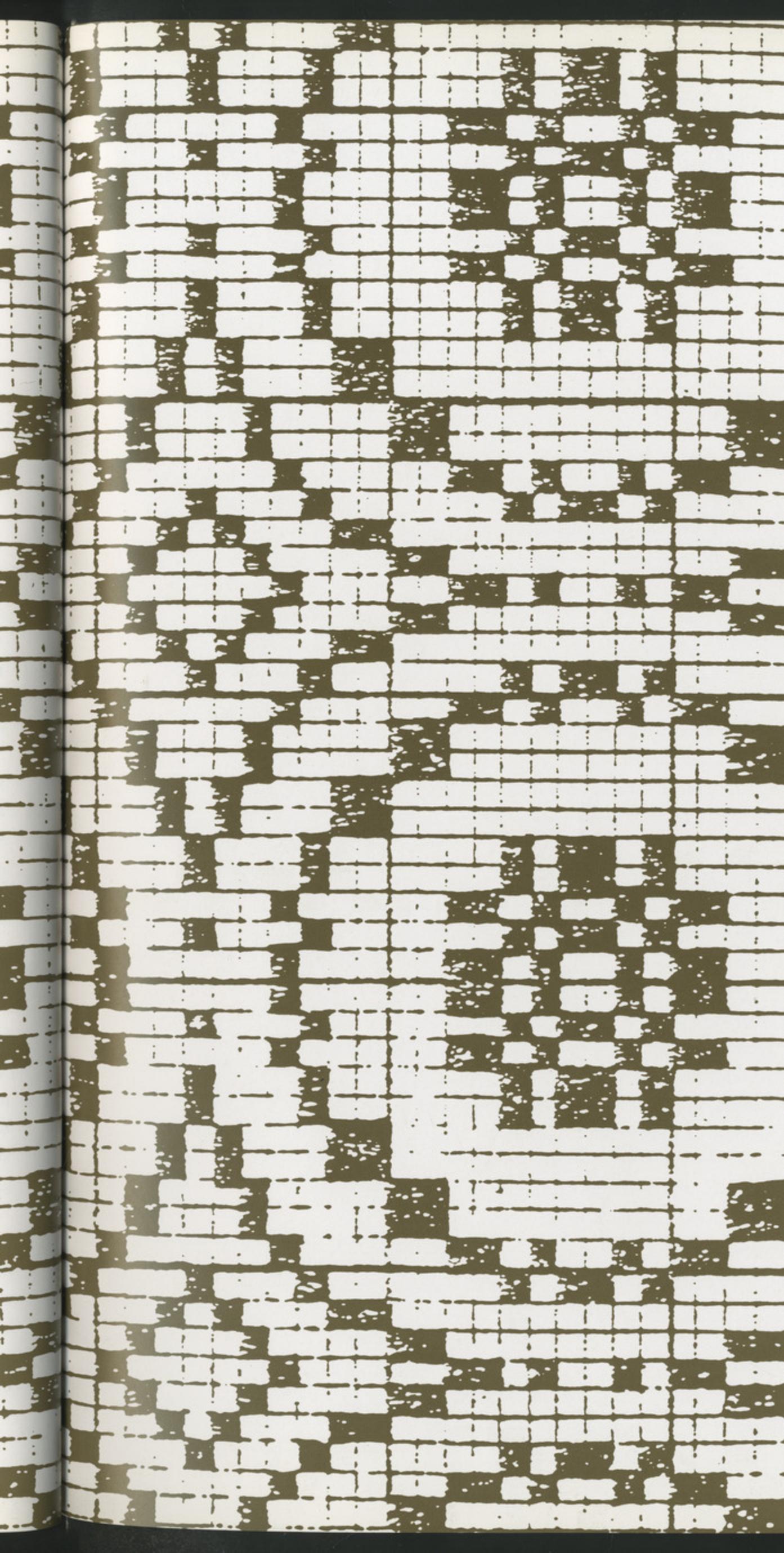
Lelde Stambre ir viena no populārākajām Latvijas jaunajām lugu rakstniecēm. Viņas darbi iestudēti gandrīz visos Latvijas teātos. "Nākošpavasar" ir līriskā un simpātiska luga par to, kā inteliģenti pilsētnieki cenšās iekārtoties laukos, lai nezaudētu dabisko saikni ar

zemi. Līdztekus dažādām neparastām, pat komiskām līkstām, kas neierastajos apstākļos sagaida divus jaunus, izstudējušus cilvēkus - Nilu un Kristu, lugai cauri vijas cilvēcīgais prātojums un minējums: vai piepildīsies tas, ko sola cerību pilnais vārdiņš "nākošpavasar". Tāpat tā meklē atbildi jautājumam, cik dzīvas un cik dziļas latviešu inteliģencē ir saites ar zemi, ar Blaumaņa vārdiem runājot, "ar to egli, to upīti, to pauguriņu", kur ir mūsu saknes.

Māras Ķimeles izrāde ir gaiša ...
Lugā piedalās vairāki Māras Ķimeles audzēkņi, Latvijas konservātorijas absolventi: Aigars Vilims, Inese Ramute, Nikolajs Ērglis, kas visi jau rūdīti daudzās lugās. Tāpat pārējie talantīgie aktieji: Dace Eversa, Rita Meirāne, Agris Māsēns, Ināra Ieviņa, Pēteris Sūcis (direktors). Vairāki no šiem aktiejiem piedalījušies filmās Rīgas kinostudijā, kā arī televīzijas izrādēs.

L.Šv.

LITERATŪRA

LITERATURE

Rakstītais vārds ir kļuvis par mūsu ikdienas neatņemamu daļu.

Mēs to lielā daudzumā saņemam pastkastītē, pērkam milzīgās lapās kā laikrakstu vai glītā iesējumā kā grāmatu. Mēs ar rakstīto vārdu varbūt pat esam pārsātināti.

Uz brīdi pieņemsim un iedomāsimies, ka kaut kāda mistiska iemesla dēļ rakstītais vārds ir pazudis - nav vairs. Apmēram tāpat kā kādreiz izdziest elektrība vētras vai sniegputeņa laikā.

Kā mēs tad sāktu organizēt Dziesmu Svētkus ?

Varētu būt, ka kādas "teicējas" no Sietlas aizbrauktu uz Takomu, Portlandi, Sanfancisko un citām pilsētām, noskaitītu un nodziedātu korim priekšā tās dziesmas, kas Dziesmu Svētkos paredzētas. Pēc tam kāds "saucējs" aizbrauktu uz tām pašām pilsētām un izstāstītu, kuŗā laikā un kad notiks mēģinājumi un koncerti.

Bet, kā līdz Sietlai nokļūtu dzejnieka vārdi un komponista mūzika, kas abi kopā izveido dziesmu ?

Muļķības - vai nē! Paietu gadu desmiti, lai sarīkotu Dziesmu Svētkus.

Bet mūsu pagātnē bija laiks, kad vārdus un melodijas pārnesa no sētas sētā, no paaudzes paaudzē.

Bija arī cits laiks, kad dzima, auga un plauka latviešu literatūra.

Bet mēs, kas esam šo Dziesmu svētku dalībnieki, dzīvojam laikā, kad latviešu literatūra ir pārkāpusi Latvijas robežas un sniedzas pāri kontinentiem.

Kāda gan izskatīsies nākošā latviešu literatūras vēstures grāmata? Tur būs apmēram šādi biografiski dati:

... dzimis Latvijā, divdesmit piecus gadus pavadījis Sibīrijā, rakstījis uz bērza tāss ...

... pēc otrā Pasaules kara nonācis Sidnejā, Austrālijā. Ap savu māju stāda krūmus, kas no tālienes cik necik atgādina ceriņus ...

... dzimus Čikāgā, beigusi Gařezera latviešu vasaras vidusskolu. Kāzu ceļojumā kājām pārstaigājusi savu tēvu zemi ...

Kā mēs, lasīdami tautas dziesmas, redzam latviešu tautas paražas un ētiskās vērtības, tāpat mūsu laikā rakstītais vārds atspoguļo to, kā veidojusies tauta Latvijā un tautas dajas dažādās pasaules malās.

Tas būs iespējams tāpēc, ka esam saglabājuši latviešu valodu, ka esam atbalstījuši un cienījuši savus rakstniekus un dzejniekus, lai viņi šo dīvaino latviešu tautas laikmeta liecību var nodot nākošām paaudzēm.

Indra Michalovska.

The written word has become an irreplaceable part in our lives.

We receive it in our mailboxes. We buy it on large sheets such as the newspaper or in neatly bound pages as in books. Most likely we are overwhelmed by it. For a moment let us imagine that for some mystical reason the written word is lost, it no longer exists... just like electricity is cut off during a windstorm.

How would we organize a Song Festival?

Some people from Seattle could go to Tacoma, Portland, San Francisco and other cities and recite the words and sing the songs which were chosen for the Song Festival. Then later someone else could go back to the cities and tell the people when the rehearsals and concerts would be held.

But how could the poet's words and the composer's music get to Seattle?

Ridiculous, isn't it?

This way it could possibly take ten years to organize a Song Festival.

In the past there was a time when words and melodies traveled from village to village, from generation to generation.

There was another time that gave birth to Latvian literature and allowed it to blossom into maturity. We live in a time when Latvian literature has stepped over Latvia's boundaries and is now reaching world wide.

What will the future Latvian history

books contain? It could possibly have this kind of information:

...born in Latvia, spent 25 years in Siberia, wrote his poems on birch bark...

...after World War II was sent to Siberia, escaped and traveled to Australia; his house is now surrounded by bushes which from a distance look like lilacs...

...born in Chicago, finished Garezers Latvian High School, spent her honeymoon traveling throughout Latvia...

Through folk songs we familiarize ourselves with the Latvian customs and culture, but the written world reflects how Latvians live in Latvia and in other parts of the world.

This is all possible because we have retained our language and have fully supported our writers and poets. They in turn can preserve the current history for the next generations.

Translation / Ruta York

RITA GĀLE. Neilgi pirms Latvijas neatkarības atgūšanas manā dzīvē bija divi ievērojami notikumi.

1989. gada 14.jūnijā es piedalījos aizvesto pieminekļa atklāšanā Džūkstē un beidzot pirmo reizi uz brīdi varēju atgriezties mājās.

1990. gada decembrī sakarā ar pasaules rakstnieku saietu es varēju atgriezties Latvijā ar savu dzeju. Ceļa somā bija arī pavism jauns krājums "Atšķirtā". Sevišķi aizkustinoša bija tikšanās Džūkstes skolā ar mūzikāliem priekšnesumiem, manas dzejas skandējumiem, dāvanām un atmiņu stāstiem par to skolu, kas man vēl liekas īstenība, bet viņiem jau vēsture. Gabalos sadalīta dzīve atkal lēnām saaug kopā.

INDRA GUBIŅA bijusi jelgavniece, bet kopš 1952. gada dzīvo Toronto, Kanadā. Tur iegūti divi akadēmiskie gradi un septiņpadsmit gadi nostrādāti Toronto Universitātes bibliotekā.

Darbi publicēti gandrīz visos trimdas periodiskajos izdevumos (pēdējā gadā arī Latvijas periodikā) un izdotas divdesmit grāmatas, no tām četras ir dzejoļu krājumi, devīpas - romāni, pārējās ir stāsti un ceļojumu piedzīvojumi.

Saņemtas LPB Kanādas kopas balva prozā, J. Jaunsudrabiņa Fonda balva un PBLA Kultūras Fonda Kr. Barona prēmija.

VALDIS KRĀSLAVIETIS,
dzejnieks, savu dzīves ritumu izsaka trīs rindās:

"...Esmu dzimis 1920. gada 29. septembrī Bakū, Azerbeidžānā.

Strādāju par vācu valodas skolotāju. Ir maģistra grads vācu valodā.

Latvijā esmu bijis 12 reizes..."

Šo skopo biografiju Indra Michalovska papildina ar dažām rindām.

Valža Krāslavieša pirmā dzeja rakstīta Vīnē, tūlīt pēc Otrā Pasaules kara. Tā uzrakstīta pēkšņi, nakts vidū, vienā rāvienā... Desmit gadus vēlāk, strādājot nakts maiņā fabrikā, dzejnieks lielo klusumu pārvarējis ar dziedāšanu, ar laiku pāriedams uz sava paša tekstu.

Pēc "Jaunā Gaitā" iespiesta dzejoļa Valdis Krāslavietis sāk rakstīt "pa īstam". Tā radušies dzejoļu krājumi: "Ar laika degli" (1962), "Atzišanās" (1968), "Tā lielā izklīšana" (1973), dzejoļlapa "Saslēgsimies" (1974) un 1989. gadā Latvijā izdotais dzeju krājums "Savāds sapnis".

Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkos piedalās otro reizi.

RAKSTNIEKI

AUTHORS

AINA KRAUJIETE dzimus Aina Asja Kraujīte, precējusies Neimane, dzejniece, elektronmikroskopiste.

Dzimus 1923. gada 15. augustā Varakļānos, bet uzaugusi Rīgā. Precējusies ar redaktoru un žurnālistu Viktoru Neimanu. 1944. gadā dodas bēgļu gaitās uz Vāciju. No 1946. līdz 1949. gadam studē medicīnu Ķētes universitātē un strādā kā sekretāre IRO. 1949. gadā izceļo uz ASV. Apmetas Portlandē, Oregonā un strādā kā sekretāre - laborante Oregonas medicīnas skolā. Studē arī Portlandes valsts universitātē angļu valodas kompozīciju.

1951. / 1952. gadā iepazīstas ar apkārtnē dzīvojošiem latviešu literātiem: Zinaīdu Lazdu, Mirdzu Timmu, Valdemāru Kārkliņu, Anšlavu Eglīti, Andri un Zigurdu Ritmaņiem.

Pārceļas uz Nujorku 1953. gadā. Strādā "Sloan - Kettering" vēža pētniecības institūtā par pētniecības asistenti un vēlāk, līdz 1974. gada decembrim, par elektronmikroskopisti Kolumbijas un Nujorkas pilsētas universitātē. Ir līdzautore vairākām zinātniskām publikācijām elektronmikroskopijas laukā. Piedalās starptautiskos šīs speciālitātes simpozijos.

Regulāri sagatavojuši raidījumus par latviešu kultūras notikumiem un grāmatām emigrācijā "Radio Liberty" un "Radio Free Europe" vajadzībām.

Aina Kraujīte ir vairāku dzejoļu krājumu autore. Ieguvusi Zinaīdas Lazdas fonda balvu dzejā un Kultūras fonda goda balvu literātūrā. Ainas Kraujītes dzejas ir atdzejotas angļu, franču un lietuviešu valodās.

IVARS LINDBERGS, vaļasprieka
dzejnieks un nediplomēts aktieris, par sevi
šoreiz, tāpat kā dažu citu reizi, izsakās
sekojošās rindiņās.

Gadijās piedzimt brīvā un
demokrātiskā Latvijā tieši tajā gadā, kad
Dailes Teātris sniedza Brechta "Trīsgrašu
operas" latviešu pirmizrādi, soļotājs Dāliņš
Losandželosas olimpiādē ieguva sudraba
medāļu piecdesmit kilometru soļošanā un
Padomju Savienība noslēdza
neuzbrukšanas līgumu ar Latviju.

Astoņus gadus vēlāk mana dzīve
pēkšņi kļuva ļoti raiba, raibāka un raibāka.
Brechtu nesaticis, kopā ar Dāliņu cauri
Vācijai aizklīdām uz Austrāliju, es tad
vēlāk uz Ameriku, tad uz Saudi Arābiju,
tad atpakaļ uz Ameriku un tad kā vecs, sen
aizmirsts, ormaņa zirdziņš pa reizei atpakaļ
uz īstajām mājām ir tad, kad drīkstēja, ir
tad, kad nedrīkstēja - taču jāzin, vai šie vēl
dzied tās senās dziesmas.

Dziedāja. Dzied un dziedās, braši un
vareni - gaismu saucot.

Pa starpām ir klejots un ceļots, dzejots
un nedzejots, vaigu pie vaiga dejots, ir
visādos budējos iets, sevi meklējot. Ir
skūpstītas naktis un raudātas dienas, ir
gavilēti rīti un nolādēti vakari, ir ar

zvārguļu cepurīti latviešu komediantos iets,
ir krogus popi turīgi tapuši, ir divi dēli
audzēti, un varbūt pat izaudzēti, ir mīlēts un
caur mīlestību gavīlu gaišumā iets un no
gaismas brīnumā.

Un pa starpu šad tad dzejots - (piedod,
Oktavio!).

Pienāca arī tā bezkrūte, bāli kaulainā,
solīti tuvāk klāt. Meta ar roku, meta ar aci.
Pagaidi vēl! Vēl man soli pa solītim tālāk
jāpaiet, vēl nākošais brīdis var gaismas
brīnuma būt, varbūt tiešām es paspēšu
nomirt reiz brīvā un demokrātiskā Latvijā,
ar dainu sauli sirdī.

SARMA MUIŽNIECE-LIEPIŅA.

Latvijai brīvību atgūstot, pēdējā gadā ir
iznācis bieži runāt par "atgriešanos".

Manai paaudzei, "atgriezties uz mājām"
burtiski būtu jāatagriežas uz Kalamazū,
Demoinu vai Klīvlandi. Toties, ja
dzīvojam arvien tai pasaule, kuŗā mūs
"latvisķā vide" audzināja, tad
"atgriešanās" arī mums ir uz Jelgavu,
Saldu vai Rīgu.

Kādreiz arī es aizraujos, prātā
plānojot šo atgriešanos uz ko vairāk nekā
ciemošanos.

Rudenī domāju: nestādīšu tulpu
sīpoliņus zemē, jo pavasarī jau būšu
Latvijā!

Citu reizi domāju: kaut varētu
atgriezties Latvijā pirms vēl vienu reizi
jāberž vannas istaba!

Bet kaut kur sirds dziļumos arī
saprotu, ka tas būtu svešums, kam
pienākas cieņa. To cenšos saprast. Vai
tādā svešumā ierodoties, varētu to tūliņ
pieņemt kā pazīstamu?

Bet pirms pāris dienām pienāca
ielūgums braukt uz Sietlu. Atviegloti
ievilku elpu, jo, tur braukt patiešām ir
“atgriezties”. Mācījos pirmajā "Kursas"
gadā. Man bija trīspadsmit gadi. Mēs ar
brāli vieni paši lidojām uz Sietlu.
Nolēmām tērpies baltās drēbēs, baltās
cepurēs. Čikāgas lidlaukā staigādami,
izlikāmies, ka bijam ļoti turīgi bāreņi no
kādas Ziemeļāfrikas zemes. Mēs jutāmies
vareni! Atskatoties, mēs droši vien
izskatījamies diezgan naīvi - it sevišķi,
iepriekš nesatiktiem sagaidītājiem no
"Kursas". Bet neviens mums nekad neko
negatīvu neteica ne par mūsu apgārbu, ne
par ko citu .

Un par to arvien pateicos un ar
prieku atgriežos uz Sietlu!

ALEKSANDRS PELĒCIS dzimis 1920. gada 10 aprīlī Mālupes pagastā. Tēvs kritis Latvijas atbrīvošanas kaŗā. Dēlu uzaudzinājusi māte, laukstrādniece (līdzīgs liktenis kā J. Jaunsudrabiņam). Pārvarot lielas dzīves grūtības, Pelēcis nobeidza Alūksnes ģimnāziju un no 1939. līdz 1943. gada studē Latvijas Universitātē baltu filoloģijas fakultātē, un iestājas filologu studentu biedrībā "Ramave", kur priekšā jau Jānis Bičolis, Kārlis Dravīņš, Jānis Andrupss, Artūrs Ozols, Mārtiņš Ziverts. Bija arī skolotājs Rīgas pilsētas bērnu namos.

1943. gadā iznāk viņa dzejoļu un balāžu krājums "Aizsapņošanās", kas gūst lielu ievēribu. Viņu iesauc Latviešu leģionā un piesaista kaļavīru laikrakstam "Daugavas Vanagi". Palicis dzimtenē, boļševikiem atgriežoties, no 1944. gada līdz 1946. gada bijis skolotājs Valkas vidusskolā un iesaistījies nacionālā pagrīdē.

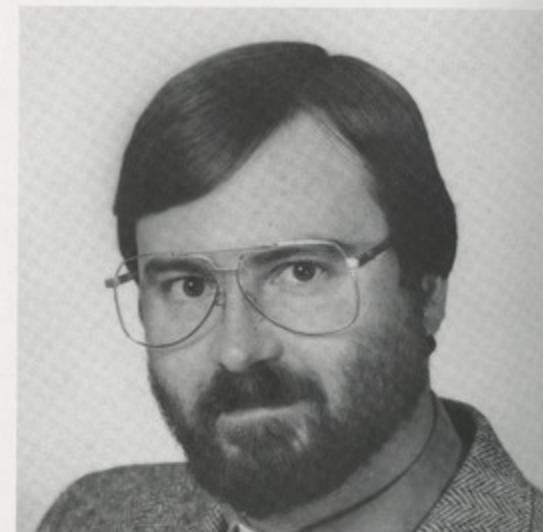
Apcietināts 1947. gadā un nosūtīts uz 25 gadiem Sibīrijā, Amuras apgabalā, tuvu Ķinas robežai. Viņu apcietina tikai pāris

nedēļas pirms kāzām. Viņa iecerētā Rita uzticīgi gaida viņu pārnākam piecpadsmit gadus, bet, kad arī vairākus gadus pēc Staļina nāves Pelēci no izsūtījuma neatlaiz, Rita brīvprātīgi pievienojas Aleksandram Sibīrijā. Viņi salaulājas un 1973. gadā, pēc pilna izsūtījuma laika izciešanas, atgriežas Latvijā ar deviņi gadu vecu dēlu Mārtiņu. Tomēr komūnistu režīms viņiem neatļauj atgriezties Pelēča dzimtajā pusē Ziemeļvidzemē, bet viņiem jāapmetas Talsos, kur Pelēcis sākuma gados tiek nodarbināts par kapraci. Viņam dzejdarbus arī neļauj iespiest, līdz viņa draugi - rakstnieki, paši riskēdamī, panāk šīs cenzūras atcelšanu, un Aleksandra talants vairs nav apklausināms.

1977. gadā iznāk dzeju krājums "Lapegle". Tam drīzi seko "Talsu legendas". Pelēcis pievēršas arī prozai un viņa pirmā prozas grāmata ir "Alūksnes stāsti", kas paplašinātā veidā tiek turpināti krājumā "Puiciskā dvēsele". 1990. gadā iznāk Latvijā viņa Sibīrijas stāsti "Melnais vējš", bet draugi ASV palīdz izdot dzeju krājumu "Dzintara rasa". Paredzams, ka šīnī vasarā Amerikā arī iznāks viņa Sibīrijas stāstu kopojums.

Šī gada DV rīkotā Pasaules latviešu dzejnieku patriotiskās dzejas sacensībā starp 54 autoriem (42 no Latvijas, 12 ārzemēs dzīvojošie) Aleksandrs Pelēcis gūst pirmo godalgu.

Aleksandra Pelēča mākslinieciskā sūtība - pacelties pāri dzīves nedienai rītdienas vārdā.

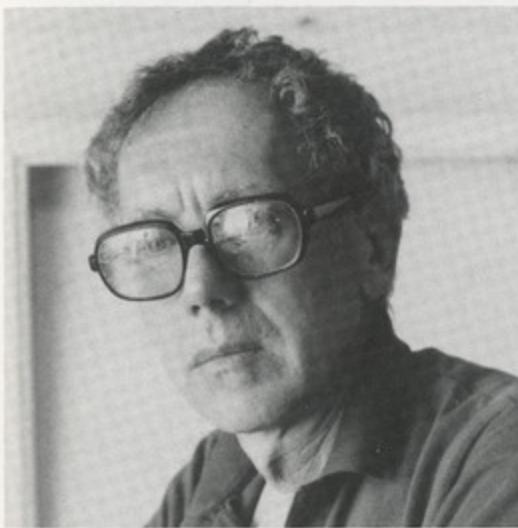

EDGARS PETRĒVICS. Piedzimu Portlandē, Oregonā 1960. gadā, kur esmu atgriezies pēc studiju gaitām Mizūri un Kalifornijā.

Kā mācītājs apkalpoju Oregonas, Longvju (Vašingtonā) un Takomas (Vašingtonā) latviešu evāngeliski lutertīcīgās draudzes.

Mana sieva, Wanda un es audzinām divus zēnus: Andrew, jau seši gadi vecs, un Seth, pieci gadi vecs.

Dzejot sāku kādā desmit gadu vecumā. Visvairāk dzejoju pusaudža gados, kad ar dzejošanu centos izteikt savas dziļākās jūtas. Ar laiku iemācījos, ka dzejošana nav tikai emociju izplūdums, bet gan rotājāšanās ar vārdiem, to skaņām, atskanām, nozīmēm un ritmiem.

RAIMONDS STAPRĀNS ir dzimis 1926. gadā Rīgā, Latvijā. Trimdā mācījies glezniecību Eslingenās latviešu mākslas studijā. Pēc emigrēšanās uz ASV mācījies glezniecību un drāmu Vašingtona universitātē Sietlā, vienlaicīgi darbojoties "Showboat" teātra dekorāciju darbnīcā. Skolu nobeidz 1952. gadā ar bakalaura gradu. 1954. gadā nobeidz Kalifornijas valsts universitāti ar maģistra gradu glezniecībā. Šai laikā saraksta vairākas lugas un īsstāstus. Sākot ar 1962. gadu darbojas kā dekorātors "Comedia" teātrī Palo Alto, Kalifornijā. Vēlāk šajā pašā teātrī gatavo dekorācijas Laimona Siliņa "Pirmdienas vakaru sērijām".

1965. gadā saraksta lugu angļu valodā "President's Potty", kuļu uzved

Dienvidkalifornijas valsts universitātes drāmas departaments.

Gadus vēlāk ar lugu "Sasalšana", Sanfrancisko "mazā teātra" iestudējumā un Laimona Siliņa režījā, apceļo ASV un Latviju. Lugas saturs saceļ kontraversiju trimdas latviešu aprindās.

1989. gadā Sanfrancisko "mazais teātris" Siliņa režījā iestudē lugu "Četras dienas jūnijā", ar kuļu apceļo ASV.

Lugu arī iestudē Dailes Teātris Rīgā režisoru Vētras un Auškapa vadībā. Luga iegūst pirmo godalgu Baltijas teātru festivalā Vilni, Lietuvā. Pēc tam lugu pārtulko un iestudē zviedru Norčepingas teātris, izpelnoties visumā pozitīvas kritikas atsauksmes. Dailes Teātris ar lugu apbraukā Vāciju. 1990. gada decembrī Rīgā luga piedzīvo simto izrādi, un to kā vienu no populārākām beidzamo gadu lugām spēlē vēl šodien. Pašlaik ar lugu Dailes Teātris apceļo Austrāliju.

KONSTANTĪNS STRODS,
pseudonīms K. Plencinīks, ko autors lietojis
tikai Latvijā izdotajām grāmatām un tur
presē iespiestajiem literārajiem darbiem.
K. Strods dzimis Latgalē, Varakļānu
pagasta Kokaros 1908. gadā.

Iesācis dzejoļus rakstīt jau
pamatkolnieka gados, iespiežot tos 1922.
gadā žurnālā "Jaunības tekas", vēlāk
žurnālā "Atpūta", kur ierādīts stūrīts
jaunajiem rakstniekiem - iesācējiem. Tieki
izdoti dzejoļu krājumi: pirmais - "Sevi"
1931. gadā, otrs krājums - "Sirds", Rīgā
1934. gadā. Krājuma "Sirds" dzejoli
"Dziesmu kalnā" komponists J. Norvilis,
šķiet, būs iemūžojis, tam komponējot
mūziku. "Dziesmu kalnā" ir tīcīs dziedāts
gandrīz visos Dziesmu svētkos un būs
dzirdams arī Sietlā.

Pirmais Stroda stāsts "Maldišanās"
iespiests latgaliešu literārajā žurnālā
"Zīdunis" 1928. gadā. Pirmā prozas
grāmata - stāsti "Sādžu ļaudis" tiek izdota
1936. gadā, tad komēdija "Divi zači" 1937.

gadā. Romāna "Laipa" fragmenti publicēti
presē, un stāsti, pasakas, tēlojumi publicēti
latgaliešu un pārnovada presē. Otrs stāstu
krājums "Atmūda" tiek izdots 1943. gadā,
bet pirms tam avīzē "Rēzeknes Ziņas"
publicēts antikomūnistiskā romāna "Velni"
pirmā daļa.

Trimdā izdotās Stroda grāmatas ir
stāsti "Es, mazais cilvēks" 1958. gadā,
"Kungs" 1974. gadā (latgaliešu izrunā),
"Nedrīkstu raudāt - Nevaru smiet" 1976.
gadā un atmiņu - izdomu romāns "Tas
sākās Varakļānos" 1988. gadā.

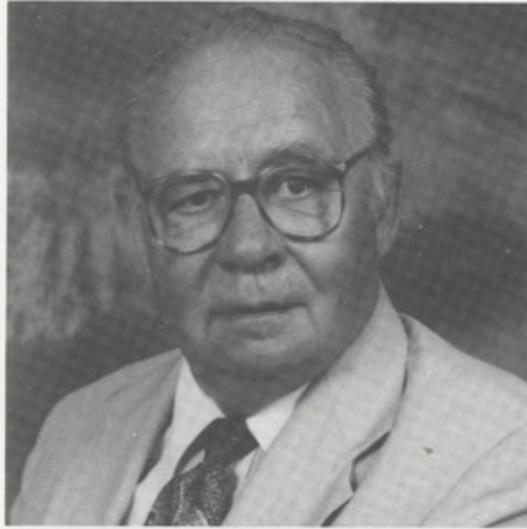
Pašreiz K. Strods sakārto grāmatai
periodikā iespiestos un arī vēl nepublicētos
stāstus. Viņš raksta arī no jauna svētku
gadijumiem laikmetīgus stāstus trimdas
latviešu periodikai.

DZIDRA ZEBERĪNA dzimus 1923.
gada 3. februārī Rīgā.

Kopā ar Modri Zeberiņu sarakstījusi
romānu "Ūpji" un stāstu krājumu
"Viesības ar spokiem". No divām
praktiska satura grāmatām, tā sauktajam
pavārgrāmatām, "Ginemes pavārds" ir
piedzīvojis devīgus iespiedumus. Pēdējā
laikā pazīstama tādēļ, ka "ir visur". Pēc
grāmatas "Es esmu visur" iznākšanas
dažādi raksti ar to pašu nosaukumu lasāmi
lairakstā "Laiks".

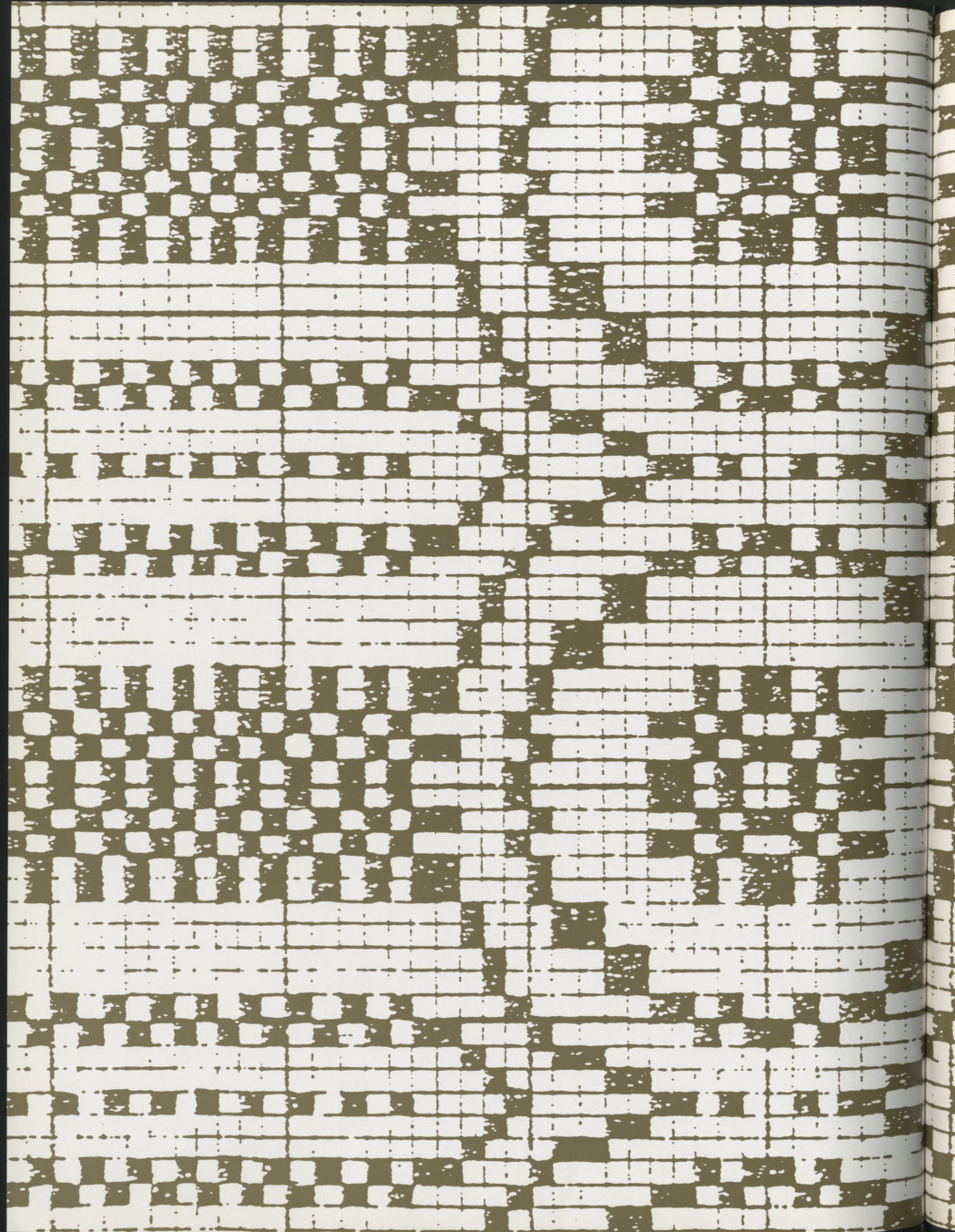
Bērnības atmiņu krājumu "Kad es
maza biju" godalgoja Goppera fonds.

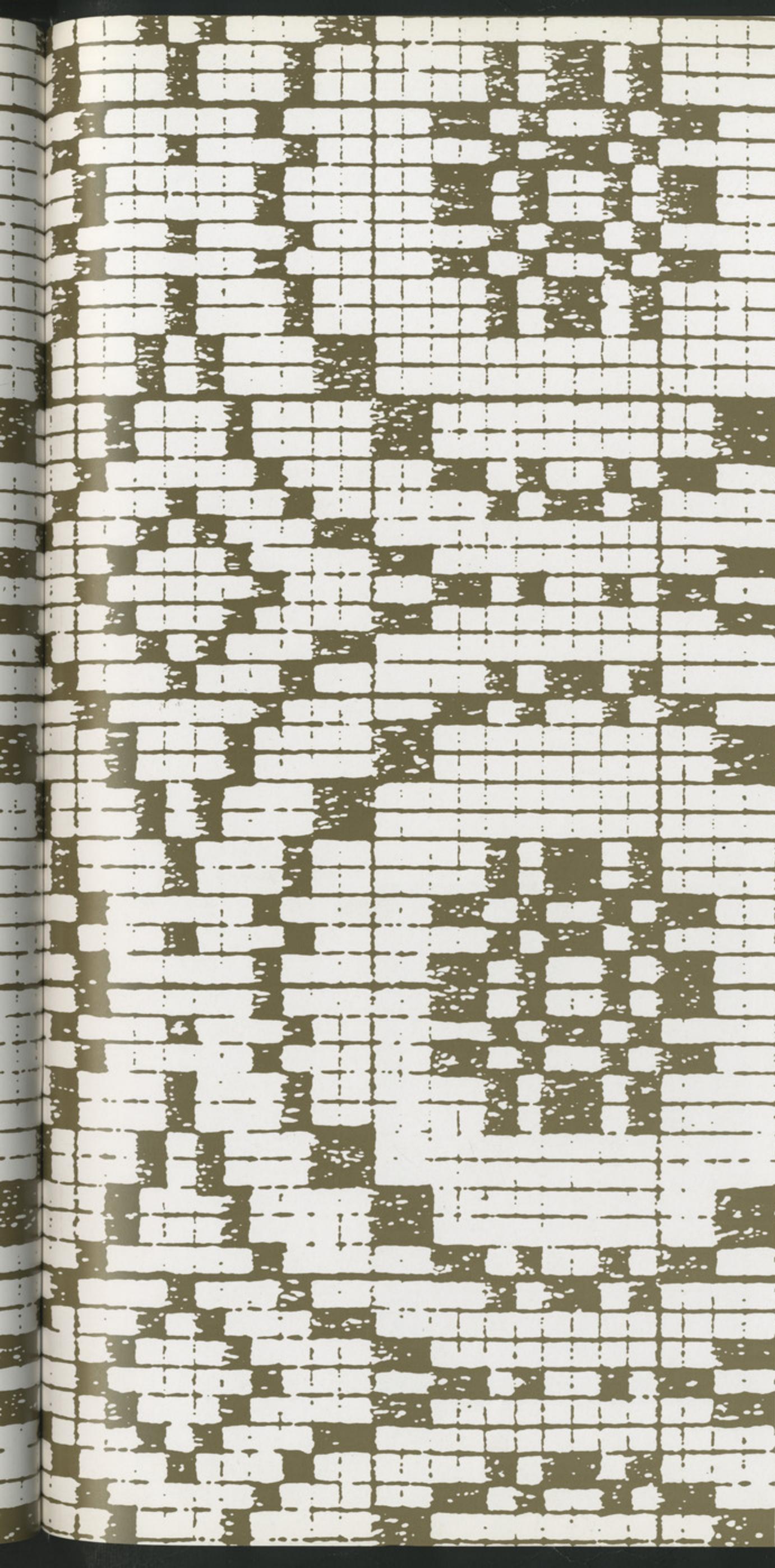

KĀRLIS ZVEJNIEKS, rakstnieks un ārsts, ir dzimis 1921. gada 16. janvārī, Ukrainā. Kā skolotāja dēls uzaudzis un skolā gājis Ventspilī, kur no savas vecmāmiņas labi iemācījies tāmnieku dialektu. Studējis Latvijas Universitātē filoloģiju un medicīnu un 1948. gadā beidz Minsteres Universitātes medicīnas fakultāti. Strādājis par ārstu Augustdorfas DP nometnē, vēlāk par IRO kuģa ārstu, pārvadājot DP emigrantus uz Austrāliju. Pēc ieceļošanas Amerikā no 1951. gada strādā par ārstu Dienviddakotā. Sākot ar 1942. gadu, ar vārdu Kārlis Kurbads, publicējis periodikā dzejoļus, kas 1962. gadā iznāk krājumā "Sili šalkas". 1954. gadā ar īsto vārdu iznāk viņa stāstu un noveļu krājums "Inese", bet 1967. gadā ar pseudonīmu Kuraž Krišs viņš izdod ventiņu "persu", kā pats saka, krājumu ar Reiņa Birzgaļa illustrācijām "Ventiņ Pus". 1984. gadā iznāca viņa romāns "Baltā pils", kas apskata DP izceļošanu ar kuģi uz Austrāliju, un tika īsā laikā izpārdots. 1988. gadā iznāk "Lustig

dzīv'šen" ar Reiņa Birzgaļa illustrācijām, kas ir turpinājums pasāktam ventiņu humoram.

1962. gadā Kārlis Zvejnieks vēl pirms Jāņa Jaunsudrabiņa nāves, bēgļu laikā Vācijā dzīvodams un sadraudzēdamies ar pēdējo Grēvenes nometnē, ierosina J. Jaunsudrabiņa balvu prozā un ir šī prozas balvas fonda priekšsēdis. K. Zvejnieks ir arī akadēmiskās organizācijas "Ramava" Amerikas kopas ilggadīgs saimnieks. No 1987. gada līdz 1999. gadam arī latviešu Rakstnieku Apvienības priekšsēdis.

ETNOGRAFIJA UN MĀKSLA

ETHNOGRAPHY AND ART

NATIONAL COSTUMES. The Latvian national costumes have been in existence since the 12th century. After the 18th century the costumes changed very little in design. Both mens' and womens' costumes are made of wool and dyed with natural colors taken from vegetation. Even though the basic style is almost the same for all costumes, the colors and patterns are particular and unique to each city and village. At song festivals or significant holidays people from the different areas make an impressive show in bright colors of cream, red, green, blue and red plaid.

The woman's costume consists of a woven wool skirt, a colorfully trimmed wool vest or jacket, an elaborately embroidered linen blouse and sometimes a wool wrap or a shawl. The unmarried woman or "maiden" wears a coronet or crown for a headdress while the married woman wears a cap, kerchief or a headcloth. The skirt is held up with metal belt or long hand woven sash wrapped around the waist two or three times. Each of the costumes has distinctive brooches to help fasten the blouse at the neckline since no buttons are used. The wrap or the shawl is usually held together with one or more, large brooches pinned at the shoulder or in the front. The men wear wool pants with sashes, an embroidered linen shirt and sometimes an embroidered wool tunic or jacket. Some men wear hats that resemble top hats

TAUTAS TĒRPI

NATIONAL COSTUMES

Far left:
Couple in
costume from
Nica.

Inside right:
Costume from Talsi
wearing the crown
headdress of a "maiden".

Right:
Married woman in
a costume from
Lielvārde.

ABRENE - The skirt and the jacket is made from white hand-woven wool. The skirt hem and the jacket cuffs have a colorful band around the edges, while the white linen blouse has red embroidery on the wide sleeves and the shoulders. A white shawl with colored embroidery and fringe on the edges completes the costume.

ALSUNGA - Orange, purple or magenta dyed wool is used for the jacket and the skirt, which is held up by a bronze metal belt or a hand-woven multi-design fabric belt. The shirt which is richly embroidered and beaded has sleeves with wide cuffs. The navy blue shawl has metal bronze dangles around the edges with white embroidery on the corners. The headdress is a narrow bronze metal band for the maidens.

BĀRTA - The skirt in this costume is mid-calf and shorter than most others. It is made out of black woven wool and has a very wide red band around the hem with yellow and green embroidery. The red wool vest has silver brocade ribbons in the front and the blouse has very complex embroidery on the shoulders, sleeve ends and the collar. The shawl is white with a red border that again has the yellow and green, but with a touch of blue embroidery. A very wide beaded headdress is worn by the unmarried women while the wives' cap has a high brim with rich embroidery.

KRUSTPILS - The skirt is very colorful in woven soft reb-brick wool, and belted with a broad woven sash in a variety of designs. The white shawl has richly embroidered wide fringed edges in bright colors. The white linen blouse has wide sleeves and a multi-colored embroidered stand-up collar.

NATIONAL COSTUMES

NĪCA - The costume is orange-red with black complex designs embroidered on the blouse and the vest. The rich color came from boiling the wool in red onion skins. The skirt is shorter (mid-calf) and has small patterned designs embroidered into the material. The headdress for the maidens is high beaded coronet and a silk kerchief for married women. The white wool wrap (shawl) has a wide border of multicolored embroidery around the edge.

RUCAVA - The costume is either navy blue or dark green with a red padded border at the hemline. Silver and gold brocade ribbons line the bottom of the skirt. The blouse has a flat collar and a wide red embroidered design on the shoulders. The vest is the same color as the skirt and is decorated with a red chain link crochet strand and the same brocade ribbon that is on the skirt. The wrap is made up of three layers: the first is white wool with orange designs, followed by a brightly checkered wool and topped with a white linen shawl. The headdress is an embroidered red silk ribbon worn like a crown and knotted at the nape of neck with a long trailing ribbons in the back.

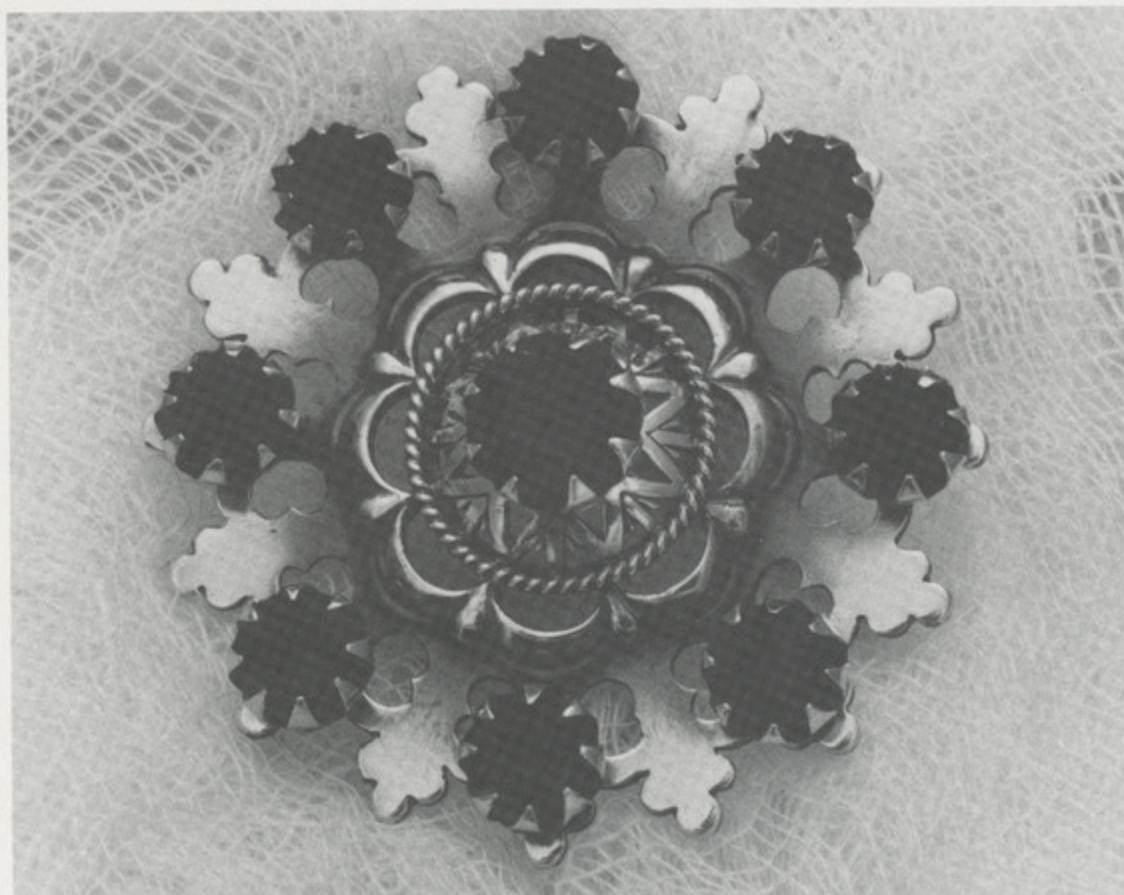
VENTSPILS - The mens' costumes usually are white or dark grey with a slight embroidered edge around the jacket. The jackets come in two lengths - the regular jacket length or the overcoat length. The trousers are belted with a black leather belt or a sash tied the same way as the women's. Trouser are tucked into high black leather boots or long hand knitted socks and tied with a narrow woven sash.

C. J.

During the song festival, or Latvian culture festival, we can see and appraise what the Latvian or Latvian - American has accomplished in the last three years in music, dance, literature, fine and applied arts.

While in song, dance and applied arts we see traditional cultural influences and values in fine arts, these nationalistic and cultural values are found mostly in artists who were schooled in free Latvia prior to WWII.

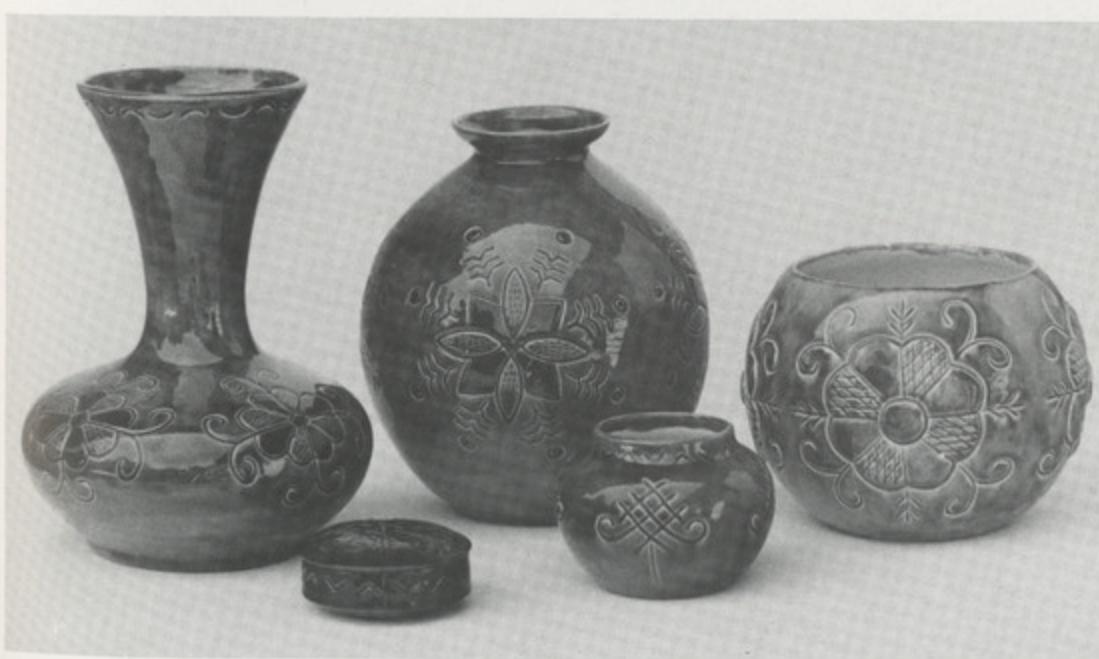
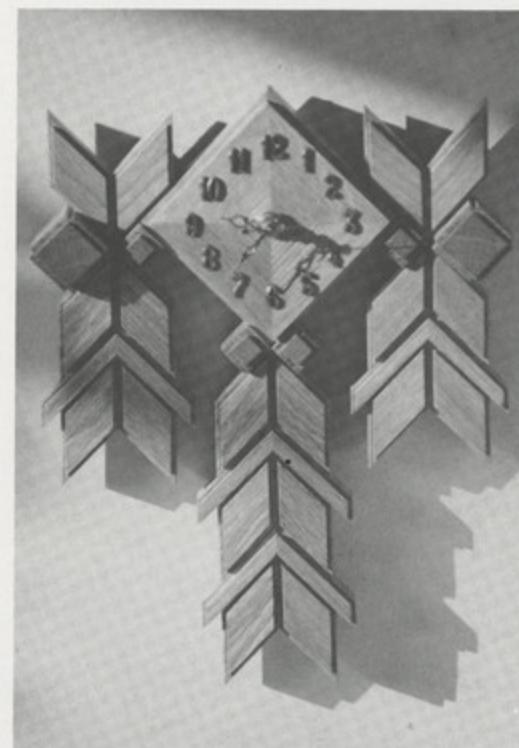
Many artists, even though they were born in Latvia, living in contemporary America, have included in their works their personal individualism influenced by world wide artistic trends rather than their

cultural inheritance from their forefathers.

In this exhibit we will also see young artists who are from Latvian-American families and trained in America. These young artists are expressing their individuality with the same zeal as their older artist counterparts. It is interesting to note that in these young artists we again begin to see the ethnic cultural history of their forefathers. Since the last song festival, let us observe with interest what has developed in art due to the inspiration from the Latvian culture.

What is displayed in the applied arts exhibit? Professor Augusts Annus in 1949

Far Left:

Grencions, Kārlis
Saules - ausekļiša sakta sudrabā ar
sarkaniem akmeņiem.
Sun - morningstar design brooch with
red stones set in silver.

Inside Right:

Zemjāne, Helena
Gray-Blue glazed vase

Outside Right:

Ozols, Visvaldis
Sienas pulkstenis
Wall clock

Bottom Right:

Circenis, Līvija
Keramika
Various ceramics

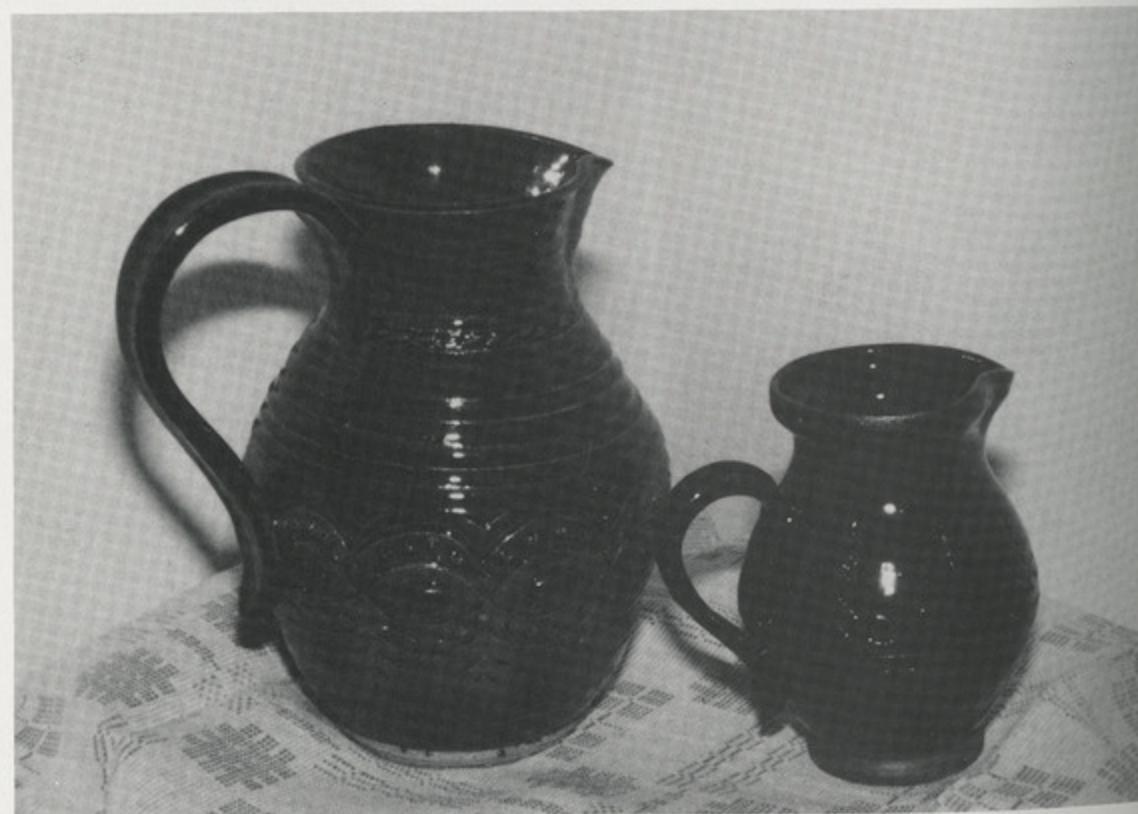
stated "our contemporary Latvian craftsman has expressed in his works his devotion to traditional art forms handed down from his forefathers. The contemporary Latvian craftsman, while creating beautiful works of art, sees his work with the same vision as seen by his forefathers - lifetimes disappear, sadness disappears, there only remains the beauty of the art."

According to the artists impressions of the design we will see, in the exhibit, wood carvings, candleabras, hope chests, and other works. In the wood carving composition we normally see "Austras" wood motif in combination with the sun motif. In ceramics we will see the simple older traditional designs as well as new designs. The silversmiths, in general, stay with historical influence in design found in anthropological digs and ancient design of the sun, the moon, the morning star, all done in their artistic forms. The moning star, the sun, the trial and twists found in textile designs, have maintained their geometrical symbolism. Sometimes this geometrical design is varied as a musical fugue, particularly by young artisans who using their talents incorporate the ancient design in their works. In Latvia, textile design, textile painting or tapestry art, has developed into a fine art form.

TĒLOTĀJAS UN LIETIŠĶĀS
MĀKSLAS IZSTĀDES NOZĪME
LATVIEŠU MĀKSLINIEKIEM UN
SKATĪTĀJIEM.

Dziesmu svētkos, respektīvi kultūras svētkos, varam redzēt un novērtēt, ko latvietis ir paveicis pēdējos trijos gados - dziesmā, dejā, lietišķās un tēlotājas mākslas laukā.

Kamēr dziesmu, deju un lietišķās mākslas laukā redzam tradicionālas tautas gara mantas un to ietekmes, tad tēlotājas mākslas laukā tikai vēl pie brīvās Latvijas skolotiem māksliniekiem varam saskatīt kādu latvisku jeb nacionālu simbolismu.

Daudzi māsklinieki, kaut dzimuši vēl Latvijā, šodien dzīvojot dažādās Amērikas malās, ir ielikuši savos darbos vairāk savu individualitāti, iespaidotu no pasaules mākslas novirzieniem, nekā tēvu tēvu mantojumu.

Šai izstādē redzēsim arī gados jaunus māksliniekus, kuri, dzimuši latviešu ģimenēs, uzauguši un skoloti Amerikā. Šie jaunie mākslinieki pieiet savam radišanas darbam tikpat nopietni kā gados vecāki mākslinieki. Interesanti, ka viņu darbos atkal parādas tēvu tēvu mantojuma meklējums. Ar lielu interesi un

gandarijumu vērosim ko ir radījis latviešu mākslinieks pēdējos trijos gados. Ko redzēsim lietišķ ās mākslas izstādē ?

Profesors Augsts Annus 1949.

gadā teica, ka "mūsu dienu latvju daiļamatnieks ir apliecinājis, ka viņš ir savas tautas sen-senu tradīciju uzticīgs turpinātājs. Latvju daiļamatnieks, radot daiļus mākslas darbus, skata mūsu laiku cilvēka dzīvi tādām acīm, kādām viņu vienmēr skatījis senais latvietis: paitē bēdas, paitē mūži, bet paliek daiļums".

ART

Bottom Left:
Zommers, Biruta
Hand thrown earthenware

Right:
Dagnija, Daina
"Senču ezera atmiņas"
"Memories of an Ancient Lake"

Izstādē redzēsim kokgriezumus: svečtuļus, pūra lādītes, intersijas pēc mākslinieka zīmētiem paraugiem. Kokgriezumu kompozīcijās parasti redzam Austras koka motīvu, kombinētu ar saulīti. Keramikā podi izceļas ar savu lietišķo formas skaidrību un vienkāršību, bet būs arī jauni mēģinājumi. Sudraba rotās rotkaļi gan atdarina sen senās, izrakteņos atrastās, gan, pieturoties pie seniem motīviem - saules, mēneša, auseklīša - veido jaunas formas. Auseklītis, saulīte, liklocis, trīstūris audumu rakstos ir uzglabājis savu ģeometrisko, simbolisko formu. Daudzreiz viens ornamenta motīvs tiek variets kā mūzikāla fūga, un jaunākas audējas it sevišķi ar savu māksliniecisko talantu izmanto šīs senās audumu formas. Latvijā attīstījusies ļoti augsta līmeņa tekstīlijas māksla: glezna audumā - gobolēns.

TĒLOTĀJAS MĀKSLAS IZSTĀDES DALĪBNIEKI	ANDERSONE, REKE, ILGA RELJEFS
ĀBOLINŠ, RŪDOLFS	BALKS, JĀNIS AKVARELIS
AGARS, JĀNIS	BALODE, LIDIJA AKVARELIS
ALBERTS, ULVIS	BEBRIS, ILZE PASTELIS
AMELKOVITCH, ANDREI ELĻA	BENSONS, MĀRIS ALUMĪNIJS & BRONZA
ANDERSONE, ANDA AKRILIKĀ	BERGS, HARIJS KARIKATŪRA
DAMROZE, ARTURS KOLĀŽA	BĒRZIŅA-MIESNIECE, MAIJA AKVARELIS
DĀRZIŅA, ANNA ELĻA	DAGNIJA, DAINA AKRILIKĀ
DĒRMĀNIS, PAULS AKVARELIS	FREIMANE, ELITA ALUMĪNIJS & BRONZA
GEDROVIČS, JĀNIS FOTOGRAFIJA & AKRILIKĀ	GODKALNS, ARNOLDS ELĻA

MĀKSLA

HILL, ĒRIKS

FOTOGRAFIJA

JAUNDĀLDERIS, SANDRA

GESSO, ELLA

JĒGERIS, GUNDARS

VASKI UZ KOKA

KĀRKLIŅA, DACE

AKRILIKĀ

KĀRKLIŅŠ, MONVĪDS

ELLA

LANGMANIS, ARTŪRS

AKRILIKĀ

SENČUKS, JURIS

AKRILIKĀ

LIEPINŠ, INESE

FOTOGRAFIJA

SĪMANIS, KRISTĪNE

KERAMIKA

MAČULĀNE, RENĀTE

KERAMIKA / ACRILICA

SLAIDIŅŠ, RAIMONDS

AKRILIKĀ

MUIŽNIEKS-LIEPINŠ, SARMA

PASTELIS

STINKULIS, ALFRĒDS

FOTOGRAFIJA

NOLLENDORFS, AINIS

FOTOGRAFIJA

TUCEERI-GEDROVICS, INESSE

AKVARELIS

PANTEĀJEVS, KIRILS

TĒRAUDA METINĀJMUS / BRONZA

TUDHOPE, SHIRLEY

AKRILIKĀ

Left:

Zariņš, Valdis

"Sentinel"

RAUDUPE, ILONA

LITOGRAFIJA

VEILANDS, RAGNARS

AKRILIKĀ

REKĒVICS, KĀRLIS

MONOGRAFIJA

VINTERS ORE, LELDE

ELLA / SKULPTŪRA

REKĒVICS, KĀRLIS

AKVARELIS

ZARIŅŠ, VALDIS

METĀLS / PLASTIKA

ART

LIETIŠķĀS MĀKSLAS IZSTĀDES
DALĪBNIEKI

ĀBOLIŅŠ, SKAIDRĪTE
TEKSTĪLDARBI

BĒRZIŅA, AUSTRA
KERAMIKA

BRUNIŅŠ, VALDEMĀRS
ROTAS

CIRCENIS, LĪVIJA
KERAMIKA

GREDZENS, VISVALDIS
KOKA DARBI

GRENCIONS, KĀRLIS
ROTAS

KAUGARA, LIENE
TAUTAS TĒRPI

KUSIŅA-AUGE, AIJA
AUDĒJA

LEJNIEKS, HELĒNE
KRĀSU IEVILKUMA DARBI

KRIĶIS, PĀRSLA
ROTAS

MATĪSS, RŪDOLFS
VITRĀŽA

MILICS, SOLVEIGA
BALTI IZVILKUMA DARBI

OZOLS, VISVALDIS
KOKA DARBI

PĀŽA, SILVIJA
GRAVĒJUMS STIKLĀ

RATERMANIS, MĀRUTA
KERAMIKA

UPENIEKS, AINA
ADĪTI CIMDI, ZEĶES

ŪDRIS, ANSIS
ROTAS

VAIVĀRE, BAIBA
TEKSTĪLJA

ZĀLĪTIS, GUNĀRS
KOKGRIEZUMI

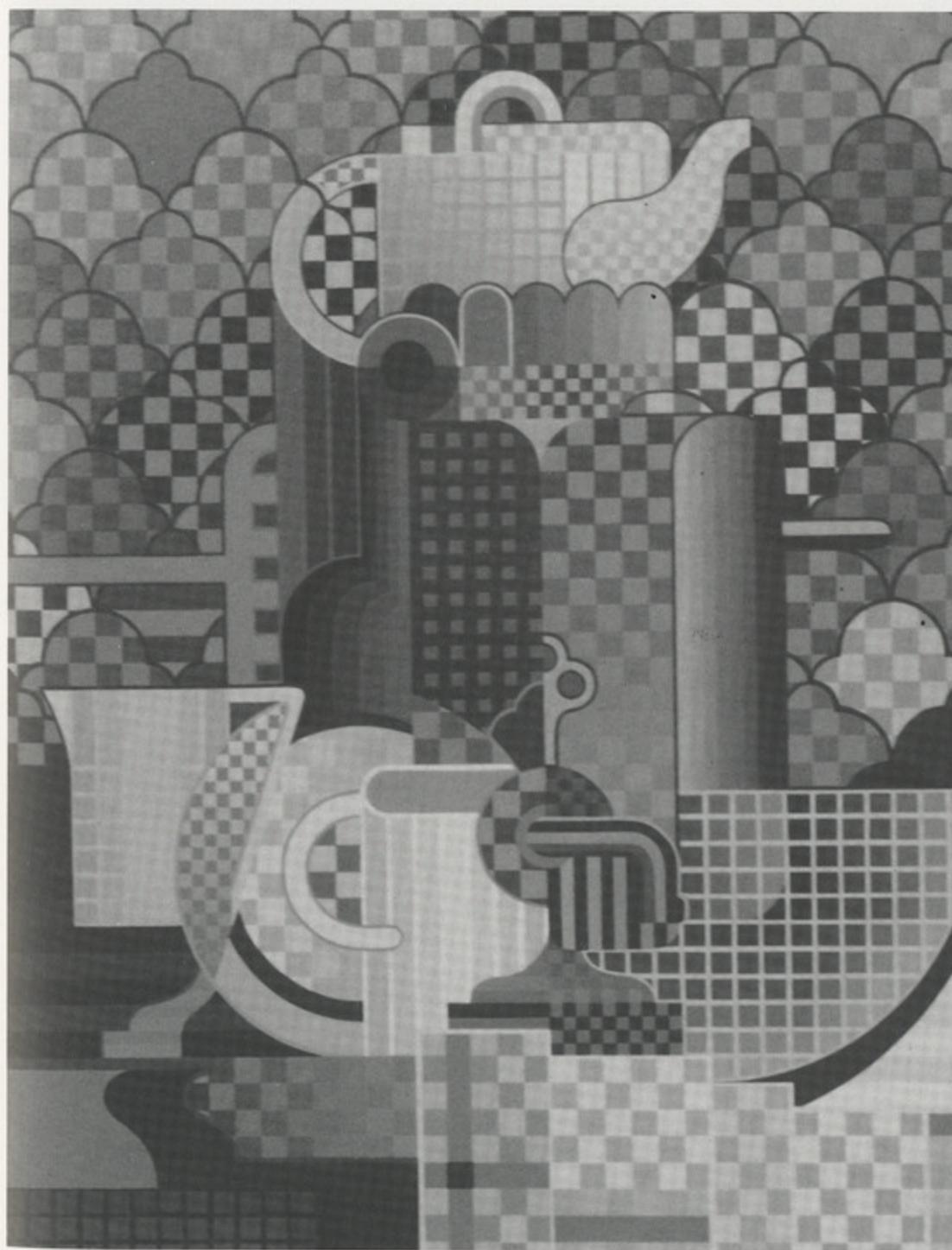
ZEMJĀNE, HELENA
KERAMIKA

ZEMJĀNE, INTA
AUDĒJA

ZOMMERS, BIRUTA
KERAMIKA

MĀKSLA

ART

Left:
Upenieks, Aina
Ceramic Vase

Right:
Senčuks, J.
"Scheherazade"

KĀ TAPA DZIESMU SVĒTKU NOZĪME

Svētku nozīmes pamatideju radījis Vilnis Birnbaums, sadarbībā ar achitektu Erlu Edvardsu (Earl Edwards) un padomdevēju, modes zīmētāju Dainu Zīvarti.

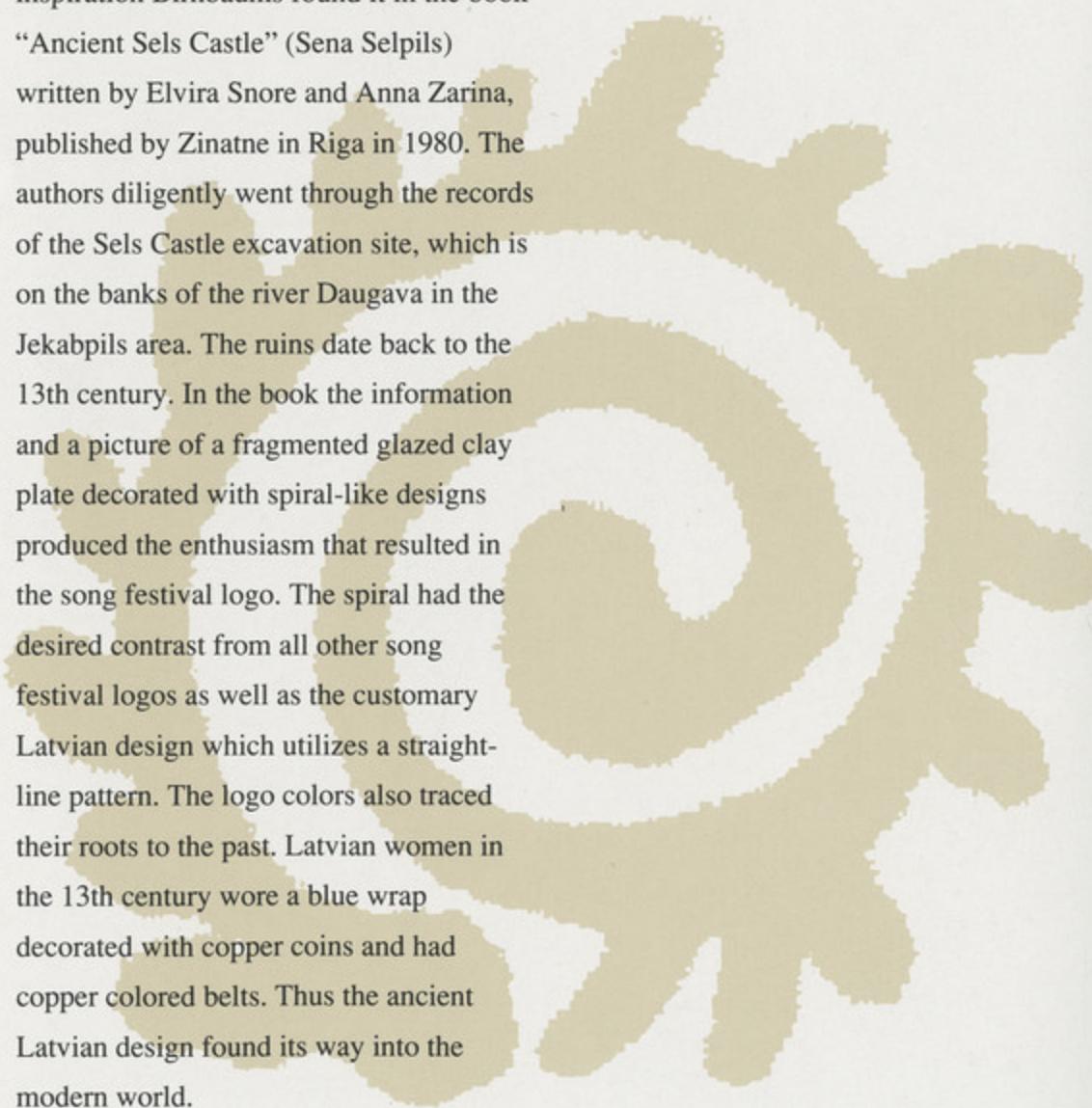
Veidotāji nozīmei atraduši savdabīgu rakstu, kas reizē varētu būt laikmetīgs un sens - kas saistītu mūsu tautas tagadni ar tās pagātni. Meklēdams inspirāciju zinātniskos avotos, mākslinieks Birnbaums to atrada grāmatā "Senā Sēlpils" (Elvīra Šnore, Anna Zariņa, izdevn. Zinātne, Rīgā, 1980. gadā.) Autores plaši apraksta Sēlpils archaioloģiskos izrakumus. Tie datēti no 13. g.s.. Izrakumos bijis daudz importētu, bagātīgi rotātu akmens trauku, kā arī daži māla šķīvju fragmenti, par kuļiem latviešu archaioloģijas speciāliste Cimermane savā 1964. gada rakstā saka: "... Vapētie trauki un šķīvji ar augu ornamentu (90. att.), domājams, ir vietējas cilmes..." .

Svētku zīmes veidotājiem senatnīgā augu spirāle iepatikās, un to tad arī iestrādāja svētku nozīmē. Arī nozīmes krāsas sakņojas senatnē: 13. g.s. sieviešu zilo sagšu malas izrotāja ar kapara krāsas apļiem (naudas ripuļiem), vai kapara toņos izaustām jostām.

Vilnis Birnbaums

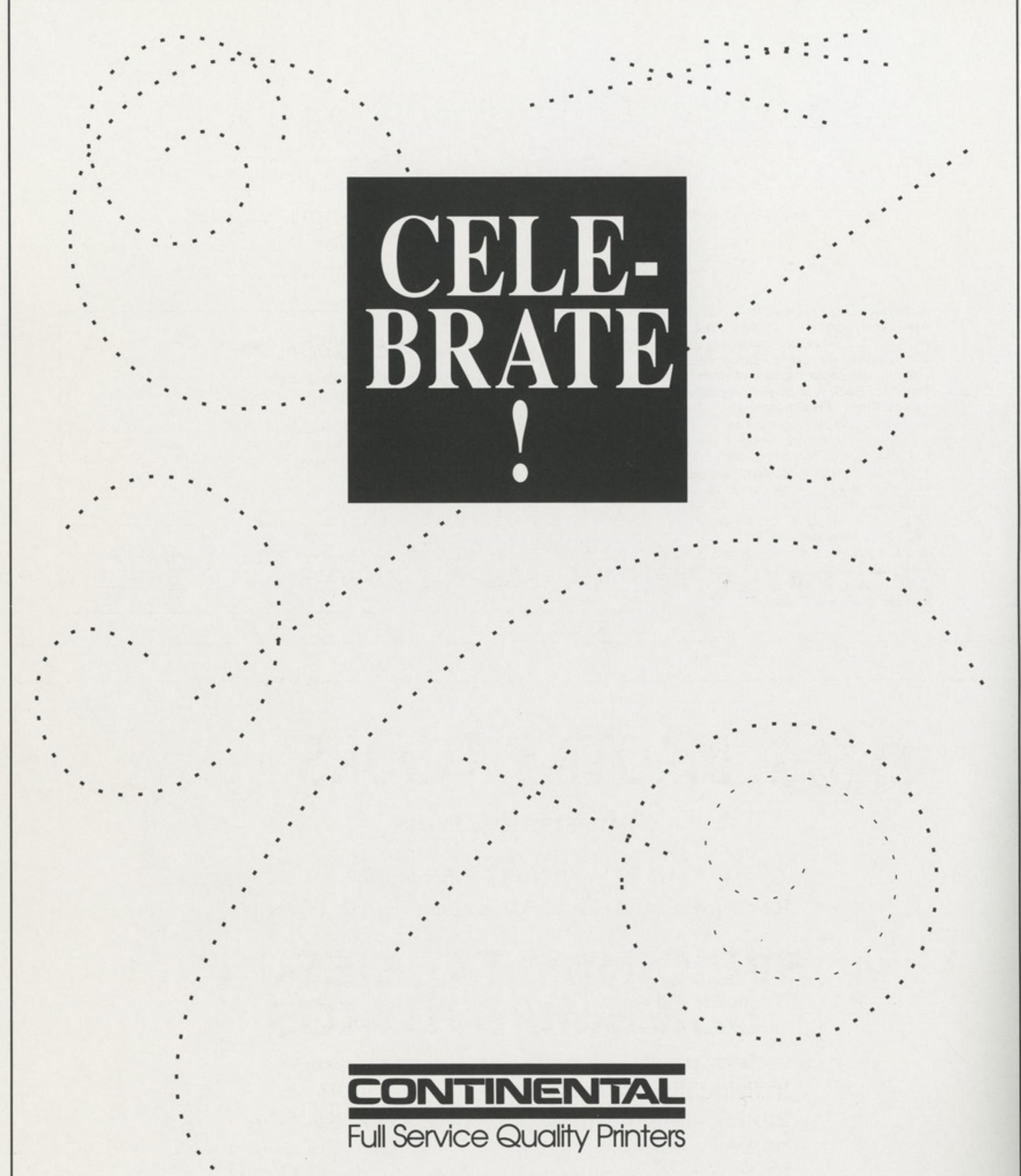
The XII West Coast Latvian Song

Festival logo was conceived by artist Vilnis Birnbaums, architect Earl Edwards and fashion designer Daina Zivarts. The logo was designed by Birnbaums using the Pagemaker 4 computer program. Originally the trio was looking for a design that was ancient but could easily fit into today's art world. Searching for an inspiration Birnbaums found it in the book "Ancient Sels Castle" (Sena Selpils) written by Elvīra Snore and Anna Zarina, published by Zinātne in Riga in 1980. The authors diligently went through the records of the Sels Castle excavation site, which is on the banks of the river Daugava in the Jekabpils area. The ruins date back to the 13th century. In the book the information and a picture of a fragmented glazed clay plate decorated with spiral-like designs produced the enthusiasm that resulted in the song festival logo. The spiral had the desired contrast from all other song festival logos as well as the customary Latvian design which utilizes a straight-line pattern. The logo colors also traced their roots to the past. Latvian women in the 13th century wore a blue wrap decorated with copper coins and had copper colored belts. Thus the ancient Latvian design found its way into the modern world.

REKLĀMAS

ADVERTISEMENTS

**CELE-
BRATE**
!

CONTINENTAL
Full Service Quality Printers

Continental Printing Incorporated

13751 Lake City Way N.E., Seattle, Washington 98125 (206) 362-6903 Fax (206) 367-1711

4208 Meridian, Suite 100, Bellingham, Washington 98226 (206) 676-4300 Fax (206) 671-9216

AMERICAN *BALTIC* NEWS

SOCIAL, ECONOMIC, AND POLITICAL NEWS OF INTEREST TO LITHUANIANS, LATVIANS, ESTONIANS, AND THEIR FRIENDS

American Baltic News extends its congratulations
to the participants and spectators of the XIIth West Coast Latvian
Song Festival and wishes the best to its Latvian brothers and sisters!

American Baltic News is a monthly newspaper now in its second year of publication. ABN reports news and views from and about Latvia, Lithuania and Estonia, and about subjects of interest to American Balts. It is an independent and non-partisan English-language Baltic newspaper solely supported by its subscribers. ABN is a paper where Americans of Baltic heritage can share news, observations and ideas on happenings in the U.S. and in their home countries. ABN also carries information on business, medicine, social and political events of interest to Americans of Baltic heritage and their friends. ABN is easy and fun to read, has cartoons, carries a column on Baltic cuisine, as well as articles on the lore and folklore of Baltic life.

AMERICAN *BALTIC* NEWS

LSF

Post Office Box 19398
Kalamazoo, Michigan 49019-0398

I want to stay in touch with Baltic events. Please enter my subscription to the next 12 issues of American Baltic News. Enclosed is a check or money order for \$20 in the U.S., or \$25 in Canada. (Please remember to also enter a subscription for a relative or friend).

NAME: _____

ADDRESS: _____

CITY: _____ STATE: _____ ZIP: _____

BIRUTA'S TOURS

LATVIETES UZNĒMUMS

1872 Lexington Ave., San Mateo, CA 94402
(415) 349-1622 • FAX (415) 574-3665

Kārtojam Ceļojumus Uz Latviju Kopš 1975.g.

SVEICINAM TAUTIEŠUS DZIESMU SVĒTKOS

- Izkārtojam visus jūsu personīgos ceļojumus
- Individuāli un grupu ceļojumi uz LATVIJU
- Iepriekšsamaksātas biletēs uz ASV vai Kanādu no LATVIJAS
- Rezervējam viesnīcas un privātas pansijas LATVIJĀ
- Iespējami lēti, labi un izdevīgi
- Firmas pārstāve RĪGĀ

Plānojet un piedalaties ar: BIRUTU PLUGIS SEREDA

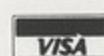
The Baltic Observer

NEWS FROM ESTONIA, LATVIA AND LITHUANIA

Published in Riga by BALTIC NEWS LTD.

*The Biggest and the Best
English Language Newspaper from
the Baltic States with the Latest News on
Legislation, Business and Economy.
Weekly Mailed Direct from
Riga, Latvia via Air Mail*

Editor in Chief: Kārlis Freibergs
Associate Editors: Alda Staprāns
Andra Raudseps
Chief Translator: Marika Bērziņa
Layout design: Olafs Zākis
Circulation Director: Gints Vīns

Exclusive US & Canadian
Distributor for
Subscriptions and Advertising:
Copyland/Baltic Observer
558 Pilgrim Drive, Suite A
Foster City, CA 94404
(415) 341-2679/FAX (415) 345-5116

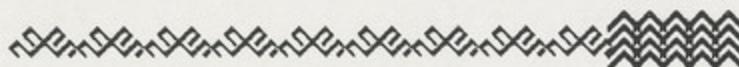
Sveicam XII Rietumu Krasta Latviešu Dziesmu
Svētku
viesus, progammu dalībniekus un rīkotājus!

Lai līgo lepna dziesma,
Tev, brīvā Latvija!
Kā sauli uzlecošu
sirds Tevi sveicina.

- Vilis Pludonis -

Inese B. Bergmane D.D.S.
Family dentistry
9730 - 3rd Ave NE, Suite 204
Seattle, WA 98115

ESIET ACULIECINIEKS BALTIJAS ATDZIMŠANĀ
MĒS IZKĀRTOSIM CEĻOJUMU LAI VARAT BŪT KLĀT...

1992. gadā piedāvājam lidojumus ar SAS, Finnair un Lufthansa

GRUPU CEĻOJUMI NO ASV VAI KANADAS, 14, 10 VAI 7 NAKTĪM LATVIJĀ

Izkārtojam arī individuālus ceļojumus, palikšanai pie radiem vai viesnīcā.

Specializējamies iepriekšsamaksāto biļešu izkārtošanai ciemiņiem no Latvijas uz ASV vai Kanadu.

DAUDZU GADU UZTICAMA FIRMA,
IR JŪSU VISLABĀKAIS CEĻOJUMU AVOTS AR NEAPŠAUBĀMI UZTICAMIEM
PROFESIONĀLIEM CEĻOJUMU PAKALPOJUMIEM, PAR GODĪGĀM CENĀM.

BALTIC-AMERICAN HOLIDAYS, INC.

ROBERT J. ELLYN TRAVEL, INC..

(212)-972-0200 501 Fifth Avenue, New York, NY, 10017. 1-800-835-6688

LATVJU DIEVTURU SADRAUDZE

SIRSNĪGI SVEIC
XII RIETUMU KRASTA LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS
SIETLĀ 1992. GADĀ.

SVĒTRĪTS - DIEVA UN MŪŽA DARBA DAUDZINĀJUMS
svētdien, 5. jūlijā Sheraton viesnīcā Metropolitan Ballroom, plkst., 10:00 no rīta.

Visi laipni ielūgti.

LATVJU DIEVTURU SADRAUDZE.

Upīte tecēja,
Zvārguļi skanēja,
Tautiņas dziedāja
Upītes malā.

t.dz.

Oregonas Latviešu Biedrība

LATVIEŠU CEĻOJUMU BIROJS

SEATTLE, U.S.A. & RĪGĀ, LATVIJĀ

SVEIC
XII Rietumu Krasta
Dziesmu Svētku
dalībniekus un rīkotājus.

Latvieši !
Mums ir pārstāvniecība RĪGĀ!

Izmantojiet mūsu biroja pakalpojumus
saviem un Jūsu radu ceļojumiem.
Lidojam uz un no Rīgas visu cauru gadu
no Amerikas, Kanadas un Vācijas.

Esam latviešu uzņēmums,
RUNĀJAM LATVISKI !

Informācijai rakstiet vai zvaniet:

BALTIC TRAVEL & TOURS, Inc.

P.O.Box 98794, Seattle, WA, 98198 - 1728

USA

Tele.: (206) 824-6612 FAX: (206) 824-6612

Allied member of American Society of Travel Agents and Member of American Soviet Tourism Society

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

AIMA

Associated with **NEVILLE & NEVILLE INSURANCE**

INSURANCE & INVESTMENTS
4620 - 200th Street S.W., Suite D
Lynnwood, Washington 98036

MR. JĀNIS I. "JAN" PRAUDINS, CLU, ChFC
Registered Investment Advisor

(206) 672-4622 • 1-800-334-1552
FAX (206) 670-1933

S V E I C A M T A U T I E Š U S D Z I E S M U S V Ē T K O S !

Ar savu 28 gadīgo pieredzi esmu katrā laikā gatavs sniegt Jums pakalpojumus visāda veida apdrošinājumos, ieguldījumos akcijās un nekustāmos īpašumos. Lūdzu nekautrējties uzņemt telefoniskus sakarus ar mani visās zemāk minētās nozarēs:

Dzīvības apdrošinājumos
Plašākā medikālā apdrošināšanā
Darba nespēka apdrošināšanā

Auto apdrošināšanā
Māju un īpašumu apdrošināšanā
Uzņēmumu apdrošināšanā
Laivu apdrošināšanā
Uzņēmumu obligācijas (Bonds)

IRA ilgtermiņu noguldījumos
Savstarpējos ieguldījumos (Mutual Funds)
Dažāda veida pamatkapitālos un akcijās
(Stocks & Bonds)

NOTĀRIĀLĀS DARĪŠANĀS

Ieguldījumu padomdošanā un ieguldījumos
nekustāmos īpašumos (Real Estate)

Jānis I. Praudins, Broker-Dealer, is NWNL MANAGEMENT CORPORATION
Branch Office: 4128 - 125th St. S.E., Everett, Washington 98028 / (206) 338-1292

SVEICAM
XII RIETUMU KRASTA DZIESMU SVĒTKU
DALĪBNIEKUS !

ZIEMEĻKALIFORNIJAS LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA
BIROJS: 4022 PAYNE AVE., SAN JOSE, CA., 95117-3418,
TĀLRUNIS: (408) 248-3851,
atvērts pirmdienās, trešdienās un piektdienās no 9:00 līdz 13:00

- * NOGULDĪJUMI APDROŠINĀTI LĪDZ \$100,000 PAR KURIEM MAKSAJAM AUGLUS ČETRAS REIZES GADĀ.
- * HIPOTEKĀRI, SPĒKRATU IEGĀDES, STUDENTU UN CITA VEIDA AIZDEVUMI.
- * BRĪVA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANA AR NOGULDĪJUMU UN AIZŅĒMUMU.

SVEICAM
XII RIETUMU KRASTA LATVIEŠU
DZIESMU SVĒTKU
DALĪNBIEKUS, RĪKOTĀJUS UN
VISUS SVĒTKU VIESUS SIETLĀ!

UZ REDZĒŠANOS FILADELFIJĀ
1994. GADĀ NO 30. JŪNIJA LĪDZ 4. JŪLIJAM.
IX VISPĀRĒJO LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU ASV
RĪCĪBAS KOMITEJA.

PATIESĪBAS FONDS

Patiessības fonda valde un pārstāvji Rietumkrastā sveic XII Rietumu Krasta Latviešu Dziesmu Svētku dalībniekus Sietlā un pateicas visiem individuāliem un organizāciju ziedotājiem!

Fondam līdzekļi vēl joprojām vajadzīgi. Lūdzu ziedojet atsaucīgi un regulāri. Čeki rakstāmi uz Latvian Truth Fund, Inc. vārda un nosūtāmi:

Lavian Truth Fund, Inc,
P.O.Box 956,
Melville, N.Y., 11747

vai fonda pārstāvjiem:

DV apvienības, Ziemeļrietumu rajonā, pārstāvim:
Edgars Ž. Elferts,
314 N.E. 90 th St.,
Seattle, WA., 98115

DV apvienības, Ziemeļkalifornijas rajonā, pārstāvim:
Jānis Pružinskis,
1357 Bernal Ave.,
Burlingame, CA., 94010

DV apvienības, Diendikalifornijas rajonā, pārstāvim:
Aivars Jerumanis,
1600 El Rito Ave.,
Glendale, CA., 91208

*Piecu brāļu māsa biju,
piecu brāļu sudrabiņš.
Smilga rasas nepanesa,
es brālīšu sudrabiņu.*

T.dz.

Sveic
dziesmu svētku rīkotājus, dalībniekus un
viesus.

LATVISKAS ROTAS

K.GRENCIONS

SVEICAM

XII RIETUMU KRASTA
LATVIEŠU
DZIESMU SVĒTKU
VIESUS
UN
DALĪBNIEKUS !

**Latviešu
Kreditsabiedrība
Vašingtona pavalstī.**

SVEICAM
RIETUMU KRASTA
LATVIEŠU DZIESMU
SVĒTKU
DALĪBNIEKUS UN
VIESUS
SIETLĀ

LBVŠ
Pensionāru kopa - Sietlā

Sveicinu
draugus un paziņas
dziesmu svētkos !

Dr. Zaiga Alksne - Phillips
Ārste bērnu slimībās

Bellevue, Washington

SVEICIENI
XII RIETUMU KRASTA
DZIESMU SVĒTKOS !

PAUL DERMANIS, AIA

STREETER/DERMANIS AND ASSOCIATES ARCHITECTS, AIA

185 UNIVERSITY STREET
SEATTLE, WA, 98101-2901

206-621-9270

SVEICAM
DZIESMU SVĒTKOS
Baltic Builders, Inc.
Custom Homes and Remodeling

ILMĀRS, JURIS,
MĀRIS, PĒTERIS
PĒTERSONI

539 S. Green Is. Way
Camano Is., WA, 98292
Phone: 387-3176

ČIKĀGAS SLĒPOTĀJU KLUBS

*SVEIC
RIETUMU KRASTA
DZIESMU SVĒTKU
DALĪBNIEKUS*

IZBRAUKUMU INFORMĀCIJA PIE:

VALIJA GALENIEKS
1008 HASTIGS STR.
PARK RIDGE, IL., 60068
TELE.: (708) 823-3713

ZIEMEĻKALIFORNIJAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

Sveic

XII Rietumu Krasta Dziesmu Svētku
Rīkotājus, Dziedātājus, Dejotājus,
Svētku Dalībniekus un Viesus.

**DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
ZIEMEĻRIETUMOS**
SVEICAM
XII RIETUMU KRASTA LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU
DZIEDĀTĀJUS, APMEKLĒTĀJUS UN
DAUGAVAS VANAGU SALIDOJUMA DALĪBNIEKUS !

Tautu izglāba dziesmu gars!

Sveicam
Divpadsmito Rietumkrasta
Dziesmusvētku dalībniekus
un apmeklētājus!

Dienvidkalifornijas Latviešu biedrība

SVEICAM DZIESMOTOS DRAUGUS
XII RIETUMU KRASTA DZIESMU SVĒTKOS SIETLĀ 1992. GADĀ !

TEV MŪŽAM DZĪVOT, LATVIJA !

Vankūveras Latviešu Biedrība
un
DV Britu Kolumbijas nodaļa.

Continental Travel

A Full-Service Travel Agency
For Business & Vacation Travel
For Individuals & Groups
By Land or Sea or Air
To All the Continents
Computerized Reservations System

THE STAFF AT

CONTINENTAL TRAVEL

WELCOMES THE

XII WEST COAST

LATVIAN SONG FESTIVAL

7601 SE 27 th, P.O. Box 276
Mercer Island, WA, 98040-2804

FOR ALL YOUR TRAVEL NEEDS CALL
(206) 232-9000
FAX: (206) 232-3387

KRIKIS JEWELERS

ROTKALI:

Pārsia Krikis
James K.Burns

Pārdevējs
Erik A. Burns

Modernās un latviešu etniskās rotas lietas sudrabā un
14 karātu zeltā.
Var iegādāties dažādas latviskas lietas, audumus, lampas utt.
Uz pieprasījumu izsūta katalogu.
Jauna adrese:
910 Elm Grove Rd.* Suite 16
Elm Grove, WI 53122
(414) 821-1444

- architectural
- topographical
- industrial
- forensic
- machinery
- real estate

RAUDA SCALE MODELS

Model Makers for the Northwest since 1960

13711 LAKE CITY WAY N.E., SEATTLE, WASHINGTON 98125
(206) 365-8877 FAX (206) 362-2400

The best-selling Macintosh now has twice the speed.

Now the best-selling Apple® Macintosh® Classic® computer is better than ever, and twice as fast. Introducing the Macintosh Classic II, the affordable computer for work, school, and home.

Everything about the Macintosh Classic II helps you finish your work faster. Complete with monitor, keyboard, mouse, microphone, and system software, the Macintosh Classic II is easy to set up, and even easier to use. Its built-in networking connections let you effortlessly share files and printers. And the Apple SuperDrive™ floppy disk drive is capable of reading both MS-DOS and Macintosh disks. What's more, the Macintosh Classic II includes full System 7 software capabilities, including Virtual Memory and Balloon Help™. If you already own a Macintosh Classic, Apple offers an upgrade to get you up to Macintosh Classic II speed in minutes.

Whether you're running a business or writing a paper, check out the new Macintosh Classic II. The powerful personal computer that's affordable, too.

HOURS
M - F 9 TO 7
SAT 10 TO 6
CLOSED SUNDAY

QUANTUM
COMPUTERS, INC.
A MicroAge® Affiliate
5003 TACOMA MALL BLVD. TACOMA, WA
475-7000

© 1991 Apple Computer, Inc. Apple, the Apple logo and Macintosh are registered trademarks of Apple Computer, Inc. Apple SuperDrive and Balloon Help are trademarks of Apple Computer, Inc. Classic is a registered trademark licensed to Apple Computer, Inc. MS-DOS is a registered trademark of Microsoft Corporation.

TAUTISKO RAKSTU ZĪMES

LIETOJAMAS TĀPAT KĀ GUMIJAS ZĪMOGI

ŠARLĪNE JAUNDĀLDERE

11510 - 4TH NE

SEATTLE, WA 98125

206 363-7794

PIEPRASIET BEZMAKSAS BROŠŪRU

UNION TOURS

79 Madison Ave., New York, NY, 10016

BRAUCIET UZ LATVIJU

- Piedāvājam: Labas Cenas Lidmašīnu Biļetēm
Izkārtojam: Ērtas Apmešanās Vistas ... Atvaļinājumiem ...
Tirdziniekiem ... Radu Apciemojumiem
Palīdzam: Individuāliem Ceļotājiem ... Grupām
Zvaniet: 1-800-451-9511
Fakss: (212) 683-9511

Rietumu krasta latviešu izglītības centrs

sirsnīgi sveic visus
12. rietumu krasta latviešu
dziesmu svētku vadītājus
un dalībniekus!

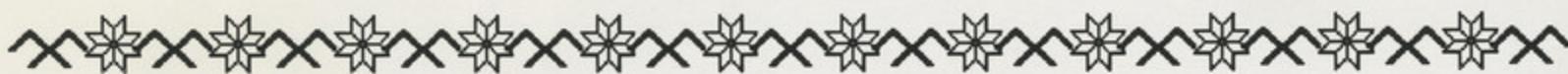
Centra fiziskā adrese:
W. 3381 Dayton-Airport Rd
Shelton, WA 98584

Ziedojumi vai jautājumi sūtami uz:
West Coast Latvian Education Center
P.O. Box 1221
Shelton, WA 98584

Latviešu Biedrība Vašingtona Štatā

SVEIC XII RIETUMU KRASTA DZIESMU SVĒTKU DALĪBNIEKUS,
MĀKSLINIEKUS, ORGANIZĒTĀJUS UN VISUS TAUTIEŠUS NO TUVIENES
UN TĀLIENES

... Lai dzird mana Tēvu zeme !

sveicam jauniešus dziesmu svētkos

RIETUMKRASTA VASARAS VIDUSSKOLA

KURSA

no 5. jūlija līdz 9. augustam

dir. Austra Slaidiņa
36 Chula Vista Drive
San Rafael, CA 94901

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

VISU PAAUDŽU ASV LATVIEŠU SAVSTARPEJAS
PALĪDZĪBAS IESTĀDĪJUMS

**SIRSNĪGI SVEICINA 12. RIETUMU KRASTA
LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU DIŽO, LATVJU
DZIESMĀS UN DEJĀS VIENOTO, SAIMI!**

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS sagādā nevien saviem dalībniekiem labu nodrošinājumu pret nebaltām dienām, bet arī stiprina latviešu nacionālās dzives turpināšanos un labklājību.

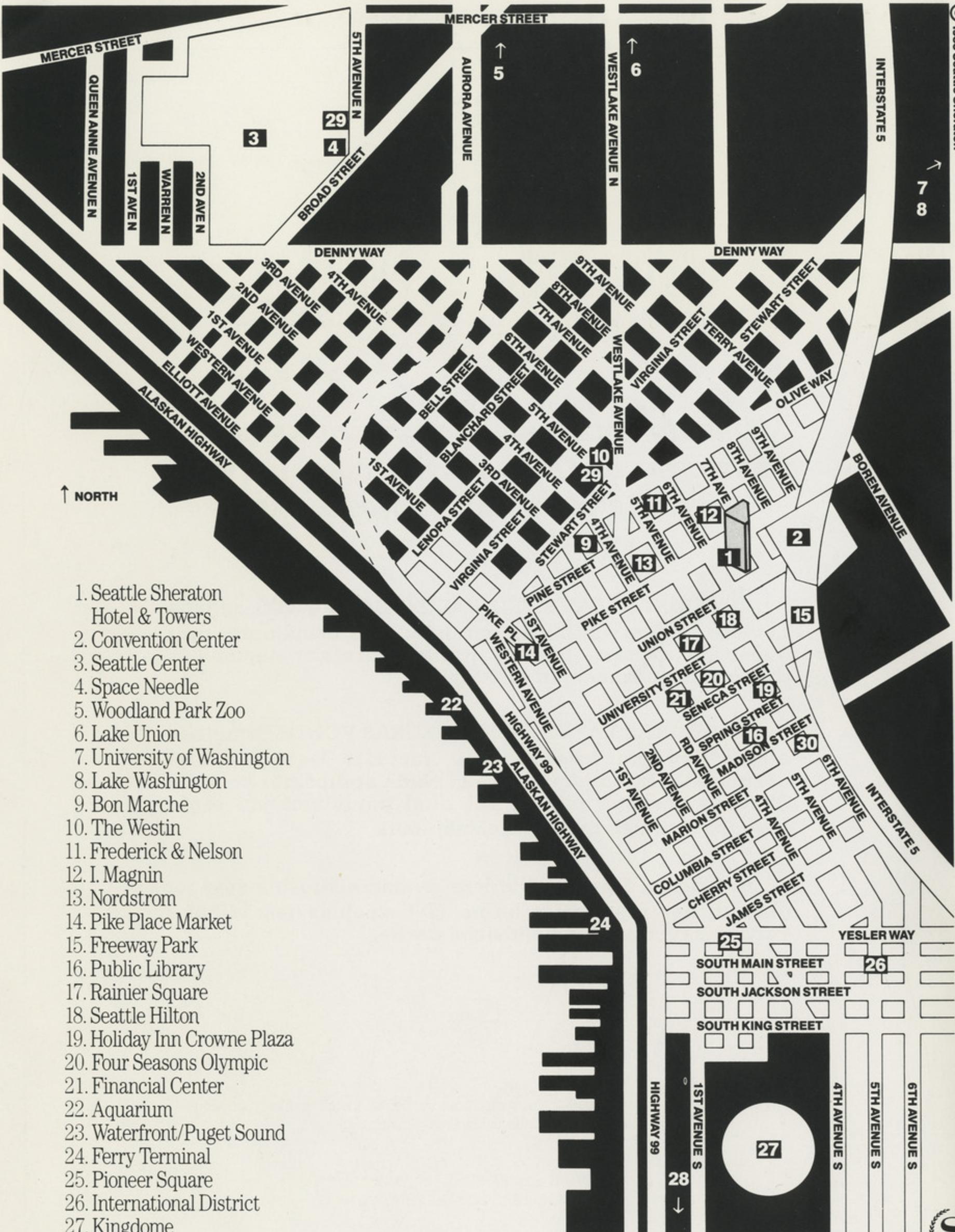
AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS draudzīgi aicina ikvienu krietnu ASV latvieti iestāties šajā nozīmīgajā iestādījumā un tādā veidā apdrošināt savu un ģimenes veselību pilnīgi, vai tikai papildinot jau esošo veselības un dzīvības apdrošinājumus.

Tā darot, Fonda dalībnieks nevien nodrošina sevi un ģimeni, bet reizē arī stiprina šī bezpečības iestādījuma vērtīgo savstarpējas palīdzības darbu.

Fondā iestāsānās un apdrošinājumu pieteikumu veidlapas, kā arī tuvāka informācija pieprasāmas Fonda birojam un pilnvarniekiem.

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.
P.O. BOX 8857, PHILADELPHIA, PA 19117

**Seattle Sheraton
Hotel & Towers**

The hospitality people of **ITT**

1400 SIXTH AVENUE,
SEATTLE, WASHINGTON 98101, 206/621-9000

RTMM

Y430374

Print in B1/1037